

Ιστορία Γενικής Παιδείας

Γ΄ Γενικού Λυκείου

Τράπεζα Θεμάτων του
Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«Το/τα θέμα/τα προέρχεται και αντλήθηκε/αν από την πλατφόρμα της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας που αναπτύχθηκε (MIS5070818-Τράπεζα θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Γενικό Λύκειο-ΕΠΑΛ) και είναι διαδικτυακά στο δικτυακό τόπο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) στη διεύθυνση (<http://iep.edu.gr/el/trapeza-thematon-archiki-selida>)».

Περιεχόμενα

Αριθμός	Θέμα	(Μέχρι και τη) Διδακτική Ενότητα	Σελίδα
		ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ (1815-1871)	
1.	25892	3. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 – Ένα μήνυμα ελευθερίας για την Ευρώπη	1
2.	25963		1
3.	26913		2
4.	27457		2
5.	28597		3
6.	28701		3
7.	29582		4
8.	32470		5
9.	25329		5
10.	26091	4. Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830-1881)	6
11.	26486		6
12.	26908		7
13.	28558		8
14.	28700		8
15.	29583		9
16.	29638		10
17.	29819		10
18.	30368		11
19.	30917		11
20.	32099		12
21.	26896	5. Το Ανατολικό Ζήτημα και ο Κριμαϊκός Πόλεμος	13
22.	25501	6. Η Βιομηχανική Επανάσταση	13
		ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΑΠΟ ΤΟΝ 19ο ΣΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ (1871-1914)	
23.	25507	1. Η ακμή της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας	14
24.	25900		15
25.	25769	3. Προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας	16
26.	29571		16
27.	26587		17
28.	26907		18
29.	28644		19
30.	28834		19
31.	31163		20
32.	32024		21
33.	31346	4. Εθνικά κινήματα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	22
34.	31349	5. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913)	22
35.	32924		23
		ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ο Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ	
36.	26090	Εισαγωγή	23
37.	26157		24
38.	26918		25
39.	28757		25
40.	29592		26
41.	30836		26
42.	31160		26
43.	27447		28
44.	32089	2. Η διεξαγωγή και η έκβαση του πολέμου (1914-1918)	28
45.	31162		29
46.	33570		29
47.	26483		30
48.	26897	3. Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο	30
49.	26898		31
50.	26901		31
51.	26902		32
52.	26903		32

53.	27152	3. Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο	33	
54.	27176		33	
55.	27448		34	
56.	29575		34	
57.	29579		35	
58.	29580		35	
59.	29809		35	
60.	30014		36	
61.	30017		36	
62.	30373		37	
63.	30904		38	
64.	31159		39	
65.	32033		39	
66.	32090		39	
67.	26904		40	
68.	27154		40	
69.	28598		41	
70.	30369		42	
71.	30392		42	
72.	31347		43	
73.	33569		44	
74.	25772		4. Το Συνέδριο Ειρήνης των Παρισίων (1919-1920)	44
75.	28556			45
76.	28593			45
77.	28634			46
78.	28635			47
79.	28637			47
80.	29576			48
81.	29637			49
82.	30016			49
83.	30393			50
84.	30901			51
85.	30983			51
86.	31161			52
87.	32045	52		
88.	32821	53		
89.	31350	53		
90.	25330	5. Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1919-1922)	53	
91.	25509		54	
92.	25809		54	
93.	26585		55	
94.	27177		56	
95.	29630		56	
96.	29633		57	
97.	29636		57	
98.	30372		57	
99.	25508		58	
100.	28638		59	
101.	30918	60		
102.	25511	6. Η Ρώσικη Επανάσταση	60	
103.	25512		61	
104.	25513		61	
105.	25810		62	
106.	26900		63	
107.	26909		63	
108.	26911		64	
109.	26912		64	
110.	27137		65	
111.	27138		66	
112.	27153		66	

113.	28592		67
114.	28594		67
115.	28595		68
116.	28596		68
117.	28633		69
118.	28636		69
119.	28640		70
120.	28641		71
121.	28642		71
122.	28643		72
123.	28702		73
124.	28703		73
125.	28704		74
126.	28705		74
127.	29570		75
128.	29572		76
129.	29573		77
130.	29574		77
131.	29577		77
132.	29578		78
133.	29581		79
134.	29634		80
135.	29635		80
136.	29811		81
137.	30015		82
138.	30018		82
139.	30019		83
140.	30897		84
141.	30980		84
142.	32822		84
143.	32823		85
144.	32824		86
145.	32925		86
146.	32927		86
147.	32928		87
148.	28639		88
6. Η Ρώσικη Επανάσταση			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ			
149.	32472	3. Η διεθνής οικονομική κρίση και οι συνέπειές της	88
150.	25965	4. Η Ελλάδα στην κρίσιμη δεκαετία 1930-1940	89
151.	32827	5. Ο υπόλοιπος κόσμος	90
152.	32828		90
153.	34037		90
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ			
154.	35232	Εισαγωγή	91
155.	32462	1. Προς νέα ένοπλη αναμέτρηση, Η εισβολή στην Πολωνία και η έναρξη του πολέμου	91
156.	32463	3. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η Εθνική Αντίσταση	92
157.	35311		92
158.	32929	4. Η συμμαχική αντεπίθεση και η ολοκληρωτική ήττα της ναζιστικής Γερμανίας – Η συνθηκολόγηση της Ιαπωνίας	92
159.	32467	5. Τα εγκλήματα πολέμου κατά της Ανθρωπότητας – Το Ολοκαύτωμα	93
160.	35310		94
161.	32931	6. Ο ανταγωνισμός στο στρατόπεδο των νικητών	94
162.	34036		95
163.	35231		95
164.	32460	7. Οι συνθήκες Ειρήνης και η ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα	95
165.	32465		96
166.	32826		97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: Ο ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ			

167.	28561	2. Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, οι επιπτώσεις του στην Ελλάδα και ο Εμφύλιος Πόλεμος	97
168.	34035		97
169.	25961	5. Η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση: πραγματικότητες και προοπτικές	98
170.	25962		98

1. ΘΕΜΑ 3_25892

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε στα εξής:

- α. Από ποιους υποστηρίχθηκε και με ποιους ήρθε σε αντιπαράθεση ο Δημήτριος Υψηλάντης κατά την έναρξη της επανάστασης στην Ελλάδα; Τι χαρακτήρα είχε η αντιπαράθεση αυτή;
- β. Ποια ήταν τα επιχειρήματα και οι αντίστοιχες επιδιώξεις της κάθε πλευράς;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Δημήτριος Υψηλάντης αποβιβάστηκε στην Ύδρα ως πληρεξούσιος του Γενικού Επιτρόπου Της (Αόρατης) Αρχής και εκεί έγινε δεκτός με χαρά από τους τοπικούς πρόκριτους. Μετά πήγε στις Σπέτσες όπου έγινε δεκτός με τις ίδιες τιμές. Από εκεί πήγε στο Άστρος όπου τον υποδέχτηκαν οι πρόκριτοι της Πελοποννήσου. Ο Υψηλάντης διάβασε το έγγραφο με το οποίο οριζόταν πληρεξούσιος του Γενικού Επιτρόπου Της (Αόρατης) Αρχής και ζήτησε τον έλεγχο του στρατοπέδου στα Βέρβена. Οι πρόκριτοι όμως αρνήθηκαν να του παραχωρήσουν τον έλεγχο του στρατοπέδου, είπαν ότι αυτό θα έπρεπε να παραδοθεί στους εκπροσώπους του έθνους και τον άφησαν να εννοήσει ότι δεν τον αποδέχονταν ως εκπρόσωπο της Αόρατης Αρχής. Του αντιπρότειναν να αναγνωρίσει τη Γερουσία τους (σημ: την Πελοποννησιακή Γερουσία) και, αν ήθελε, μπορούσε να αποτελέσει κι αυτός μέλος της με μια όμως ψήφο, αυτή του εαυτού του. Ο Υψηλάντης δεν συμφώνησε. Τους εξήγησε ότι ο τίτλος «Πληρεξούσιος του Γενικού Επιτρόπου» σήμαινε ότι αυτός θα έπρεπε να είναι ο αρχιστράτηγος της Ελλάδας και ότι τα στρατεύματα θα έπρεπε να εξαρτώνται και να διευθύνονται αποκλειστικά από αυτόν.

Σπηλιάδης, Ν. Απομνημονεύματα (Α' 203-213), στο Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας από τις Πηγές, Γ' Λυκείου, Αθήνα 1998, σσ. 92-93 (διασκευή).

2. ΘΕΜΑ 3_25963

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας, να απαντήσετε στα εξής:

- α. Τι αποφασίστηκε και από ποιους ως προς τον καθορισμό της μορφής του πολιτεύματος της Ελλάδας στη Διάσκεψη του Λονδίνου στις 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830;
- β. Τι σήμαινε για τους Έλληνες η υπογραφή του Πρωτοκόλλου αυτού;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στις 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830, η Διάσκεψη του Λονδίνου, ύστερα από αγγλική πρόταση, διακήρυξε την πολιτική ανεξαρτησία της Ελλάδος, με το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου που υπογράφεται από τους πληρεξουσίους της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας[...]. Το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου όριζε: «Η ελληνική Κυβέρνησις θέλει εἶναι μοναρχική καὶ κληρονομική κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας· θέλει ἐμπιστευθῆ εἰς ἕναν ἡγεμόνα, ὅστις [...] θέλει φέρει τὸν τίτλον Ἡγεμῶν Κυριάρχης τῆς Ἑλλάδος.[...]» Οι Δυνάμεις έβλεπαν στο πρωτόκολλο την οριστική διευθέτηση ενός ενοχλητικού ζητήματος. Οι Έλληνες αντίθετα έβλεπαν σ' αυτό, και ιδιαίτερα στο πρώτο άρθρο του, απλώς την απαρχή του ελεύθερου πολιτικού βίου του Έθνους. Και πραγματικά, με το πρωτόκολλο του Λονδίνου της 3ης Φεβρουαρίου του 1830 τερματιζόταν η Ελληνική Επανάσταση, αλλά και άρχιζε να υπάρχει

επίσημα στη διεθνή κοινωνία το Ελληνικό Κράτος. Έτσι πραγματοποιούνταν κρίσιμη καμπή της Ελληνικής Ιστορίας.

Δεσποτόπουλος, Αλ., «Η Επανάσταση κατά το 1830. Η Αναγνώριση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους», στο Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΒ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 2000, σσ. 536-537.

3. ΘΕΜΑ_3_26913

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α. Με ποιον μονάρχη και για ποιους λόγους προικοδότησε η Ευρώπη το ελληνικό κράτος το 1832;
- β. Πώς αποδεικνύεται ότι το μοναρχικό πολίτευμα δεν ήταν αντίθετο προς τη βούληση του ελληνικού λαού;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι λόγοι που προβλήθηκαν για την αναζήτηση μονάρχη ποίκιλλαν, ανάλογα με τα πρόσωπα που πρόβαλλαν τη μοναρχική ιδέα. Ξεχωρίζουν ωστόσο, εκτός από τις «περιστάσεις», ορισμένα επιχειρήματα που αξίζει να αναφερθούν. Τέτοια επιχειρήματα ήταν: α) η αναγνώριση και η νομιμότητα που θα εξασφάλιζε η έλευση μονάρχη, β) οι πόροι και η πολιτική υποστήριξη από την Ευρώπη, γ) το «φιλοτάραχον» και «πολιτικώς ανήλικον» του έθνους και δ) η εγγύηση της λαϊκής κυριαρχίας έναντι των «αρχόντων». Παραλλαγές των επιχειρημάτων αυτών προβλήθηκαν σε όλη τη διάρκεια του Αγώνα και όχι μόνο από συντηρητικούς κύκλους στην επαναστατημένη χώρα και στο εξωτερικό. Η συγκατάθεση της Ευρώπης, της «βασιλεύουσας» Ευρώπης, αποτελούσε βασικό νομιμοποιητικό στοιχείο της συγκροτούμενης εξουσίας στην επαναστατημένη χώρα. Και η βασιλεία, συνταγματική κατά προτίμηση, απόλυτη εν ανάγκη, αναμενόταν να εξασφαλίσει στην ελληνική εξουσία την απαιτούμενη νομιμότητα, μια και η Ευρώπη της Παλινόρθωσης κατά τεκμήριο ευνοούσε τη μοναρχία.

Βερέμης, Θ.Μ, Κολιόπουλος, Γ.Σ., Μιχαηλίδης, Ι.Δ., 1821. Η δημιουργία ενός κράτους, Μεταίχμιο, Αθήνα 2018, σ. 334-335.

4. ΘΕΜΑ_3_27457

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α. Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία, ποια η έδρα της και για ποιους λόγους επελέγη η συγκεκριμένη πόλη;
- β. Ποιος ο σκοπός και ποιοι οι στόχοι της ίδρυσης της Φιλικής Εταιρείας;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μπροστά στην προοπτική μιας Ευρώπης στο εξής αντίθετης σε κάθε είδους επανάσταση, ο Ξάνθος, ο Τσακάλωφ και ο Σκουφάς συμφώνησαν να προσπαθήσουν [...]να εργαστούν οι ίδιοι για την απελευθέρωσή τους: αυτή ήταν η καθοριστική απόφαση. Ότι οι τρεις αυτοί άντρες συναντήθηκαν στην Οδησό δεν ήταν καθόλου τυχαίο. Χάρη στη συνθήκη του Κιουτσούκ-Καϊναρτζή του 1774, η Ρωσική Αυτοκρατορία είχε αποκτήσει έναν νέο ρόλο ως προστάτιδα των Ορθόδοξων πληθυσμών της οθωμανικής επικράτειας. Επιπλέον, η Μεγάλη Αικατερίνη, η θεληματική γιαγιά του τσάρου Αλεξάνδρου Α', είχε έμμονη ιδέα με τους Έλληνες.[...] Από τη στιγμή που η Ρωσία

κατέκτησε την Κριμαία, όλη εκείνη η περιοχή αποσπάστηκε από την Οθωμανική διοίκηση.[...] Η Οδησός είχε εκπληκτική εμπορική επιτυχία και η ελληνική κοινότητα βρισκόταν στην καρδιά της. Ο Καποδίστριας είχε διαπρέψει στην αυτοκρατορική υπηρεσία, αλλά δεν ήταν οπωσδήποτε ο μόνος: ο κυβερνήτης της Βεσσαραβίας, για παράδειγμα, ήταν επίσης Έλληνας, όπως και ο αρχηγός της αστυνομίας της Αγίας Πετρούπολης.

Mazower, M., Η Ελληνική Επανάσταση, μτφρ. Κ. Κουρεμένος, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2021, σ. 9.

5. ΘΕΜΑ 3_28597

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α. να προσδιορίσετε τον χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821
- β. να παρουσιάσετε τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού κινήματος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το ζήτημα περιπλεκόταν ακόμα πιο πολύ από τον ειδικό και πολύπλοκο χαρακτήρα του ελληνικού κινήματος. Βέβαια, ήταν ένα κίνημα εθνικό αλλά και κίνημα ενός χριστιανικού λαού ενάντια στον μουσουλμάνο κατακτητή που δεν ήταν εύκολο να θεωρηθεί νόμιμος. Τέλος, ήταν κίνημα ενός λαού που σ' εκείνη τη ρομαντική εποχή και μόνο το άκουσμα του ονόματός του είχε τόση δύναμη υποβλητική που ξεσήκωσε ομόφωνη την παγκόσμια κοινή γνώμη, και οι κυβερνήσεις, ακόμα και οι πιο απολυταρχικές, έπρεπε να τη λογαριάζουν. Οι φιλελεύθεροι όλων των χωρών, εκείνοι που πρώτοι ξεσήκωσαν αυτό το φιλελληνικό ρεύμα, προβάλλουν κυρίως τον εθνικοαπελευθερωτικό χαρακτήρα του κινήματος. [...] Οι άνθρωποι των γραμμάτων πάλι ονειρεύονταν την ανάσταση της κλασικής Ελλάδας, ενώ οι συντηρητικοί και οι βασιλόφρονες[...] απέφευγαν αρχικά να πάρουν τη θέση ή παρέμεναν εχθρικοί. Τελικά όμως, η ελληνική υπόθεση κέρδισε ένα μεγάλο τμήμα τους, προτάσσοντας τον χριστιανικό χαρακτήρα του κινήματος, χωρίς ωστόσο και να εγκαταλείψουν την πολεμική τους ενάντια στους φιλελεύθερους. Έτσι, η ελληνική υπόθεση αποτελούσε ένα θέμα εσωτερικής διαμάχης σε κάθε χώρα ανάμεσα στις ανταγωνιζόμενες δυνάμεις της Ευρώπης.

Σβορώνος, Ν., Ανάλεκτα νεοελληνικής ιστορίας και ιστοριογραφίας, Θεμέλιο, Αθήνα 1995, σ. 232-233.

6. ΘΕΜΑ 3_28701

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στην οργάνωση και στους στόχους της Φιλικής Εταιρείας
- β. στη στάση του Ιωάννη Καποδίστρια απέναντι στη δράση και τους στόχους της Φιλικής Εταιρείας.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο όρκος των Φιλικών (απόσπασμα)

Ορκίζομαι ενώπιον του αληθινού Θεού οικειοθελώς, ότι θέλω είμαι επί ζωής μου πιστός εις την Εταιρείαν κατά πάντα. Να μη φανερώσω το παραμικρόν από τα σημεία και λόγους της, μήτε να σταθώ κατ' ουδένα λόγον η αφορμή τού να καταλάβωσιν άλλοι ποτέ ότι γνωρίζω τι περί τούτων, μήτε εις συγγενείς μου, μήτε εις

πνευματικών, μήτε εις φίλον μου. [...] Τέλος πάντων ορκίζομαι εις σε, ω Ιερά Πατρίς [...] και εις την μέλλουσαν ελευθερίαν των ομογενών μου, ότι αφιερώνομαι όλος εις σε. Εις το εξής συ θέλεις είσαι η αιτία και ο σκοπός των διαλογισμών μου. Το όνομά σου ο οδηγός των πράξεών μου, και η ευτυχία σου η ανταμοιβή των κόπων μου.

Φιλήμων, Ι., Δοκίμιον ιστορικών περί της Φιλικής Εταιρείας (1834), Γκράφια, Αθήνα 1971, σ. 171.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Καποδίστριας δεν τασσόταν έναντι της προοπτικής απελευθέρωσης των Ελλήνων. Το έργο του, μάλιστα, αποδεικνύει την πραγματική του επιθυμία για χειραφέτηση από τους Οθωμανούς. Ωστόσο, ο ίδιος είχε μία διαφορετική άποψη για την τακτική, που όφειλαν οι Έλληνες να ακολουθήσουν για να επιτύχουν τον σκοπό τους, διαφωνώντας με τη σύσταση μυστικών εταιρειών, οι οποίες πολύ εύκολα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως «καρμποναρικού» τύπου κινήματα. Γνωρίζοντας τις αντιλήψεις των Ευρωπαίων ομολόγων του για τις επαναστάσεις στην Ευρώπη και για την «αρχή της νομιμότητας», ο Καποδίστριας πίστευε πως έπραττε σωστά αρνούμενος να δεχτεί τη θέση του αρχηγού, εκτιμώντας ότι από τη θέση του στην τσαρική Ρωσία είχε τη δυνατότητα να προσφέρει πολλά περισσότερα στους Έλληνες.

Συροπλάκης, Α., «Ιωάννης Καποδίστριας: ο θρύλος της διπλωματίας», Ο Καποδίστριας και η Ελληνική επανάσταση 1820- 1822, Ημερίδα Πολιτιστικού Κέντρου «ΡΙΖΕΣ», 2018.

7. ΘΕΜΑ_3_29582

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α. να αναφερθείτε στη συγκρότηση τοπικών γεροισιών στην επαναστατημένη Πελοπόννησο αμέσως μετά την έκρηξη της Επανάστασης
- β. να εξηγήσετε τις βασικές επιδιώξεις των προκρίτων σε αυτή τη φάση της Επανάστασης.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι προεστοί λοιπόν, έχοντας μαζί τους και τους αρχιερείς, κινήθηκαν για τη δημιουργία εξουσίας με τοπικό χαρακτήρα στην Πελοπόννησο.[...] Ο σκοπός τους ήταν να κατοχυρώσουν, δηλαδή να συνεχίσουν, αδιαφιλονίκητα την εξουσία τους, να εισπράττουν τα δημόσια έσοδα όπως και πριν και να διευθύνουν τον Αγώνα. Συγκεντρώθηκαν λοιπόν με πρωτοβουλία κυρίως των δυο μεγάλων οικογενειών, δηλαδή του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και των Δεληγιανναίων, με αμοιβαίες συνεννοήσεις, πρόκριτοι και αρχιερείς το τρίτο δεκαήμερο του Μαΐου 1821 στη μονή των Καλτετζών (στα σύνορα Αρκαδίας και Λακωνίας) για να σκεφτούν για τα κοινά ζητήματα της πατρίδας. [...] Η συνέλευση των Καλτετζών, 40 άτομα, συνέταξε την Πράξη των Καλτετζών (26 Μαΐου 1821) και σύστησε την Πελοποννησιακή Γερουσία.

Hering, G., Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936, τ. Α, μτφρ. Θ. Παρασκευόπουλος, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2006, σ. 74.

8. ΘΕΜΑ_3_32470

Το παρακάτω απόσπασμα προέρχεται από τη Διακήρυξη της Ελληνικής Ανεξαρτησίας που εξέδωσε η Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου την 15η Ιανουαρίου 1822. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- α. Ποια υπήρξαν τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος του 1821;
- β. Ποιον ιδεολογικό χαρακτήρα προσέδιδαν οι Έλληνες στον Αγώνα τους;

ΚΕΙΜΕΝΟ¹

Απόγονοι του σοφού και φιλανθρώπου Έθνους των Ελλήνων, σύγχρονοι των νυν πεφωτισμένων και ευνομούμενων λαών της Ευρώπης και θεαταί των καλών, τα οποία ούτοι υπό την αδιάρρηκτον των νόμων αιγίδα απολαμβάνουσιν, ήτο αδύνατον πλέον να υποφέρωμεν μέχρις αναληγής [...] την σκληράν του Οθωμανικού Κράτους μάστιγα, ήτις ήδη τέσσαρας περιπου αιώνας επάταξε τας κεφαλάς ημών και αντί του λόγου την θέλησιν ως νόμον γνωρίσουσα, διώκει και διέταττε τα πάντα δεσποτικώς [...]. Μετά μακράν δουλείαν ηναγκάσθημεν [...] να λάβωμεν τα όπλα εις χείρας και να εκδικήσωμεν εαυτούς και την πατρίδα ημών από μίαν τοιαύτην φρικτήν και ως προς την αρχήν αυτής άδικον τυραννίαν [...]. Ο κατά των Τούρκων πόλεμος ημών, [...] είναι πόλεμος εθνικός, πόλεμος ιερός, πόλεμος του οποίου η μόνη αιτία είναι η ανάκτησις των δικαίων της προσωπικής ημών ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία ενώ την σήμερον όλοι οι ευνομούμενοι και γειτονικοί λαοί της Ευρώπης τα χαίρουσιν, από ημάς μόνον η σκληρά και απαραδειγμάτιστος των Οθωμανών τυραννία επροσπάθησεν με βίαν να αφαιρέσει και εντός του στήθους ημών να τα πνίξη.

Κόκκινος, Δ., Η ελληνική επανάστασις, τ. Β', Μέλισσα, Αθήνα 1974, σ. 383-385.

9. ΘΕΜΑ_3_25329

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στον τρόπο με τον οποίο κατοχυρώθηκε η λαϊκή κυριαρχία σταδιακά, μετά το Σύνταγμα του 1864.
- β. στους λόγους για τους οποίους η λεγόμενη «αρχή της δεδηλωμένης» αποτελεί σταθμό στην πολιτική ιστορία της χώρας.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Θεωρητικά, ο Γεώργιος δρούσε μέσα στο συνταγματικό πλαίσιο διορίζοντας και παύοντας κυβερνήσεις μειοψηφίας, υπό την έννοια ότι το Σύνταγμα του 1865 έδινε το δικαίωμα στον βασιλιά να διορίζει και να παύει τους υπουργούς του. Εφαρμόζοντάς το, όμως, κατά γράμμα, ερχόταν σε αντίφαση με την δημοκρατική δομή του πολιτεύματος, που απαιτούσε η κυβέρνηση να προέρχεται από την πλειοψηφία της Βουλής. Υπήρχε, δηλαδή, μια αναντιστοιχία ανάμεσα στο πνεύμα και στο γράμμα του Συντάγματος, που καθιστούσε αντισυνταγματική τη βασιλική τακτική. Η αρχή της δεδηλωμένης, όπως διατυπώθηκε στον λόγο του Θρόνου το 1875, δεν ήταν καινοφανής. Και πριν το 1875 είχε ειπωθεί επανειλημμένα, τόσο στη Βουλή όσο και στον τύπο, πως η κυβέρνηση έπρεπε να απολαύει της εμπιστοσύνης όχι μόνο του βασιλιά, αλλά και της Βουλής.

¹ Το κείμενο έχει μεταφραφεί στο μονοτονικό, αλλά έχει διατηρηθεί η ορθογραφία του.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

«Απαιτών ως απαραίτητον προσόν των καλουμένων παρ' εμού εις την κυβέρνησιν του τόπου την δεδηλωμένη προς αυτούς εμπιστοσύνην της πλειοψηφίας των αντιπροσώπων του έθνους, απεκδέχομαι ίνα η Βουλή καθιστά εφικτήν την ύπαρξιν του προσόντος τούτου ου άνευ αποβαίνει αδύνατος η εναρμόνιος λειτουργία του πολιτεύματος.»

Γεώργιος Α΄ της Ελλάδας στον Λόγο του Θρόνου του 1875.

Πετρίδης, Π., Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία, τ. Β' 1862-1927, Γκοβόστης, Αθήνα 2000, σ. 125.

10. ΘΕΜΑ 3_26091

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να παρουσιάσετε την κατάσταση που επικρατούσε στα εκκλησιαστικά πράγματα της Ελλάδας όταν έφτασε ο Όθωνας στην Ελλάδα
- β. να σχολιάσετε κριτικά τις αντιδράσεις της κοινής γνώμης στα μέτρα που έλαβαν οι Βαυαροί για τη διευθέτηση του εκκλησιαστικού ζητήματος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το χάος που επικρατούσε γενικότερα στην ελληνική ζωή χαρακτήριζε και την κατάσταση της Εκκλησίας.[...] Κληρικοί, πρόσφυγες από την οθωμανική αυτοκρατορία που κατέφυγαν στην Ελλάδα για να ξεφύγουν από τους τουρκικούς διωγμούς, δημιουργούσαν προβλήματα εσωτερικά στην ελληνική εκκλησία. Εξουθενωμένοι ψυχικά και οικονομικά, δύσκολα μπορούσαν να αντιστέκονται σε προσφορές αξιωμάτων, οι οποίες γίνονταν με [...] την υποταγή τους στην κοσμική εξουσία. [...] Όλα αυτά ήταν φυσικό να υπονομεύσουν το κύρος της Εκκλησίας, καθώς οι εκπρόσωποί της βρέθηκαν χωρισμένοι από αλληλοσυγκρουόμενα υλικά συμφέροντα[...]. Η διευθέτηση του εκκλησιαστικού ζητήματος είναι σε μεγάλο βαθμό έργο του Μάουρερ.[...] Προτεστάντης ο ίδιος, πίστευε βαθιά στην υπεροχή της κοσμικής εξουσίας, στην ανάγκη να διέπονται οι θεσμοί από αυτήν.[...] Όπως ήταν φυσικό δεν έλειψαν οι αντιδράσεις ακόμα και οι κατηγορίες ότι σκοπός της Αντιβασιλείας και των συνεργατών της ήταν να μετατρέψει τους Έλληνες ορθόδοξους σε καθολικούς ή προτεστάντες.

Πετρόπουλος, Ι.Α., & Κουμαριανού, Αικ., Η θεμελίωση του ελληνικού κράτους (1833-1843) , Οθωνική περίοδος, Παπαζήσης, Αθήνα 1982, σσ. 103-107.

11. ΘΕΜΑ 3_26486

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το διάγγελμα του Όθωνα προς τον ελληνικό λαό αμέσως μετά την άφιξη του στην Ελλάδα. Βασιζόμενοι/-ες σε πληροφορίες του αποσπάσματος και στις ιστορικές σας γνώσεις:

- α. να εντοπίσετε τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η Ελλάδα αμέσως μετά το τέλος της Επανάστασης
- β. να αναφερθείτε στις ενέργειες του βασιλιά Όθωνα για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Έλληνες,[...] δια μακρού και φονικού πολέμου θυσιάζοντες εκουσίως τα μέγιστα και πολυτιμότερα αγαθά σας, ανεκτήσατε την πολιτική σας ύπαρξη και ανεξαρτησία. [...] Αλλά έως τώρα στερείσθε ακόμη τους καρπούς του ενδόξου αγώνος σας. Οι αγροί σας είναι ερημωμένοι, η βιομηχανία σας απονεκρωμένη, το εμπόριόν σας, το άλλοτε τόσο ακμάζον, εις πτώσιν. Εις μάτην υπό την αιγίδα της ειρήνης επερίμεναν αι τέχναι και αι επιστήμαι την ώραν καθ' ην ήθελε ταις επιτραπή να επανέλθωσι εις την αρχαίαν πατρίδα των. [...]ό, τι καλόν ο έρωσ της πατρίδος απέκτησε δια σας, δια του πλέον ευγενούς ενθουσιασμού, το αφανίζει η εσωτερική διχόνοια του πλέον βδελυρού εγωισμού. Το να δώσω τέλος εις την τοιαύτην κατάστασιν, [...] το να υπερασπιστώ με την αιγίδα του νόμου και της δικαιοσύνης τα πρόσωπά σας και την ιδιοκτησίαν σας από το αυθαίρετον και την ακολασίαν και δι' ωρίμων και σταθερώς θεμελιωμένων θεσμοθεσιών να σας προμηθεύσω τα αγαθά μιας αληθούς ελευθερίας, η οποία δεν ευρίσκεται παρά υπό το σκήπτρον των νόμων, τούτο είναι, ω Έλληνες, το ένδοξον μεν αλλά δυσχερές έργον το οποίον ανεθέμην εις εαυτόν.

Πετρίδης, Ν., Νεοελληνική πολιτική ιστορία, τεύχος Α', Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1981, σσ. 488-489.

12. ΘΕΜΑ 3_26908

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στην κατάσταση της Ελλάδας των αρχών της δεκαετίας του 1830 καθώς και στους παράγοντες που δεν επέτρεπαν στη χώρα να αναπτυχθεί
- β. στις πρώτες προσπάθειες συγκρότησης του ελληνικού κράτους από τον Όθωνα και τα μέλη της αντιβασιλείας.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Όταν λοιπόν στις 25 Ιανουαρίου/6 Φεβρουαρίου 1833 φθάνει ο Όθων στην Ελλάδα, συνοδευόμενος από τα τρία μέλη της αντιβασιλείας[...] βρίσκει τη χώρα σε πλήρη αναρχία. [...]Η οικονομική κατάσταση ήταν από κάθε άποψη αξιοθρήνητη. Αλλά και γενικά η ταμειακή κατάσταση του κράτους ήταν χαώδης: έπρεπε να πληρωθούν οι καθυστερημένοι από το 1827 μισθοί των υπαλλήλων, να εξοφληθούν οι αποζημιώσεις των αγωνιστών, να καταβληθεί στην Τουρκία αποζημίωση για την παραχώρηση της επαρχίας Λαμίας στα όρια του ελληνικού κράτους και να αντιμετωπιστούν οι τακτικές δαπάνες της κρατικής μηχανής. Η αντιβασιλεία απασχολήθηκε με την εσωτερική οργάνωση του κράτους.[...] Διατήρησε τα 7 υπουργεία που προϋπήρχαν [...] και πρόσθεσε ως παράρτημα του υπουργείου εσωτερικών το δημοσιονομικών γραφείον[...] Οργανώνει τη δικαιοσύνη και συντάσσει κώδικες[...] ιδρύει το Ανώτατον Λογιστήριον, τα κεντρικά και επαρχιακά ταμεία, το Εθνικόν Νομισματοκοπείον και [...]το Ελεγκτικόν Συνέδριον με πρόεδρο τον Γάλλο οικονομολόγο Arthémond de Regny, ο οποίος εργάστηκε με ακαταπόνητο ζήλο για την οργάνωση των οικονομικών του κράτους.

Βακαλόπουλος, Α., Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985, τ. κβ, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 218-219.

13. ΘΕΜΑ 3_28558

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε:

- α. το όραμα που κυριάρχησε στην Ελλάδα μετά την ανεξαρτησία της σχετικά με την εξωτερική πολιτική,
- β. τη διαφορετική άποψη που εκφράστηκε σχετικά με το όραμα αυτό.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οδηγούμαστε σε μία πολυπρισματική ερμηνεία της διαμόρφωσης της τάσης των αλτρωτιστών στην Ελλάδα. Η ιδεολογική αυτή κίνηση πρέσβευε την αναγκαιότητα άμεσης και όσο το δυνατόν ευρύτερης επέκτασης του ελληνικού βασιλείου προς Βορράν. Έτσι και το εθνικό όραμα θα επιτυγχανόταν, και η οικονομία θα αναζωογονούνταν, και οι τοπικιστικές διαμάχες θα οδηγούνταν αναγκαστικά στο περιθώριο. Δεν παύει όμως να υφίσταται και η δεύτερη βασική όψη των συνόρων, αντίρροπη προς την πρώτη, επειδή σχετίζεται [...] με την πραγματικότητα που άρχισε να διαμορφώνεται [...]. Συγκροτούνταν, έτσι, μία κίνηση που στόχευε περισσότερο στην ισχυροποίηση του κράτους μέσα από τη διαμόρφωση ισχυρής κρατικής οντότητας και ανεπτυγμένης κοινωνίας.[...] Η λογική αυτή απαιτούσε ηρεμία και σταθερότητα και, κατ' αυτόν τον τρόπο, εξουδετέρωνε τον τόνο προσωρινότητας που έδινε στα σύνορα ο όγκος του εξωελλαδικού ελληνισμού.[...] Τόσο η μία άποψη όσο και η άλλη ισχυρίζονταν ότι επιθυμούν την ισχυροποίηση του ελληνικού κράτους, πράγμα που αποτελούσε επιθυμία όλων, διέφεραν όμως ως προς τη μέθοδο που θα επέλεγαν για την επιτυχία του στόχου αυτού.

Κωσταβασίλης, Κ.Α., «Μία προσέγγιση του ιδεολογικού υπόβαθρου των Ραδοβιζινών επαναστατικών κινήματων στην Άρτα (1854, 1866 και 1878)», στο Λ. Α. Φλιτούρης, Α. Σ. Μάρου (επιμ.), Παρελθόντος κατοπτρισμοί: κείμενα προς τιμήν του καθηγητή Γεωργίου Π. Παπαγεωργίου, Ηρόδοτος, Αθήνα 2022, σ. 457-458

14. ΘΕΜΑ 3_28700

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αιτιολογήσετε:

- α. τη διατύπωση της άποψης ότι «το Σύνταγμα του 1844 απετέλεσε ένα από τα πιο φιλελεύθερα Συντάγματα της εποχής»
- β. τον χαρακτηρισμό του Χαρίλαου Τρικούπη ως «πρώτου μεγάλου κοινοβουλευτικού άνδρα της χώρας».

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Στη βαθμιαία ενίσχυση του ρόλου του κοινοβουλίου και στο συνακόλουθο περιορισμό των υπερτροφικών εξουσιών του μονάρχη συνετέλεσε και η καθιέρωση με νόμο της σχεδόν καθολικής και άμεσης ψηφοφορίας [...]. Η καθολική ψηφοφορία προώθησε σταδιακά την πολιτική χειραφέτηση των λαϊκών στρωμάτων και, όπως όλοι οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί, συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής ιδεολογίας.

Αναστασιάδης, Γ., Κοινοβούλιο και Μοναρχία στην Ελλάδα, Θεσσαλονίκη 1995, σ. 20-21.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το Σύνταγμα του 1844 ήταν υπερβολικά συντηρητικό. Ωστόσο τα δημοκρατικά στοιχεία δεν έλειπαν. Οι πολίτες ήταν ίσοι μπροστά στο νόμο, υπήρχε εγγύηση της ατομικής ελευθερίας, της ελευθερίας του τύπου, του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και δεν αναγνωριζόταν στην Ελλάδα η δουλεία.

Σβορώνος, Ν.Γ., Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, Αθήνα 1976, σ. 83.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Με το άρθρο του «Τίς πταίει», που δημοσιεύτηκε ανυπόγραφο στις 29 Ιουνίου 1874 στην εφημερίδα «Καιροί», ο Τρικούπης με επικριτικό ύφος αντιτίθεται στην πολιτική του βασιλιά Γεωργίου Α΄, τον οποίο κατηγορούσε για την αυθαίρετη αντικατάσταση κυβερνήσεων. Η διακήρυξη της αρχής της δεδηλωμένης αποτελεί σταθμό για την μετέπειτα συνταγματική και πολιτική ζωή της χώρας, διότι περιόρισε τη βασιλική εξουσία και συνέβαλε στην ενίσχυση της δημοκρατικότητας του πολιτεύματος, με την καθιέρωση ουσιαστικότερης αντιπροσώπευσης μέσω της πλειοψηφίας της Βουλής.

Αλιβιζάτος, Ν., Εισαγωγή στην Ελληνική Συνταγματική Ιστορία, τ. Α, Αθήνα 1981, σ. 186.

15. ΘΕΜΑ 3_29583

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να εντοπίσετε τους λόγους που οδήγησαν στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843
- β. να αναφερθείτε στις βασικές διατάξεις και τον πολιτικό χαρακτήρα του Συντάγματος του 1844.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η παραίτηση της κυβέρνησης Μαυροκορδάτου (10 Αυγούστου 1841) δυνάμωσε τη γενική δυσαρέσκεια κατά του θρόνου. Τα τρία ελληνικά πολιτικά κόμματα[...] ενώθηκαν σε αντιπολιτευτικό μέτωπο κατά του Όθωνα και[...] άρχισαν να συνωμοτούν.[...] Οι κοινοί στόχοι των αρχηγών της συνωμοσίας απέβλεπαν στην αποπομπή των Βαυαρών και στην παραχώρηση Συντάγματος. [...] Τη νύχτα της 2ας προς 3ης Σεπτεμβρίου, ο στρατός των συνωμοτών περικύκλωσε τα ανάκτορα ενώ συγχρόνως πλήθος λαού άρχισε να συγκεντρώνεται στον ίδιο χώρο. [...] Μετά από ασθενή αντίσταση, ο Όθων υποχώρησε και υποσχέθηκε εκλογές για την ανάδειξη εθνικής συνέλευσης η οποία, μαζί με τον βασιλιά, θα επεξεργαζόταν και θα ψήφιζε νέο σύνταγμα.

Dakin, D., Η ενοποίηση της Ελλάδας (1770-1923), Αθήνα 1984, σ. 123-124.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Σύμφωνα με το νέο Σύνταγμα (του 1844), η νομοθετική εξουσία θα ασκείτο συλλογικά από τον βασιλιά, από μια Βουλή εκλεγμένη από τον λαό και από μια Γερουσία που τα μέλη της διορίζονταν ισόβια από τον βασιλιά. [...] Η εκτελεστική εξουσία ανήκε στον βασιλιά και στους υπουργούς που διορίζονταν και παύονταν από τον ίδιο[...]. Επίσης,[...] η δικαιοσύνη απέρρεε από το βασιλιά. Παρά το συντηρητικό του χαρακτήρα, υπήρχαν στο Σύνταγμα και αρκετά φιλελεύθερα στοιχεία όπως: εγγύηση της ατομικής ελευθερίας, της ελευθερίας του τύπου, της ισότητας όλων απέναντι στο νόμο και της μη αναγνώρισης της δουλείας στην Ελλάδα.

16. ΘΕΜΑ 3_29638

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να προσδιορίσετε τον χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821
- β. να αναφερθείτε στη στάση που διαμόρφωσαν οι Νεοέλληνες γύρω από το ζήτημα της Μεγάλης Ιδέας και του αλυτρωτισμού κατά τον 19ο - αρχές 20ού αιώνα.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Με αυτό το πρίσμα, η οικοδόμηση του έθνους υπήρξε μια δυναμική διαδικασία όχι «εθνικής αφύπνισης» αλλά σφυρηλάτησης συλλογικής ταυτότητας στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός αισθήματος κοινότητας που ήταν απαραίτητο για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στα νέα εθνικά κράτη του 19ου αιώνα. Αυτό, φυσικά, δεν αποτελεί κάποια βαλκανική ιδιομορφία. Συνέβη σε ολόκληρη την Ευρώπη την ίδια περίοδο, ακόμη και μέσα στα παλαιότερα ανεξάρτητα εθνικά κράτη όπως ή Γαλλία. Αυτό ακριβώς ήταν το πρότυπο οικοδόμησης του έθνους το οποίο ο Fichte προέτρεψε τους Γερμανούς συμπατριώτες του να ακολουθήσουν όταν τόνιζε τους δεσμούς γλώσσας και εθνικής παιδείας ως τα συστατικά μέρη για τη συγκρότηση της εθνικής κοινότητας.

Κιτρομηλίδης Π., «Το εθνικό ζήτημα στα Βαλκάνια», στο Βερέμης, Θ. (επιμ.), Εθνική ταυτότητα και εθνικισμός στη νεότερη Ελλάδα, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2003, σ. 73.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το σημαντικότερο ιδεολογικό στοιχείο της πολιτικής ζωής, η Μεγάλη Ιδέα, δεν ήταν βεβαίως και στοιχείο ιδεολογικής διάκρισης: όλα τα κόμματα συμφωνούσαν γύρω από τα βασικά προβλήματα του ελληνικού αλυτρωτισμού. Η μόνη περιοχή διαφωνιών ήταν η τακτική που θα έπρεπε ν' ακολουθήσει η εκάστοτε κυβέρνηση. Η παθολογική διόγκωση του αλυτρωτισμού αποδεικνύει την αποδέσμευση των κομμάτων από τις πραγματικότητες της οικονομικής αθλιότητας και της κοινωνικής αδικίας – ενώ από την άλλη πλευρά επέτρεπε και συντηρούσε αυτή την αποδέσμευση, αποσπώντας την προσοχή των κατωτέρων τάξεων από τα προβλήματά τους.

Δερτιλής, Γ., Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση (1880-1909), Εξάντας, Αθήνα 1977, σ. 130.

17. ΘΕΜΑ 3_29819

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να περιγράψετε τι συνέβη στην Αθήνα στις 3 Σεπτεμβρίου 1843,
- β. να παρουσιάσετε τα κύρια αιτήματα των επαναστατών και να τα αιτιολογήσετε.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τη νύχτα² ξυπνήσαμε όλοι από φοβερούς αλαλαγμούς χιλιάδων ανθρώπων. Στην αρχή νομίσαμε ότι έρχονταν από

² της 2ας προς την 3η Σεπτεμβρίου 1843

το γερμανικό σύλλογο «Φιλαδέλφεια», γιατί οι θαμώνες του διασκεδάζαν πάντα κάνοντας πολλή φασαρία. Όταν όμως κοιτάξαμε καλύτερα είδαμε στο φως του φεγγαριού, ότι όλη η πλατεία του παλατιού ήταν γεμάτη στρατιώτες και πολίτες που κραύγαζαν «Ζήτω το Σύνταγμα».[...] Είχαμε βέβαια ακούσει κάτι ψίθυρους για στρατιωτική επανάσταση, αλλά είπαμε ότι θα' ταν απλές διαδόσεις. Φαίνεται όμως ότι τα πράγματα ήταν πολύ σοβαρά, γιατί τα κανόνια είχαν μεταφερθεί ως το παλάτι, με γυρισμένη την μπούκα τους προς την είσοδό του και τα φιτίλια έτοιμα για άναμμα. [...]Ο λαός ήταν έξαλλος και απαιτούσε να φύγουν όλοι οι Γερμανοί από τις δημόσιες θέσεις και να δοθεί Σύνταγμα. [...]Ο βασιλιάς ήταν πολύ αναποφάσιστος και δίσταζε μέχρι το μεσημέρι στις 12, οπότε αποφάσισε επιτέλους να υπογράψει, αναγκαστικά βέβαια. Έτσι η Ελλάδα απέκτησε Σύνταγμα. Ο κόσμος ζητωκραύγαζε τώρα το ίδιο όσο και πριν. Το βράδυ που καθόμαστε έξω στην αυλή, τα βόλια σφύριζαν στ' αυτιά μας και καταλάβαμε ότι ο κόσμος ήταν οπλισμένος, τη φορά όμως τούτη πυροβολούσε από χαρά και ενθουσιασμό.

Λυτ, Χ., Μια Δανέζα στην Αυλή του Όθωνα, Μαρτυρία της εποχής. Σημειωματάριο, Ημερολόγιο, Γράμματα, (μτφρ. Α. Παπανικολάου-Κρίστενσεν), Ερμής, Αθήνα 1981, σ. 99-100.

18. ΘΕΜΑ 3_30368

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να παρουσιάσετε τον ρόλο των κλεφτών και αρματολών κατά την Τουρκοκρατία κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων
- β. να εξηγήσετε γιατί διατηρήθηκε το φαινόμενο της ληστείας και στο νέο ελληνικό κράτος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας στα ορεινά, δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη μιας στρατιωτικής τάξης Χριστιανών, των κλεφτών και των αρματολών, οι οποίοι αποτελούσαν αναπόσπαστο και οργανικό μέρος του συστήματος ασφαλείας του ξένου κυριάρχου. Το σύστημα αυτό ασφαλείας αποσκοπούσε στον έλεγχο της παρανομίας με την περιοδική αμνήστευση και τη μερική νομιμοποίηση των φορέων της παρανομίας. Κατά τη διάρκεια του Αγώνα δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για την προοδευτική υπονόμευση και αποσύνθεση της στρατιωτικής (αυτής) τάξης. Στο μέλλον, εκπρόσωποι της τάξης αυτής αποτέλεσαν ένα στοιχείο που ήταν επιρρεπές στην παρανομία και τις κάθε είδους ταραχές και που αυξανόταν με τον καιρό, αντί να μειώνεται. Η αδυναμία του νέου κράτους αφενός να επιβάλει την τάξη με την εξόντωση των παρανόμων και αφετέρου να πραγματοποιήσει με τον τακτικό στρατό την επαγγελόμενη απελευθέρωση των αλύτρωτων Ελλήνων και την εθνική ενοποίηση δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την περιστασιακή νομιμοποίηση των παρανόμων και ιδίως των ληστών.

Κολιόπουλος, Ι., «Το ληστρικό φαινόμενο στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», στο Δ.Τ. Τσαούση (επιμ.), Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19ου αιώνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1984, σ. 160-162. (διασκευή)

19. ΘΕΜΑ 3_30917

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α. να εξηγήσετε τους λόγους που οδήγησαν τους Έλληνες στη διεκδίκηση Συντάγματος κατά την επανάσταση του 1843.

β. να περιγράψετε τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων που συσπειρώθηκαν γύρω από αυτή τη διεκδίκηση.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Όθων, όπως και η Αντιβασιλεία, ταυτίζοντας τη δυναστεία με το κράτος, εξέφρασαν[...] μια σιδηρά πρακτική απολυταρχικής διακυβέρνησης – ιδεολογία και πρακτική που απέκλειε κάθε συζήτηση περί Συντάγματος [...] Έτσι, 10 χρόνια μετά την έλευση των Βαυαρών, με την εξέγερση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843, θα μεταβληθεί επαναστατικά η διάρθρωση της κεντρικής εξουσίας. Δεν επρόκειτο, ουσιαστικώς, για σύγκρουση με το Στέμμα, αλλά με το εστεμμένο κράτος [...]. Η γαλλική πρεσβεία περιγράφοντας εκ των υστέρων την εξέγερση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843, διέκρινε με οξυδέρκεια τα βασικά της χαρακτηριστικά: «Όταν ξέσπασε η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου, η συνταγματική ιδέα δεν ήταν παρά πρόσχημα για τους περισσότερους από όσους συμμετείχαν. Οι πολιτικοί αρχηγοί παραγκωνισμένοι από την ημέρα της έλευσης του Βασιλιά, ήθελαν να κυβερνήσουν· οι στρατιωτικοί δεν είχαν άλλο σκοπό από το να διώξουν τους Βαυαρούς αξιωματικούς που ήταν ακόμη επικεφαλής του στρατεύματος. Όλοι είχαν, ωστόσο, την ανάγκη μιας σημαίας: διάλεξαν τη σημαία του Συντάγματος».

Δερτιλής, Γ. Β., Ιστορία του Ελληνικού Κράτους, 1830-1920, τ. Α', Εστία, Αθήνα 2009, σσ. 225-226.

20. ΘΕΜΑ_3_32099

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να περιγράψετε τις κοινωνικές ομάδες που προβάλλουν κοινές διεκδικήσεις κατά την πρώτη δεκαετία της βασιλείας του Όθωνα (1834-1844)
- β. να παρουσιάσετε τους κυριότερους λόγους που οδήγησαν στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μέσα σ' αυτή τη δεκαετία (1833-1843) [...] αποσαφηνίζονται στρώματα κοινωνικά που λειτουργούν τώρα περισσότερο αυτόνομα, προβάλλοντας κοινές διεκδικήσεις και κοινά συμφέροντα.[...] Ο κλήρος, λόγιοι, δάσκαλοι και καθηγητές διαδραματίζουνε ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και των αιτημάτων της, θετικά ή αρνητικά. [...] Η αυλή, οι ξένες αποστολές, ξένοι στρατιωτικοί και οι Έλληνες που έρχονται από το εξωτερικό, συμβάλλουν στην εισαγωγή δυτικών τρόπων ζωής, ιδίως στην πρωτεύουσα. Από την άλλη πλευρά παραμένει ο αγροτικός πληθυσμός με επιβλητική την αριθμητική υπεροχή του και μεγάλη την ανισότητα στην κατανομή και την απολαβή των κοινωνικών και οικονομικών αγαθών.[...] Η οικονομική δυσπραγία και η κοινωνική αναταραχή, η λαϊκή δυσφορία και η πολιτική δυσαρέσκεια συνετέλεσαν στην ενεργοποίηση πολλών δυνάμεων μέσα στον ελληνικό χώρο που τη συγκεκριμένη στιγμή, όταν φάνηκε ότι η πολιτική του ηγεσία ενεργούσε σωστά, την ακολούθησε και την υποστήριξε. Μ' αυτή την έννοια η 3η Σεπτεμβρίου μπορεί να θεωρηθεί η φυσική απόληξη της δεκαετίας.

Πετρόπουλος, Ι.Α., & Κουμαριανού, Αικ., Η θεμελίωση του ελληνικού κράτους (1833-1843), Οθωνική περίοδος, Παπαζήσης, Αθήνα 1982, σ. 256-257.

21. ΘΕΜΑ 1_26896

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Επανάσταση του 1821 ήταν εθνικό κίνημα.
 2. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης προερχόταν από οικογένεια Φαναριωτών.
 3. Το Ανατολικό Ζήτημα προκλήθηκε από την ενίσχυση της θέσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας τον 17ο αιώνα.
 4. Η Αγγλία δεν είχε αγροτικό πλεόνασμα τον 17ο αιώνα.
 5. Εθνοκαθάρσεις συνέβησαν στην Κεντρική και Δυτική Ευρώπη μόνο τον 20ο αιώνα.
- (II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Ίδρυση Φιλικής Εταιρείας.
 - β. Κατάληψη Επτανήσων από τους Γάλλους.
 - γ. Κίνημα στο Γουδή.
 - δ. Συνθήκη Ειρήνης της Ανδριανούπολης.
 - ε. Συνθήκη του Βουκουρεστίου.
- β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Ανατολικό Ζήτημα.

22. ΘΕΜΑ 3_25501

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε στις συνθήκες υπό τις οποίες εκδηλώθηκε η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία εστιάζοντας:

- α. στις πολιτικο-οικονομικές προϋποθέσεις.
- β. στις κοινωνικές μεταβολές και τις ταξικές αντιθέσεις.

ΕΙΚΟΝΑ

McNeven, J., The transept from the Grand Entrance, Souvenir of the Great Exhibition, William Simpson (lithographer), Ackermann & Co. (publisher), V&A, 1851.

Λιθογραφία του 1851 η οποία απεικονίζει την «Μεγάλη Έκθεση των Εργασιών Βιομηχανίας όλων των Εθνών» στο Crystal Palace του Λονδίνου. Η Μεγάλη Έκθεση του 1851 ήταν μια λαμπρή βιτρίνα της τεχνολογίας. Ο Πρίγκιπας Άλμπερτ, ο σύζυγος της Βασίλισσας Βικτωρίας και βασικός συντελεστής της διοργάνωσης, οραματίστηκε μια μαζική εμπορική έκθεση που θα τοποθετούσε τη Βρετανία στην πρωτοπορία της τεχνολογίας, προβάλλοντας τις τελευταίες της εφευρέσεις.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τέτοια είναι η παλιά πόλη του Μάντσεστερ – και ξαναδιαβάζοντας την περιγραφή μου, πρέπει ν' αναγνωρίσω ότι μακριά απ' του νά 'ναι υπερβολική, τα χρώματά της δεν είναι αρκετά σκληρά για να μας παρουσιάσουν τέτοια που είναι τη βρώμα, το παμπάλαιο και την έλλειψη κάθε άνεσης, ούτε σε ποιο σημείο η οικοδόμηση αυτής της συνοικίας με τους 20.000 έως 30.000 τουλάχιστο κατοίκους της αποτελεί πρόκληση σ' όλους τους κανόνες της υγιεινής και του αερισμού. Και μια τέτοια συνοικία υπάρχει στην καρδιά της δεύτερης πόλης της Αγγλίας, και της πρώτης βιομηχανικής όλης του κόσμου.[...] Ασφαλώς είναι η παλιά πόλη – και είναι το επιχείρημα των εδώ κατοίκων, όταν τους μιλάν για τη φρικαλέα κατάσταση αυτής της κόλασης πάνω στη γη – τί σημαίνει όμως αυτό; Ό,τι προκαλεί περισσότερο εδώ τη φρίκη μας και την αγανάκτησή μας είναι πρόσφατο και χρονολογείται απ' τη βιομηχανική εποχή.

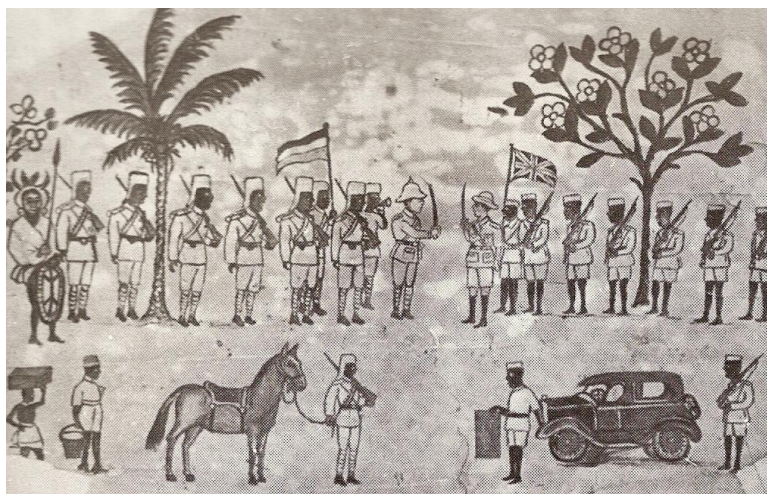
Engels, Fr., Η κατάσταση της εργατικής τάξης στην Αγγλία, μτφρ. Λ. Αποστόλου, Μπάυρον, Αθήνα 1974, σ. 98-99, 101-109.

23. ΘΕΜΑ 3_25507

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε στα χαρακτηριστικά της νέας αποικιοκρατίας στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αι., εστιάζοντας:

- α. στη σχέση της αποικιοκρατίας με τον ιμπεριαλισμό.
- β. στη σχέση της αποικιοκρατίας με τον εθνικισμό.

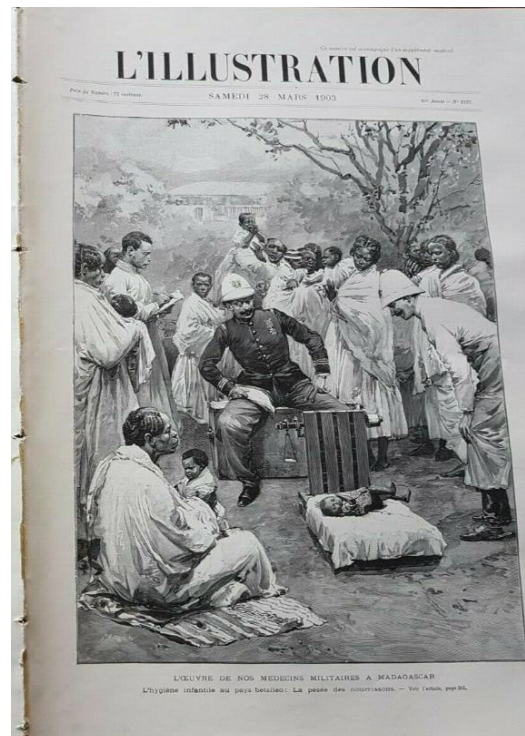
ΕΙΚΟΝΑ Α

Πηγή: Η παράδοση των δυνάμεων του Γερμανού στρατηγού Paul Emil von Lettow-Vorbeck (Πάουλ Έμιλ φον Λέτοβ-Φόρμπεκ) στους Βρετανούς στις 25 Νοεμβρίου 1918, ζωγραφισμένη από έναν από τους Αφρικανούς πολεμιστές του.

Προσπελάστηκε στις 10/03/2023 <https://greatwar-1914.tumblr.com/>

ΕΙΚΟΝΑ Β

Πηγή: Περιοδικό “L’ Illustration”, Σάββατο 28 Μαρτίου 1903.

Λεζάντα: «Το έργο των στρατιωτικών ιατρών μας στη Μαδαγασκάρη: η παιδική υγιεινή στην επαρχία Μπετσιλεό: έλεγχος βάρους σε βρέφη».

Προσπελάστηκε στις 10/03/2023

<https://picclick.fr/Lillustration-1903-N-3135-Du-28-Mars-1903-293991152559.html#&gid=1&pid=1>

24. ΘΕΜΑ_3_25900

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να απαντήσετε τεκμηριωμένα στα εξής:

- α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν προηγμένες χώρες της Ευρώπης, όπως η Γαλλία, στην ίδρυση αποικιών σε περιοχές του οικονομικά υπανάπτυκτου κόσμου κατά τους νεότερους χρόνους;
- β. Πώς συνδέεται η πολιτική της αποικιοκρατίας με την εθνικιστική προπαγάνδα;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Από οικονομική άποψη, τι χρειάζονται οι αποικίες; Αρχικά προσφέρουν ένα άσυλο και εργασία στους κατοίκους των φτωχών χωρών ή στους κατοίκους των χωρών που παρουσιάζουν υπερπληθυσμό. Αλλά υπάρχει κι ένας δεύτερος λόγος, που προσιδιάζει στους λαούς οι οποίοι διαθέτουν περίσσειμα από κεφάλαια ή από προϊόντα. Αυτός ο δεύτερος λόγος εναρμονίζεται περισσότερο με τη σημερινή πραγματικότητα. Κύριοι, υπάρχει κι ένα άλλο

σημείο που πρέπει επίσης να θίξω· είναι η ανθρωπιστική και πολιτιστική πλευρά του θέματος. Πρέπει να πούμε καθαρά ότι οι ανώτεροι φυλετικά λαοί έχουν καθήκον απέναντι στους κατώτερους λαούς να τους εκπολιτίσουν.

Λόγος του Ζυλ Φερύ, υπουργού Εξωτερικών της Γαλλίας, στη Βουλή στις 28 Ιουλίου 1885.

25. ΘΕΜΑ_1_25769

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Ελληνική Επανάσταση ήταν εθνικό, αλλά όχι φιλελεύθερο κίνημα.
2. Το πρώτο Σύνταγμα του ανεξάρτητου πολιτικού βίου της Ελλάδας ψηφίστηκε το 1844.
3. Εισηγητής της Αρχής της Δεδηλωμένης (1875) ήταν ο Χαρίλαος Τρικούπης.
4. Η χώρα από την οποία ξεκίνησε η Βιομηχανική Επανάσταση (1750) ήταν η Γαλλία.
5. Ο Τρικούπης μείωσε τον αριθμό των σχολείων και των μαθητών σε όλη τη χώρα.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Νικόλαος Σκουφάς	α. Συνταγματική Μοναρχία
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. Αναθεώρηση του Συντάγματος 1911
3. Όθων	γ. Εθνικός ιστοριογράφος
4. Χαρίλαος Τρικούπης	δ. Διεύρυνε την εκλογική περιφέρεια από επαρχιακή σε νομαρχιακή
5. Ελευθέριος Βενιζέλος	ε. Φιλική Εταιρία
	στ. Δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο (1831)

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19^{ος} αιώνας).

26. ΘΕΜΑ_1_29571

α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1814:
 - α. στο Ναύπλιο
 - β. στην Αθήνα
 - γ. στην Οδησό
 - δ. στην Κωνσταντινούπολη
2. Η Α' Εθνοσυνέλευση έγινε στο τέλος του 1821:
 - α. στην Τροιζήνα
 - β. στην Επίδαυρο
 - γ. στο Άργος
 - δ. στο Ναύπλιο
3. Ο Ιωάννης Καποδίστριας έφτασε στην Ελλάδα το 1828 ύστερα από πρόσκληση:
 - α. της Β' Εθνοσυνέλευσης

- β. του Νικόλαου Σκουφά
 - γ. του Αλέξανδρου Υψηλάντη
 - δ. της Γ' Εθνοσυνέλευσης
4. Ο Όθων καταγόταν από:
- α. τη Βαυαρία
 - β. τη Σαξωνία
 - γ. την Αυστρία
 - δ. τη Δανία
5. Η Βιομηχανική Επανάσταση ξεκίνησε από:
- α. τη Γαλλία
 - β. την Αγγλία
 - γ. την Ολλανδία
 - δ. τις ΗΠΑ
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

27. ΘΕΜΑ_3_26587

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται:

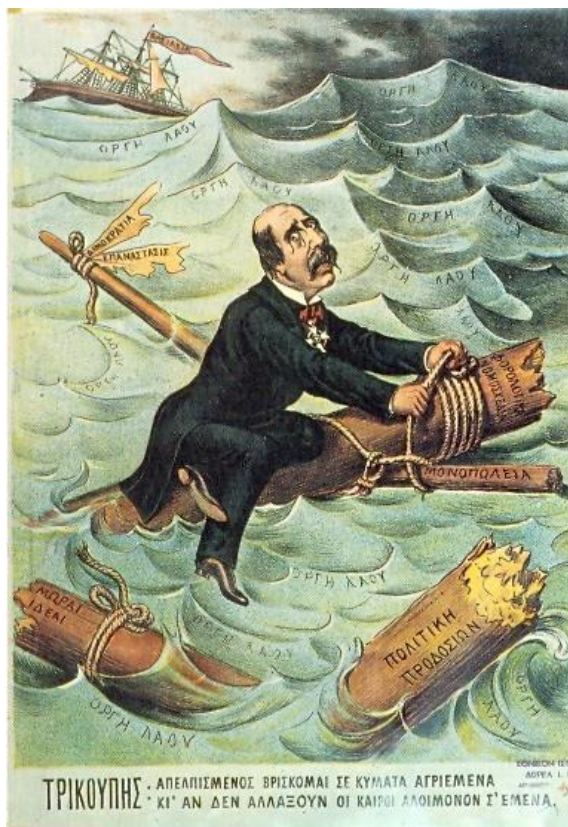
- α. να παρουσιάσετε τις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Χαρίλαου Τρικούπη για την εξυγίανση της πολιτικής ζωής και της δημόσιας διοίκησης
- β. να αναφερθείτε στις πηγές χρηματοδότησης που ο Χαρίλαος Τρικούπης αξιοποίησε για την υποστήριξη της δημοσιονομικής του πολιτικής και να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα αυτής.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Έτσι ένα από τα πρώτιστα μελήματα του Χαρίλαου Τρικούπη ήταν η σχετική τουλάχιστον αποσύνδεση του δημοσίου υπαλλήλου από τους πολιτικούς του προστάτες, με σκοπό την αποδιάρθρωση των μόνιμων φατριών που δομούσαν ανάμεσα στους φορείς του κρατικού μηχανισμού και στους βουλευτές, με άλλα λόγια το σπάσιμο του πλέγματος «πατρώνων – πελατών». Και για να επιτευχθεί αυτό έπρεπε να κτυπηθεί η βουλευτοκρατία στο πιο καίριο σημείο της, να σπάσει το λειτουργικό πλέγμα που ένωνε τους βουλευτές με τους εν ενεργεία ή επίδοξους πελάτες τους. Το πλέγμα αυτό έπρεπε να κτυπηθεί και από τις δύο πλευρές, να σπάσουν και οι δύο συνιστώσες του. Δηλαδή, από τη μια να μειωθεί η εξάρτηση του βουλευτή από τον ψηφοφόρο, εξάρτηση που οδηγούσε στη μόνιμη εκ των άνω δόμηση των κομματικών πλεγμάτων που επανδρώνονταν με τους υπαλλήλους, και από την άλλη να σπάσει η εξάρτηση του υπαλλήλου από τον βουλευτή, εξάρτηση που εξανάγκαζε τους υπαλλήλους να συρρέουν στα κομματικά πλέγματα για να επιβιώσουν.

Τσουκαλάς, Κ., «Πολιτική των κυβερνήσεων και προβλήματα από το 1881 ως το 1895. Η ανόρθωση του κράτους και του νόμου», στο Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, 1977, σσ. 42-46.

ΕΙΚΟΝΑ

Γελοιογραφία από τον Νέο Αριστοφάνη (Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο)

Πηγή: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/92/Neos_Aristofanis4.jpg

28. ΘΕΜΑ 3_26907

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α. να αναφερθείτε στους τρόπους χρηματοδότησης του φιλόδοξου αναπτυξιακού προγράμματος του Χαρίλαου Τρικούπη
- β. να επισημάνετε τα αποτελέσματα του αναπτυξιακού προγράμματος του Τρικούπη στην ελληνική οικονομία.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το πρόγραμμα που ήθελε να εφαρμόσει ο Χαρίλαος Τρικούπης προϋπέθετε τη διάθεση σημαντικών κεφαλαίων. Τα κεφάλαια αυτά θα εξασφαλιζόνταν εν μέρει με την προσέλκυση στη χώρα ξένων και ομογενών επενδυτών, εν μέρει με την αύξηση της φορολογίας και κυρίως με τον εσωτερικό δανεισμό.[...] Λαϊκή αντίδραση υπήρξε για την επιβολή όλων των φόρων. Η δημιουργία, όμως, του μονοπωλίου του πετρελαίου προσέδωσε στον Τρικούπη το παρωνύμιο «Πετρέλαιος». Το 1882, όταν παρέλαβε την εξουσία ο κρατικός προϋπολογισμός ήταν ήδη ελλειμματικός. Όταν θα ξαναγίνει πρωθυπουργός το 1886 το έλλειμμα θα είναι πολλαπλάσιο για αυτό και θα περάσει στη λαϊκή συνείδηση ως ο πρωθυπουργός που δημιούργησε τις μεγάλες δαπάνες που συνεπάγονταν μεγάλους φόρους. Βασική του επιδίωξη ήταν πάντα η ισοσκελίση του προϋπολογισμού, κάτι όμως που αποδείχτηκε δύσκολο να επιτευχθεί για πολλούς λόγους, οι κυριότεροι από τους οποίους ήταν οι αυξημένες στρατιωτικές δαπάνες, η συνεχώς ογκούμενη δαπάνη μισθοδοσίας των δημοσίων υπαλλήλων, οι επαχθείς όροι των δανείων και η επιφυλακτικότητα των κεφαλαιούχων.

Τρίχα, Λ., Ο Χαρίλαος πίσω από τον Τρικούπη, Καθημερινές Εκδόσεις Α.Ε., Αθήνα 2014, σ. 110-111

29. ΘΕΜΑ 3_28644

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να αναφερθείτε στα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου, αναφορικά με τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη και την εκπαίδευση, όπως διατυπώθηκαν κατά την εκδήλωση του κινήματος στο Γουδή στις 15 Αυγούστου 1909
- β. να εντοπίσετε τις αλλαγές που επέφερε ο Βενιζέλος στην ελληνική κοινωνία με την Αναθεώρηση του Συντάγματος το 1911.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Προκήρυξη του Στρατιωτικού Συνδέσμου

15 Αυγούστου 1909

Ο Σύνδεσμος των αξιωματικών του Εθνικού Στρατού της Ξηράς και του Ναυτικού [...] προβαίνει εις την υποβολήν ιεράς παρακλήσεως προς τον Βασιλέα [...] και προς την Κυβέρνησίν του, όπως ολοψύχως επιδοθώσιν εις την άμεσον και ταχείαν ανόρθωσιν των κακώς εν γένει εχόντων [...] Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος ποθεί [...] όπως η Διοίκησις της Χώρας καταστή χρηστή και έντιμος, όπως η Δικαιοσύνη απονέμηται ταχέως μετ' αμεροληψίας και ισότητος προς άπαντας εν γένει τους πολίτας αδιακρίτως τάξεως, όπως η Εκπαίδευσις του Λαού καταστή λυσιτελής δια τον πρακτικόν βίον και τας στρατιωτικάς ανάγκας της Χώρας, όπως η ζωή, η τιμή και η περιουσία των πολιτών εξασφαλισθώσιν, και τέλος όπως τα οικονομικά ανορθωθώσι.

Κορδάτος, Γ. Μεγάλη ιστορία της Ελλάδας, τ. Ε, Αθήνα 1959, σ. 114-117.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι δεύτερες εκλογές του 1910 έδωσαν στον Βενιζέλο συντριπτική πλειοψηφία[...]. Στόχος της Β' Αναθεωρητικής Βουλής ήταν η δημιουργία κράτους δικαίου μέσα στα πλαίσια ενός φιλελεύθερου αστικού εκσυγχρονισμού. Ψηφίστηκε νέο Σύνταγμα (1911), με το οποίο ενισχύθηκαν και προστατεύτηκαν καλύτερα τα ατομικά δικαιώματα, η ελευθερία του τύπου και η ιδιοκτησία. Για πρώτη φορά θεσπίστηκε η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Καθιερώθηκε η δωρεάν υποχρεωτική στοιχειώδης εκπαίδευση και ιδρύθηκαν τεχνικά σχολεία σε αγροτικές περιοχές. [...] Παράλληλα έγινε προσπάθεια να αναδιοργανωθεί και να ενισχυθεί ο στρατός.

Ράλλης, Β., Οι δυο αναθεωρητικές βουλές (1910-1911). Το πολιτικό υπόβαθρο και οι διαδικασίες της συνταγματικής μεταρρυθμίσεως, Αθήνα 1995, σ. 125.

30. ΘΕΜΑ 3_28834

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να αναφερθείτε στις μεταρρυθμίσεις του Τρικούπη μετά το 1880
- β. να εντοπίσετε τις αιτίες της αποτυχίας του προγράμματός του και της πτώχευσης του 1893.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Από το τέλος της ανοίξεως του 1882 ο Τρικούπης[...] απερίσπαστος πια από οποιονδήποτε κίνδυνο ανατροπής του,[...] προχώρησε ακάθεκτος για να θέσει σε εφαρμογή τα μεταρρυθμιστικά του σχέδια. Το μεταρρυθμιστικό νομοθετικό του έργο, είναι εντυπωσιακό. Ήδη από τους πρώτους μήνες της πρωθυπουργίας του συγκέντρωσε

γύρω του ένα εκλεκτό επιτελείο, που εργάστηκε με ταχύτετους ρυθμούς για τη συστηματοποίηση και τη νομοθετική έκφραση των θεσμικών μεταβολών που κρίνονταν αναγκαίες.

Τσουκαλάς, Κ., «Η ανορθωτική προσπάθεια του Χ. Τρικούπη 1882-1895», στο Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΔ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1977, σ. 16.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ως προς τη δημοσιονομική του πολιτική, ο Τρικούπης ευνόησε την ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής και τον επαναπατρισμό των πλούσιων ομογενών του εξωτερικού και των κεφαλαίων τους, γιατί πίστευε ότι με τον τρόπο αυτόν θα αναζωογονούσε την οικονομία της χώρας, ενώ από το άλλο μέρος θα έδινε τις δυνατότητες για την πραγματοποίηση του εθνικού προγράμματος. Γι' αυτό και θεωρήθηκε ο άνθρωπος του μεγάλου κεφαλαίου ο πολιτικός αυτός, που[...] και είχε γνωρίσει καλά τη δύναμη του χρήματος μέσα στην πυρετώδη κίνηση για ευκαιριακές επιχειρήσεις και υπερκέρδη στην κεφαλαιαγορά του Λονδίνου. Η εισβολή όμως αυτή των κεφαλαίων φοβίζει και προκαλεί τις αντιδράσεις των εντόπιων αστών και μικροαστών. Ο πυρετός των επενδύσεων και της κερδοσκοπίας ανεβαίνει ιδίως με την αγορά εκτάσεων των τουρκικών τσιφλικιών στη Θεσσαλία.

Βακαλόπουλος, Απ., Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991, σσ. 307-310.

31. ΘΕΜΑ 3_31163

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στην αναθεώρηση του Συντάγματος το 1911 από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, όσον αφορά τον δημόσιο βίο και τους δημοσίους υπαλλήλους,
- β. στη διάταξη που διευκόλυνε την απαλλοτρίωση των μεγάλων ιδιοκτησιών.

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Β' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

Η εν Αθήναις Β' των Ελλήνων Εθνική Συνέλευσις

ψηφίζει

Περί του δημοσίου δικαίου των Ελλήνων

Άρθρον 17: Ουδείς στερείται της ιδιοκτησίας αυτού ειμή διά δημοσίαν ωφέλειαν προσηκόντως αποδεδειγμένην, ότε και όπως ο νόμος διατάσσει, πάντοτε δε προηγούμενης αποζημιώσεως.

Περί της Βουλής

Άρθρον 71: Έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι, στρατιωτικοί εν ενεργεία, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες υποθηκών και μεταγραφών και δικαστικοί κλητήρες δεν δύνανται να εκλεχθώσι βουλευταί, εάν μη παραιτηθώσι προ της ημέρας της ανακήρυξεως των υποψηφίων.

Γενικά διατάξεις

Άρθρον 102: Τα προσόντα των διοικητικών εν γένει υπαλλήλων ορίζονται δια νόμου. [...]Οι υπάλληλοι ούτοι από του οριστικού αυτών διορισμού είναι μόνιμοι εφ' όσον υφίστανται αι σχετικαί υπηρεσίαι.

32. ΘΕΜΑ_3_32024

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο και τη γελοιογραφία που σας δίνονται, να παρουσιάσετε:

- α. την προσφορά του Χαρίλαου Τρικούπη στον τομέα των συγκοινωνιών και της βιομηχανίας
- β. τις συνέπειες που είχε το αναπτυξιακό του πρόγραμμα στον κρατικό προϋπολογισμό.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η προσφορά του Χ. Τρικούπη στον τομέα των συγκοινωνιών του ελληνικού κράτους υπήρξε ανεκτίμητη. Ο Έλληνας πολιτικός έδωσε προτεραιότητα στην κατασκευή αμαξιών οδών και στη συγκρότηση ολοκληρωμένου οδικού και συγκοινωνιακού δικτύου. Ελληνικές εταιρείες ανέλαβαν να εκπονήσουν την κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου, λιμενικών έργων, καθώς και την εφαρμογή εκσυγχρονισμένου δικτύου ταχυδρομείων και τηλεγραφείων. Στο ενεργητικό του Χ. Τρικούπη εντάσσονται δύο μακρόπνοα σχέδια: η έναρξη των έργων για την αποξήρανση της Κωπαΐδας και τη διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου. [...] Η δημοσιονομική πολιτική του Χ. Τρικούπη υπήρξε πολύπλευρη και πολυδάπανη. Χάρη στα μέτρα που πήρε συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη της γεωργίας, της βιομηχανίας και της εμπορικής ναυτιλίας αλλά επιβάρυνε δυσανάλογα τόσο τον κρατικό προϋπολογισμό όσο και τον ελληνικό λαό προσφεύγοντας μοιραία στον εξωτερικό δανεισμό, ο οποίος υπήρξε όμως υπέρμετρος και αλόγιστος.

Βακαλόπουλος, Κ. Α., Ιστορία της Ελλάδος. Επίτομη-Συνθετική. Από τη γένεση του Νέου Ελληνισμού (1204) στη Σύγχρονη Ελλάδα (2000), Εκδοτικός οίκος Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 290-291.

ΕΙΚΟΝΑ

Γελοιογραφία με λεζάντα «Τα αποτελέσματα των φόρων του Τρικούπη» που δημοσιεύθηκε στον Νέο Αριστοφάνη στις 28 Νοεμβρίου 1887.

Πηγή: Μπρατζιώτη, Λ., Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η εποχή του: 4 Νοεμβρίου-7 Δεκεμβρίου 1996, Ελληνικό Λογοτεχνικό Ιστορικό Αρχείο, Αθήνα 1996, σ. 138.

33. ΘΕΜΑ 3_31346

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στους λόγους για τους οποίους αναπτύχθηκαν εθνικά κινήματα στα Βαλκάνια κατά τον 19ο αιώνα.
- β. στην περίπτωση της Βουλγαρίας και στον τρόπο με τον οποίο τα εθνικά κινήματα διαμορφώνονται με πρόταγμα τη θρησκεία ή το δόγμα.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μετά τον Κριμαϊκό πόλεμο, οι Έλληνες δεν είναι πια οι μόνοι που διεκδικούν την κληρονομιά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στα Βαλκάνια. Και άλλοι λαοί προχωρούν το ίδιο προς την καθολική χειραφέτηση. Η Σερβία και το Μαυροβούνιο εξασφαλίζουν ευρύτερη αυτονομία, οι παραδουνάβιες Ηγεμονίες διαμορφώνονται σε ενοποιημένο κράτος και τίθεται το πρόβλημα της ανεξαρτησίας των Βουλγάρων. Η ελληνική «Μεγάλη Ιδέα» θα προσκρούσει στην αντίστοιχη ιδεολογία των άλλων, νέων βαλκανικών εθνών. [...] Οι εθνικές βαλκανικές αντιθέσεις γίνονται πιο σαφείς με το βουλγαρικό σχίσμα. Η διαμάχη αρχίζει στα 1830, όταν οι Βούλγαροι ζητούν αρχιερείς της εθνικότητάς τους και τη χρήση της βουλγαρικής γλώσσας στη λατρεία και την εκπαίδευση, κι εντείνεται το 1858, όταν, με την ευκαιρία της επεξεργασίας των καταστατικών των ορθόδοξων κοινοτήτων, απαιτούν Βουλγαρική ημιανεξάρτητη Εκκλησία. Η διαμάχη καταλήγει σε ολοκληρωτικό σχίσμα.

Σβωρόνος, Ν., Επισκόπηση της Νεοελληνικής ιστορίας, Θεμέλιο, Αθήνα 1986, σ. 97.

34. ΘΕΜΑ 3_31349

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στους λόγους για τους οποίους πραγματοποιήθηκε η Βαλκανική Συμμαχία και ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος,
- β. στους λόγους για τους οποίους σημειώθηκε ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ακεραιότητα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας δεν έχει πια ενδιαφέρον ούτε για την Αγγλία, ούτε για την Γαλλία και ακόμα λιγότερο για τη Ρωσία. Η εθνική ελληνική πολιτική δεν βρίσκεται πλέον σε διαφωνία με την ανατολική πολιτική της Μεγάλης Βρετανίας. Έτσι κλείνονται συμμαχίες ανάμεσα στην Ελλάδα και στη Σερβία, ανάμεσα στη Σερβία και στη Βουλγαρία, που δέχεται την πρόταση του Βενιζέλου για καθορισμό, μετά τη νίκη, των συνόρων των δύο κρατών στη Μακεδονία και στη Θράκη. Η Βαλκανική Συμμαχία πραγματοποιείται. [...] Μετά απ' αυτή τη λαμπρή νίκη, το πρόβλημα της διανομής της Μακεδονίας και της Θράκης οδηγεί σε νέο πόλεμο ανάμεσα στους συμμάχους. Η Βουλγαρία, κατά συμβουλή των Κεντρικών Δυνάμεων, χτυπά πρώτα τους Σέρβους και μετά τους Έλληνες που ανταπαντούν με επιτυχία.

Σβωρόνος, Ν., Επισκόπηση της Νεοελληνικής ιστορίας, Θεμέλιο, Αθήνα 1986, σ. 117.

35. ΘΕΜΑ_3_32924

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στα αίτια των Βαλκανικών Πολέμων,
- β. στο περιεχόμενο της συνθήκης με την οποία τερματίστηκε ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Εκείνη την άνοιξη και το καλοκαίρι τα γεγονότα είχαν εξελιχθεί ταχύτατα. [...] Οι διώξεις των Νεότουρκων σε βάρος των αλλοεθνών πληθυσμών αναζωπύρωσαν τα εθνικά αισθήματα των άλλων βαλκανικών λαών. Επιπλέον, οι ανταγωνισμοί μεταξύ των Δυνάμεων (ενέργειες Γερμανίας, Ιταλίας, Αυστροουγγαρίας) έπλητταν τα συμφέροντα των βαλκανικών δυνάμεων. Αυτή ήταν η τελευταία απειλή που κάνει τα βαλκανικά κράτη να ομονοήσουν και μέσα σ' ένα διπλωματικό ανεμοστρόβιλο η Ελλάδα, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία [...] υπέγραψαν μια σειρά από διμερείς συμφωνίες και αποφάσισαν να επιτεθούν τον Οκτώβρη του 1912 εναντίον των Οθωμανών.

Mazower, M., Θεσσαλονίκη Πόλη των φαντασμάτων, μτφρ. Κ. Κουρεμένος, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006, σ. 352.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Συνθήκη του Λονδίνου

Άρθρον 2

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ των Οθωμανών εκχωρεί προς τας Αυτών Μεγαλειότητος τους Συμμάχους Ηγεμόνας πάσας τας επί της ευρωπαϊκής ηπείρου εδαφικάς εκτάσεις της Αυτοκρατορίας Αυτού προς δυσμάς, γραμμής αρχομένης από της επί του Αιγαίου πελάγους Αίνου μέχρι της επί του Ευξείνου Πόντου Μηδείας, εξαιρουμένης της Αλβανίας.

Άρθρον 4

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ των Οθωμανών δηλοί ότι εκχωρεί εις τας αυτών Μεγαλειότητος τους Συμμάχους Ηγεμόνας την νήσον Κρήτην και ότι παραιτείται των κυριαρχικών και άλλων δικαιωμάτων επί της νήσου ταύτης.

Αναστασόπουλος Β., Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος (1912-1913), Η αρχή της εθνικής εξόρμησης, Εκδόσεις Γκοβόστη, Αθήνα 2012, σ. 168-169.

36. ΘΕΜΑ_1_26090

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
 1. Η Ελληνική Επανάσταση το 1821 εξασφάλισε στο έθνος ανεξάρτητη εθνική εστία.
 2. Τα πρώτα ελληνικά κόμματα ήταν το «γαλλικό», το «ιταλικό» και το «πρωσικό».
 3. Το όνομα του Χαρίλαου Τρικούπη συνδέεται με τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας.
 4. Η Βουλγαρία παρέμεινε ουδέτερη σε όλη τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
 5. Από το 1918 οι Έλληνες του Πόντου προωθούσαν το αίτημα της δημιουργίας ανεξάρτητου κράτους.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης για την ανεξαρτησία της Σερβίας
- β. Απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη
- γ. Κίνημα στο Γουδί
- δ. Οκτωβριανή Επανάσταση των Μπολσεβίκων
- ε. Έξοδος του Αλέξανδρου Υψηλάντη στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Βαλκάνια.

37. ΘΕΜΑ 1_26157

α. (I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1843 συντάχθηκε αναφορά προς τον βασιλιά με το αίτημα:
 - α. να ανατεθεί στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο η πρωθυπουργία
 - β. να σταματήσει η επέμβαση των ξένων δυνάμεων στα εσωτερικά της Ελλάδας
 - γ. να ψηφιστεί Σύνταγμα
 - δ. να αλλάξει το φορολογικό σύστημα
2. Η βιομηχανική επανάσταση ξεκίνησε από:
 - α. την Αγγλία
 - β. τη Γαλλία
 - γ. τη Γερμανία
 - δ. τις ΗΠΑ
3. Ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος:
 - α. τερματίστηκε με τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 - β. έληξε με τη συνθήκη των Σεβρών
 - γ. διεξήχθη μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας
 - δ. διεξήχθη ανάμεσα σε βαλκανικά κράτη και την Οθωμανική αυτοκρατορία
4. Η διαφωνία του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον Ελ. Βενιζέλο, που οδήγησε στον Εθνικό διχασμό, οφείλεται:
 - α. στην άρνηση της κυβέρνησης Βενιζέλου να συμμαχήσει η χώρα με τις δυνάμεις της Αντάντ
 - β. στην επιμονή του βασιλιά να ασκεί ο ίδιος την εξωτερική πολιτική και όχι η εκλεγμένη κυβέρνηση
 - γ. στην αυθαίρετη απόφαση του βασιλιά να κηρύξει γενική επιστράτευση
 - δ. στην προσπάθεια του Βενιζέλου να τοποθετήσει πρόσωπα της επιρροής του στις ανώτερες στρατιωτικές θέσεις
5. Η συνθήκη της Λωζάννης:
 - α. ρύθμισε τις εδαφικές σχέσεις ανάμεσα στα βαλκανικά κράτη
 - β. ρύθμισε οριστικά τις εδαφικές σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία
 - γ. ρύθμισε οριστικά τα σύνορα του ελληνικού κράτους
 - δ. ικανοποίησε τις ελληνικές εδαφικές διεκδικήσεις στη Θράκη και στη Μικρά Ασία

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

A	B
1. Αλέξανδρος Υψηλάντης	α. θεμελιωτής της πολιτιστικής συνέχειας του ελληνικού έθνους
2. Όθων	β. πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας
3. Ιωάννης Καποδίστριας	γ. πολιτικός που προώθησε ευρύ πρόγραμμα εκτέλεσης δημόσιων έργων
4. Γεώργιος Α΄	δ. ηγέτης εθνικιστικού κινήματος
5. Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος	ε. Φαναριώτης, στην υπηρεσία του τσάρου
6. Χαρίλαος Τρικούπης	
7. Μουσταφά Κεμάλ	

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, αρχή της δεδηλωμένης.

38. ΘΕΜΑ_1_26918

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Καποδίστριας ανέλαβε την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας στις αρχές του 1820.
2. Το Σύνταγμα του 1844 μολονότι φιλελεύθερο δεν κατοχύρωνε τη λαϊκή κυριαρχία.
3. Στους λόγους για τους οποίους η βιομηχανική επανάσταση ξεκίνησε από την Αγγλία συγκαταλέγονται και τα πλούσια κοιτάσματα γαιάνθρακα της χώρας.
4. Το 1893 ο Δηλιγιάννης κήρυξε την πτώχευση της χώρας και παραιτήθηκε.
5. Ο Λένιν υπήρξε θεωρητικός της Ρωσικής Επανάστασης.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. ψήφιση του «Προσωρινού Πολιτεύματος της Ελλάδας» από την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου
- β. Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος
- γ. Συνθήκη της Λωζάννης
- δ. Είσοδος Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
- ε. Συνθήκη των Σεβρών

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, ιμπεριαλισμός.

39. ΘΕΜΑ_1_28757

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ελληνική επανάσταση λειτούργησε ως πρότυπο και για άλλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
2. Με την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου ο Όθων υποχρεώθηκε να παραχωρήσει Σύνταγμα.
3. Οι «Επίστρατοι» υπήρξαν η δύναμη κρούσης της παράταξης των βενιζελικών.
4. Με τη συνθήκη των Σεβρών (1920) παραχωρήθηκε στην Ελλάδα μόνον η Δυτική Θράκη.
5. Το 1922 το κίνημα υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα παρέπεμψε έξι στελέχη της βασιλικής παρατάξεως σε δίκη με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Ίδρυση Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου	α. Βιομηχανική Επανάσταση
2. κλώστρια Τζένη	β. βασιλεία Όθωνος
3. «χρέος του λευκού ανθρώπου»	γ. Μικρασιατική Καταστροφή
4. Στρατιωτικός Σύνδεσμος	δ. αποικιοκρατία
5. Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913)	ε. κίνημα στο Γουδή
	στ. Βαλκανικοί Πόλεμοι

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, αρχή δεδηλωμένης.

40. ΘΕΜΑ_1_29592

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ελληνική επανάσταση ήταν εθνικό και πολιτικό κίνημα.
2. Η ευρωπαϊκή αποικιοκρατία του 19ου αιώνα στηρίχθηκε στην πεποίθηση της ανωτερότητας του δυτικού κόσμου.
3. Οι Βαλκανικοί πόλεμοι τερματίστηκαν με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (1913).
4. Με τη συνθήκη των Σεβρών (1920) αναγνωρίστηκε η ελληνική κυριαρχία σε όλα τα νησιά του Αιγαίου.
5. Ο αφοπλισμός της Γερμανίας μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο και η καταδίκη της οδήγησε σε ακραία εθνικιστικά κινήματα και τελικά στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, αρχή δεδηλωμένης.

41. ΘΕΜΑ_1_30836

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Μοναδικό κίνητρο της αποικιοκρατίας ήταν η εξυπηρέτηση οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων.
2. Ο Χαρίλαος Τρικούπης καθιέρωσε συνταγματικά τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.
3. Οι Βαλκανικοί πόλεμοι τερματίστηκαν με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (1913).
4. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος έκρινε ότι η Ελλάδα έπρεπε να ταχθεί στο πλευρό της Τριπλής Συνεννόησης κατά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.
5. Η Συνθήκη της Λωζάννης (1923) περιλάμβανε ταπεινωτικούς για την Ελλάδα όρους.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Ανατολικό Ζήτημα.

42. ΘΕΜΑ_1_31160

α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Η επανάσταση του 1821 ήταν προϊόν κινήματος:

- α. εθνικού
 - β. πολιτικού
 - γ. κοινωνικού
 - δ. αναρχικού
2. Η εθνική πολιτική για απελευθέρωση των αλύτρωτων ιστορικών τόπων του ελληνισμού ονομάστηκε:
 - α. Ουτοπική Ιδέα
 - β. Μεγάλη Ιδέα
 - γ. Επεκτατική Ιδέα
 - δ. Εθνική Ιδέα
3. Η μηχανική ανέμη (κλωστική μηχανή) στην Αγγλία του 18^{ου} αιώνα ονομάστηκε:
 - α. μηχανική Τζένη
 - β. ανέμη Τζένη
 - γ. κλώστρια Τζένη
 - δ. κλωστική μηχανή
4. Η νέα αποικιοκρατία, ως ιστορικό φαινόμενο, έμεινε γνωστή ως:
 - α. σοσιαλισμός
 - β. φεουδαλισμός
 - γ. αναρχισμός
 - δ. ιμπεριαλισμός
5. Το έργο του Τρικούπη συνέχισε ο:
 - α. Ελευθέριος Βενιζέλος
 - β. Ιωάννης Καποδίστριας
 - γ. Γεώργιος Στρέιτ
 - δ. Στρατιωτικός Σύνδεσμος
6. Ο Β΄ Βαλκανικός πόλεμος έληξε με τη συνθήκη:
 - α. των Σεβρών
 - β. του Βουκουρεστίου
 - γ. του Νεϊγύ
 - δ. της Λωζάννης
7. Η μετά το 1915 περίοδος της πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας έμεινε γνωστή ως εποχή:
 - α. της Μεγάλης Ιδέας
 - β. της Εθνικής Άμυνας
 - γ. του Εθνικού Διχασμού
 - δ. του αλυτρωτισμού
8. Η προσωρινή διοίκηση της Σμύρνης ανατέθηκε στην Ελλάδα με τη συνθήκη:
 - α. των Βερσαλλιών
 - β. του Νεϊγύ
 - γ. του Τριανόν
 - δ. των Σεβρών
9. Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1919-1922 έληξε με:

- α. ήττα της Ελλάδας
- β. νίκη της Ελλάδας
- γ. αμοιβαίο συμβιβασμό
- δ. επέμβαση της Αγγλίας

10. Ως θεωρητικός της Ρωσικής Επανάστασης αναγνωρίζεται:

- α. ο Τρότσκι
- β. ο Λένιν
- γ. ο Μπουχάριν
- δ. το κομμουνιστικό κόμμα

β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, αλυτρωτισμός.

43. ΘΕΜΑ 1_27447

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το 1820 ο Φαναριώτης Αλέξανδρος Υψηλάντης βρισκόταν στην υπηρεσία του Ρώσου τσάρου.
2. Το 1830 στην Ελλάδα ζούσαν 2.000.000 κάτοικοι.
3. Το 1881 η Θεσσαλία παραχωρήθηκε στην Ελλάδα από τους Οθωμανούς.
4. Το 1913 με τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου ορίστηκε το καθεστώς των Ιονίων νήσων.
5. Το 1918 η επαναστατική κυβέρνηση της Ρωσίας υπέγραψε τη Συνθήκη του Μπρεστ- Λιτόφσκ.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Ψήφιση του πρώτου δημοκρατικού Συντάγματος της χώρας στην Επίδαυρο
- β. Πρόσκληση του Βενιζέλου από τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο
- γ. Ίδρυση του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
- δ. Ίδρυση της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
- ε. Συνθήκη των Βερσαλλιών

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, «14 σημεία» (προέδρου Ουίλσον).

44. ΘΕΜΑ 1_32089

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Κατά τον πρώτο χρόνο της ελληνικής επανάστασης οι πρόκριτοι επεδίωκαν με κάθε τρόπο να διατηρήσουν την πολιτική εξουσία τους.
2. Το 1828 ο Ιωάννης Καποδίστριας, με την άφιξή του στην Ελλάδα, παρέλαβε ένα πολιτικό σύστημα φιλελεύθερο και δημοκρατικό.
3. Ο δεύτερος ηγεμόνας της Ελλάδας, ο Γεώργιος Α΄, ήταν γιος του βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου των Βιτελσβάχων.
4. Ο Χαρίλαος Τρικούπης αύξησε τον αριθμό των μαθητών και των σχολείων της Ελλάδας.
5. Ο Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος ηγήθηκε το 1909 του Κινήματος στο Γουδί.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, «14 σημεία» (προέδρου Ουίλσον).

45. ΘΕΜΑ_3_31162

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε στις συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως προς:

- α. τις σχέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών και την επαναδιάταξη του χάρτη της Ευρώπης
- β. τη διαμόρφωση της κατάστασης στη Μέση Ανατολή.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στην Ευρώπη, η βασική αρχή επαναδιάταξης του χάρτη ήταν η δημιουργία εθνοτικών-γλωσσικών εθνικών κρατών, σύμφωνα με την πεποίθηση ότι τα έθνη είχαν το δικαίωμα της «αυτοδιάθεσης». [...] Η απόπειρα αυτή ήταν καταστροφική, όπως ακόμα μπορούμε να διαπιστώσουμε στην Ευρώπη της δεκαετίας του '90. Οι εθνικιστικές συγκρούσεις στη δεκαετία του '90, οι οποίες διαμέλισαν την ήπειρο, επανεμφανίστηκαν και πάλι ως απότοκοι της συνθήκης των Βερσαλλιών. Ο επανασχεδιασμός του χάρτη της Μέσης Ανατολής έγινε σύμφωνα με τις παραδοσιακές μπεριαλιστικές αντιλήψεις -μοίρασμα μεταξύ Βρετανίας και Γαλλίας- εκτός από την Παλαιστίνη, όπου η βρετανική κυβέρνηση [...] υποσχέθηκε στους Εβραίους τη δημιουργία «εθνικής εστίας». Επρόκειτο και αυτό να είναι ένα ακόμα λείψανο του πρώτου παγκοσμίου πολέμου.

Hobsbawm, E., Η εποχή των άκρων: ο σύντομος εικοστός αιώνας 1914-1991, (μτφρ. Β. Καπετανγιάννης), Θεμέλιο, Αθήνα 1995, σ. 50.

46. ΘΕΜΑ_3_33570

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από την ιστορική πηγή που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στις συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως προς τις ανθρώπινες απώλειες, καθώς και ως προς τον ηθικό, οικονομικό και πολιτικό τομέα
- β. στον αντίκτυπο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου στο πεδίο των διεθνών σχέσεων.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η Γαλλία και η Αγγλία, οι οποίες ήκμαζαν το 1914, κατεστραμμένες τώρα από τις πολεμικές επιχειρήσεις [...] δεν είχαν πλέον κανένα κέρδος από τα κεφάλαια που είχαν τοποθετήσει στη Ρωσία και την οθωμανική αυτοκρατορία. Με τις βάσεις της οικονομίας τους αποδυναμωμένες, έχασαν τα πλεονεκτήματα που τους έδινε το οικονομικό τους προβάδισμα απέναντι στη Γερμανία και τις άλλες χώρες. Έτσι οι Ηνωμένες Πολιτείες μπορούν να θεωρούνται οι μόνοι πραγματικοί νικητές του πολέμου, αφού διατήρησαν το έδαφός τους άθικτο και έγιναν οι δανειστές όλων των άλλων εμπόλεμων χωρών.

Marc Ferro, Οι επτά ηγέτες του Πολέμου, μτφρ. Ευγενία Γραμματικοπούλου, Αθήνα, 2016, σελ. 449

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι θέσεις του Γουίλσον, [Woodrow Wilson] αναφέρουν με πολύ καινοτόμο τρόπο το δικαίωμα των λαών στην αυ-

τοδιάθεση και εισηγούνται την εγκατάλειψη της μυστικής διπλωματίας, την ελευθερία των θαλασσών, τον αποπλισμό, «αμοιβαίες εγγυήσεις πολιτικής ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας» στο πλαίσιο μιας «Κοινωνίας των Εθνών». Πέρα από τις γενναϊόψυχες προθέσεις αυτού του προγράμματος –που οι περισσότεροι Ευρωπαίοι κρίνουν «ουτοπικό»–, ο Γουίλσον ενδιαφέρεται πραγματικά να αποφευχθούν οι επερχόμενες τριβές, περιορίζοντας όσο γίνεται την απογοήτευση των ηττημένων.

Serge Berstein - Pierre Milza, Η Ευρωπαϊκή Συμφωνία και η Ευρώπη των Εθνών 1815 -1919, μτφρ. Αναστάσιος Κ. Δημητρακόπουλος, Αθήνα, 1997, σελ. 277

47. ΘΕΜΑ_1_26483

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Από το 16ο αιώνα και εξής οι ευρωπαϊκές χώρες ίδρυσαν αποικίες μόνο στην Αμερική.
2. Οι Γάλλοι χαρακτήριζαν την αποικιοκρατική τους πολιτική «πολιτιστική αποστολή».
3. Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος είχε ηγηθεί του κινήματος στο Γουδύ το 1909.
4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων δεν επηρέασε καθόλου τους άλλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
5. Με τη Συνθήκη του Λονδίνου (1913) ο Σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στην Κρήτη.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Λένιν	α. Ρώσος πρωθυπουργός
2. Πλαστήρας	β. Βασιλιάς της Ελλάδας
3. Χρύσανθος	γ. Οκτωβριανή Επανάσταση
4. Κλεμανσό	δ. κίνημα αξιωματικών του 1922
5. Κωνσταντίνος	ε. Μητροπολίτης
	στ. Γάλλος πρωθυπουργός

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, «Νοεμβριανά».

48. ΘΕΜΑ_1_26897

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας δόθηκε στον Δημήτριο Υψηλάντη.
2. Η γαλλική κυβέρνηση ενθάρρυνε τραπεζικούς κύκλους για χορήγηση δανείων στην Ελλάδα.
3. Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος ήταν κατά της αλυτρωτικής πολιτικής.
4. Το Σύνταγμα του 1844 ήταν από τα πιο φιλελεύθερα της εποχής του.
5. Οι Βρετανοί θεωρούσαν την αποικιοκρατική τους πολιτική ως «πολιτιστική τους αποστολή».

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Δολοφονία του Καποδίστρια
- β. Άφιξη του Υψηλάντη στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες
- γ. Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας
- δ. Συνέδριο του Βερολίνου
- ε. Ίδρυση ΕΚΠΑ

β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Νοεμβριανά.

49. ΘΕΜΑ_1_26898

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας ήταν ο Καποδίστριας.
 2. Με το Σύνταγμα του 1844 κατοχυρώθηκε η λαϊκή κυριαρχία.
 3. Η νέα αποικιοκρατία επιβλήθηκε διά της βίας.
 4. Η Επανάσταση του 1821, ως εθνικό κίνημα, αποτέλεσε πρότυπο για τους λαούς της ΝΑ Ευρώπης.
 5. Η Βουλγαρία ήταν ο μεγάλος νικητής στον Β΄ Βαλκανικό πόλεμο.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Συνθήκη Ειρήνης της Ανδριανούπολης
 - β. Συνθήκη Βουκουρεστίου
 - γ. Συνέδριο του Βερολίνου
 - δ. Αρχή του Α΄ Βαλκανικού πολέμου
 - ε. Κίνημα στο Γουδή
- β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Εθνικός Διχασμός.

50. ΘΕΜΑ_1_26901

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περιελάμβανε αρχικά δυο δημοκρατίες: τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.
 2. Ο μητροπολίτης Χρύσανθος συμφωνούσε με τη συμβιβαστική λύση ενός Ποντοαρμενικού κράτους (1920).
 3. Ένας από τους πρωτεργάτες του συνεδρίου ειρήνης του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ο Γάλλος πρωθυπουργός Κλεμανσό.
 4. Ο Βενιζέλος υποστήριξε από την πρώτη στιγμή το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» (1916).
 5. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος είχε πολύ λίγα θύματα μεταξύ των αμάχων.
- (II) Να τοποθετήσετε τις ακόλουθες συνθήκες στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από την αρχαιότερη.
- α. Συνθήκη του Μπρέστ-Λιτοφσκ
 - β. Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 - γ. Συνθήκη ειρήνης της Αδριανούπολης
 - δ. Συνθήκη των Βερσαλλιών

ε. Συνθήκη της Λωζάννης

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

51. ΘΕΜΑ_1_26902

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Οθωμανική Αυτοκρατορία τάχθηκε με το μέρος των Κεντρικών Δυνάμεων (Τριπλής Συμμαχίας).
2. Ένα από τα αποτελέσματα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν η δήλωση του Προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον για την αυτοδιάθεση των λαών.
3. Ο Βενιζέλος έχασε τις εκλογές του Μαΐου 1915.
4. Στο συνέδριο της ειρήνης στο Παρίσι (1919-1920) ο Αμερικανός Πρόεδρος που συμμετείχε λεγόταν Λούντ Τζορτζ.
5. Η Συνθήκη της Λωζάννης υπεγράφη το 1922.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Νικόλαος Σκουφάς	α. Δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο
2. Αλέξανδρος Υψηλάντης	β. Πρώτος ηγεμόνας των Ελλήνων
3. Καποδίστριας	γ. Βασιλιάς της Βαυαρίας
4. Όθων	δ. Φιλική Εταιρία
5. Λουδοβίκος των Βιτελσβάχων	ε. Φαναριώτης
	στ. Πρωθυπουργός της Ελλάδας

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

52. ΘΕΜΑ_1_26903

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Ελλάδα μπήκε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το 1917 στο πλευρό της Τριπλής Συνεννόησης.
2. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913) έλυσε οριστικά το ζήτημα των ελληνοαλβανικών συνόρων και των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου.
3. Το Κομμουνιστικό Κόμμα με επικεφαλής τον γενικό γραμματέα του κόμματος είχε τον απόλυτο έλεγχο της ΕΣΣΔ.
4. Από το καλοκαίρι του 1918 προωθείτο το αίτημα για την ίδρυση του ανεξάρτητου ποντιακού ή ποντοαρμενικού κράτους.
5. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε το φθινόπωρο του 1919.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Κ. Παπαρρηγόπουλος	α. Ηγεμόνας της Ελλάδας
2. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	β. Ιδρυτής της Φιλικής Εταιρίας
3. Γεώργιος Α΄	γ. Δραστήριο στέλεχος της Φιλικής Εταιρίας
4. Εμμανουήλ Ξάνθος	δ. Εθνικός ιστοριογράφος
5. Παν. Αναγνωστόπουλος	ε. Κατά της αλυτρωτικής πολιτικής
	στ. Πρωθυπουργός της Ελλάδας

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

53. ΘΕΜΑ_1_27152

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο πρώτος ηγεμόνας της Ελλάδας, ο Λουδοβίκος των Βιτελσβάχων, έγινε δεκτός ως μεσσίας, με ανακούφιση και ενθουσιασμό.
2. Ιδρυτικό μέλος της Φιλικής Εταιρίας υπήρξε ο Παναγιώτης Σέκερης.
3. Η εκβιομηχάνιση της παραγωγής ξεκίνησε από την Αγγλία στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας.
4. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1843 ο Όθων συγκάλεσε εθνοσυνέλευση η οποία κατέληξε στην παραχώρηση για πρώτη φορά Συντάγματος στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος.
5. Ο Ιωάννης Καποδίστριας δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο (1831).

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. «14 σημεία» του Ουίλσον
- β. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας
- γ. Ρωσική επανάσταση
- δ. Κίνημα στο Γουδί
- ε. Ανάλυση ηγεσίας της Φιλικής Εταιρίας από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), «Νοεμβριανά».

54. ΘΕΜΑ_1_27176

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1814 από τους Ιωάννη Καποδίστρια και Αλέξανδρο Υψηλάντη.
2. Η Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 οδήγησε στην εκθρόνιση του βασιλιά Όθωνα.
3. Το εξαιρετικά αναπτυγμένο σύστημα πλωτής συγκοινωνίας που διέθετε η Αγγλία ευνόησε την εκβιομηχάνιση της παραγωγής.
4. Η ευρωπαϊκή αποικιοκρατία του 19ου αιώνα συνέβαλε στη διαμόρφωση εθνικών κρατών με ισχυρούς συνεκτικούς δεσμούς,

5. Με το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (4/17 Δεκεμβρίου 1913) οι επαρχίες της Χιμάρας, του Αργυροκάστρου και της Κορυτσάς, όπου υπήρχε ακμαίο το ελληνικό στοιχείο, παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Κίνημα στο Γουδή
- β. Κήρυξη Α΄ Βαλκανικού Πολέμου
- γ. Κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας
- δ. Εκθρόνιση του βασιλιά Κωνσταντίνου
- ε. Κήρυξη πτώχευσης της Ελλάδας από τον Χαρίλαο Τρικούπη

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Εθνικός Διχασμός.

55. ΘΕΜΑ_1_27448

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τον Ιανουάριο του 1822 ψηφίστηκε το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα των Ελλήνων.
2. Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος ενέκρινε την αλυτρωτική πολιτική της Ελλάδας.
3. Την περίοδο της νέας αποικιοκρατίας οι Γάλλοι προέβαλαν την «πολιτιστική τους αποστολή».
4. Το 1915 οι στόλοι της Αγγλίας και της Ισπανίας επέβαλαν μερικό αποκλεισμό των ελληνικών παραλιών.
5. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περιλάμβανε αρχικά τέσσερις δημοκρατίες.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας της Ελλάδας
- β. Υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου
- γ. Έλευση του Γεωργίου Α΄ των Γλυξβούργων της Δανίας στην Ελλάδα
- δ. Συνθήκη των Σεβρών
- ε. Είσοδος της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (1830-1880), «Νοεμβριανά» (του 1916).

56. ΘΕΜΑ_1_29575

α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Βρετανία και οι αποικίες που είχε αποκτήσει, παλιές και νέες, αποτελούσαν τη βρετανική Κοινοπολιτεία.
2. Με το Συνέδριο του Βερολίνου (1878) η Ελλάδα απέκτησε τη Θεσσαλία και την Ήπειρο.
3. Μια από τις μεταρρυθμίσεις του Χ. Τρικούπη αφορούσε στο χώρο της εκπαίδευσης.
4. Μια από τις αλλαγές που θεσμοθέτησε το Σύνταγμα του 1911 ήταν ότι απέκλεισε τους εν ενεργεία αξιωματικούς από το αξίωμα του βουλευτή.
5. Η Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (1913) έδωσε οριστικά στην Ελλάδα τα Δωδεκάνησα.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

57. ΘΕΜΑ 1_29579

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Μια από τις επαναστατικές εστίες που προκλήθηκαν από τους αποστόλους της Φιλικής Εταιρείας ήταν και οι Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.
 2. Οι πρώτες τοπικές γερουσίες που προήλθαν από τα τοπικά επαναστατικά συμβούλια ήταν τέσσερις.
 3. Η Επανάσταση του 1821 αρχικά επικράτησε στη νότια Ελλάδα.
 4. Ο Καποδίστριας στο μικρό διάστημα της διακυβέρνησής του έθεσε τις βάσεις της οικονομίας, της δημόσιας διοίκησης, της δικαιοσύνης, του στρατού και της εκπαίδευσης.
 5. Ο Όθων σε όλη τη διάρκεια της ηγεμονίας του έχαιρε της εκτίμησης και της ευγνωμοσύνης των ντόπιων πολιτικών παραγόντων.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

58. ΘΕΜΑ 1_29580

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η απόκτηση αποικιών σε υποανάπτυκτες περιοχές του πλανήτη δεν εξυπηρετούσε μόνο οικονομικά και στρατηγικά συμφέροντα.
 2. Οι Έλληνες της Διασποράς ασχολούνταν με το εμπόριο, τη γεωργία και την κτηνοτροφία.
 3. Η δεκαετία του 1880 ήταν μια δεκαετία εκσυγχρονισμού για την Ελλάδα, με μεταρρυθμίσεις και δημόσια έργα.
 4. Μια από τις αλλαγές που θεσμοθέτησε το Σύνταγμα του 1911 ήταν ότι έδωσε τη δυνατότητα στο Κράτος να απαλλοτριώνει περιουσιακά στοιχεία των πολιτών.
 5. Η Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (1913) επιδίκασε οριστικά στην Ελλάδα τα νησιά του Αιγαίου.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

59. ΘΕΜΑ 1_29809

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το 1821 ο Εμμανουήλ Παππάς ύψωσε το λάβαρο της ελευθερίας στη Μακεδονία.
 2. Το 1832 η Ελλάδα προικοδοτήθηκε με δημοκρατικό πολίτευμα.
 3. Αύξηση του αριθμού των σχολείων και των μαθητών της Ελλάδας σημειώθηκε στα χρόνια της πρωθυπουργίας του Τρικούπη.
 4. Η Βουλγαρία προκάλεσε τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο.
 5. Η μορφή της Αυστρίας άλλαξε με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- (II)** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Η Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο ψήφισε:
 - α. το μοναρχικό πολίτευμα
 - β. το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα της χώρας

- γ. την έλευση του Καποδίστρια στην Ελλάδα
- δ. την υλοποίηση της Μεγάλης ιδέας
- 2. Η Ελλάδα απέκτησε εθνική ανεξαρτησία το:
 - α. 1821
 - β. 1828
 - γ. 1830
 - δ. 1832
- 3. Στη Βρετανική Αυτοκρατορία δεν ανήκε:
 - α. η Αυστραλία
 - β. ο Καναδάς
 - γ. το Σουδάν
 - δ. ο Καύκασος
- 4. Το 1913 η συνθήκη του Βουκουρεστίου κατακύρωσε στην Ελλάδα:
 - α. την Καβάλα
 - β. τη Θεσσαλονίκη
 - γ. την Κρήτη
 - δ. τα νησιά του Αιγαίου
- 5. Τα «Νοεμβριανά» συνέβησαν το:
 - α. 1912
 - β. 1914
 - γ. 1916
 - δ. 1918

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: νέα αποικιοκρατία, Εθνικός Διχασμός.

60. ΘΕΜΑ 1_30014

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
 1. Ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι Φιλικοί και οι «Πολεμικοί» της Πελοποννήσου ήταν γνωστοί ως «δημοκρατικοί».
 2. Με την επικράτηση της επανάστασης της 3^{ης} Σεπτεμβρίου διαμορφώθηκαν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη σταθερών πολιτικών κομμάτων.
 3. Η εκβιομηχάνιση του δευτερογενούς τομέα παραγωγής στην Αγγλία συντελέστηκε από τον δημόσιο τομέα.
 4. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος όρισε τη δυνατότητα του κράτους να απαλλοτριώνει περιουσιακά στοιχεία πολιτών, όταν το απαιτούσε το «συμφέρον» του δημοσίου.
 5. Το Μαυροβούνιο προκάλεσε τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο (25 Σεπτεμβρίου/ 8 Οκτωβρίου 1912), ύστερα από αξίωσή του, την οποία δεν αποδέχτηκε η Πύλη.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

61. ΘΕΜΑ 1_30017

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα ελληνικά κόμματα ήταν:
 - α. το «γαλλικό», το «αγγλικό» και το «ρωσικό»
 - β. το «αγγλικό», το «ρωσικό» και το «ελβετικό»
 - γ. το «γαλλικό», το «αγγλικό» και το «γερμανικό»
 - δ. το «γαλλικό», το «γερμανικό» και το «ελβετικό»
 2. Ο πολιτικός ο οποίος διαφωνούσε στην άσκηση της αλυτρωτικής πολιτικής ήταν:
 - α. ο Ιωάννης Καποδίστριας
 - β. ο Εμμανουήλ Ροΐδης
 - γ. ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος
 - δ. ο Χαρίλαος Τρικούπης
 3. Ποιος από τους ακόλουθους παράγοντες δεν ισχύει για τη Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία του 19^{ου} αιώνα:
 - α. τεχνολογικά επιτεύγματα έδωσαν τη δυνατότητα μεγάλης αύξησης της παραγωγής κλωστών και υφασμάτων.
 - β. υπήρχαν κεφάλαια για επενδύσεις από τη συσσώρευση πλούτου που εξασφάλισε η Εμπορική Επανάσταση.
 - γ. η χώρα διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα.
 - δ. η εκβιομηχάνιση του δευτερογενούς τομέα παραγωγής συντελέστηκε από την κυβέρνηση.
 4. Στην έξοδο των Ηνωμένων Πολιτειών από την ουδετερότητα το 1917 συνέβαλε:
 - α. η Ρωσική Επανάσταση
 - β. η απεριόριστη χρήση του υποβρυχίου
 - γ. η άνοδος του πολιτικού Κλεμανσό στη γαλλική πρωθυπουργία
 - δ. το α και το γ μαζί
 5. Μετά την εκθρόνιση του Κωνσταντίνου το 1917 αναγορεύτηκε βασιλιάς της Ελλάδας:
 - α. ο Γεώργιος Β΄
 - β. ο Κωνσταντίνος Β΄
 - γ. ο Γεώργιος Α΄
 - δ. ο δευτερότοκος γιος του Αλέξανδρος
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

62. ΘΕΜΑ_1_30373

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, με την έξοδό του στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, υπολόγιζε κυρίως:
 - α. στην πρόκληση γενικής εξέγερσης των Ελλήνων
 - β. στην υποστήριξη της Ρωσίας στο ελληνικό ζήτημα
 - γ. σε έναν ρωσοτουρκικό πόλεμο
 - δ. στην υποστήριξη όλων των μεγάλων δυνάμεων στο ελληνικό ζήτημα
 2. Η περιοχή που έμεινε εκτός του ελληνικού κράτους το 1832 ήταν:
 - α. τα Δωδεκάνησα
 - β. οι Κυκλάδες

- γ. η Πελοπόννησος
 δ. η Στερεά Ελλάδα
3. Σ' αυτόν τον τομέα φαίνεται πως δεν πέτυχε το επιτελείο του βασιλιά Όθωνα:
- α. στη δημόσια εκπαίδευση
 β. στη διοίκηση
 γ. στη νομοθεσία
 δ. στην οικονομία
4. Κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο η χώρα που δεν ανήκε στην Τριπλή Συμμαχία ήταν η:
- α. Αυστρία
 β. Γερμανία
 γ. Ελλάδα
 δ. Οθωμανική Αυτοκρατορία
5. Το 1918, στο Συνέδριο στο Παρίσι, η περιοχή που δεν περιελάμβαναν οι ελληνικές διεκδικήσεις ήταν:
- α. η Βόρεια Ήπειρος
 β. τα Δωδεκάνησα
 γ. τα δυτικά παράλια της Μικράς Ασίας
 δ. η Θράκη
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Νοεμβριανά.

63. ΘΕΜΑ 1_30904

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Το νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος κατά την ίδρυσή του το 1830 περιλάμβανε:
- α. τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τις Κυκλάδες
 β. τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τα Δωδεκάνησα
 γ. τη Στερεά Ελλάδα, τη Θεσσαλία και τις Κυκλάδες
 δ. τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τα Επτάνησα
2. Η ίδρυση αποικιών σε περιοχές της Αφρικής και της Ασίας από τους Ευρωπαίους αποικιοκράτες του 19^{ου} αιώνα ήταν, μεταξύ άλλων, αποτέλεσμα της επιθυμίας τους:
- α. να εξαλείψουν θανατηφόρες ασθένειες
 β. να εγκαθιδρύσουν σταθερούς θεσμούς διακυβέρνησης
 γ. να εκπολιτίσουν αυτούς τους λαούς
 δ. να εξαλείψουν τη δουλεία
3. Με ποια από τις παρακάτω συνθήκες έληξε ο Β' Βαλκανικός Πόλεμος;
- α. Συνθήκη του Λονδίνου
 β. Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 γ. Συνθήκη των Σεβρών
 δ. Συνθήκη της Λωζάννης
4. Ο Εθνικός Διχασμός ήταν αποτέλεσμα της διάστασης του βασιλιά Κωνσταντίνου και του Βενιζέλου αναφορικά με:
- α. την είσοδο της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

- β. την αποστολή εκστρατευτικού σώματος στην περιοχή της Σμύρνης το 1919
 - γ. την αποχώρηση του ελληνικού στρατού από τη Σμύρνη το 1922
 - δ. τη συμμετοχή της Ελλάδας στο πλευρό των Βαλκανικών δυνάμεων κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο
5. Κατά τη διάρκεια του Εθνικού Διχασμού οι Βενιζελικοί ενισχύθηκαν στρατιωτικά από τους/τον:
- α. επίστρατους
 - β. μπολσεβίκους
 - γ. αμυνίτες
 - δ. στρατιωτικό σύνδεσμο
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη ιδέα, 14 σημεία.

64. ΘΕΜΑ_1_31159

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Την επανάσταση του 1821 προκάλεσε η Φιλική Εταιρεία.
 2. Ο αλτρωτισμός στην Ελλάδα του 19ου αιώνα δεν επηρέαζε σοβαρά τα δημόσια πράγματα.
 3. Ο δυτικός άνθρωπος προσπάθησε να ενσωματώσει στο δυτικό πολιτισμό λαούς με κοινωνική οργάνωση και πολιτισμούς διαφορετικούς από το δυτικό.
 4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων δεν υπήρξε πρότυπο για τους άλλους λαούς της νοτιοανατολικής Ευρώπης.
 5. Η ουδετερότητα της Ελλάδας το 1915 δεν υπήρξε επικίνδυνη για τη χώρα.
- β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

65. ΘΕΜΑ_1_32033

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το 1830 η Ελλάδα έγινε ανεξάρτητο κράτος με πολίτευμα δημοκρατικό.
 2. Με την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 ο Όθων υποχρεώθηκε να παραχωρήσει Σύνταγμα.
 3. Η Βιομηχανική Επανάσταση ξεκίνησε από την Αγγλία.
 4. Ο ιμπεριαλισμός των ευρωπαϊκών κρατών από τα μέσα του 19ου αιώνα ως και τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο δεν βρήκε λαϊκή υποστήριξη.
 5. Το κίνημα στο Γουδή (1909) προέβαλε ως αίτημα ευρείες συνταγματικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις και κατάργηση της βασιλείας.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

66. ΘΕΜΑ_1_32090

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το 1821 ο σουλτάνος αντέδρασε με αγριότητα στην επαναστατική πρόκληση των Ελλήνων.
 2. Ο πρώτος ηγεμόνας της Ελλάδος, ο Όθων, ήταν γόνος επιφανούς οικογένειας Φαναριωτών.
 3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης ίδρυσε τεχνικές σχολές στην Ελλάδα.
 4. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, με το Σύνταγμα του 1911, καθιέρωσε τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.

5. Το 1916 οι Ιταλικές δυνάμεις κατέλαβαν το οχυρό Ρούπελ.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Νοεμβριανά.

67. ΘΕΜΑ_3_26904

Στο παρακάτω κείμενο ο Ελευθέριος Βενιζέλος προσπαθεί να πείσει τον βασιλιά Κωνσταντίνο για την ανάγκη της εξόδου της Ελλάδας στον πόλεμο στο πλευρό των δυτικών συμμάχων. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε τις ερωτήσεις:

- α. Ποιες ήταν οι δυο απόψεις που διαμορφώθηκαν στην Ελλάδα στις αρχές του Α' Παγκοσμίου Πολέμου σχετικά με τη συμμετοχή της χώρας στον πόλεμο αυτόν;
- β. Ποιες φαίνεται να ήταν οι αγγλικές προτάσεις που ενθουσίασαν τον Βενιζέλο;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Έλαβα ήδη την τιμήν να υποβάλω τη Υμετέρα Μεγαλειότητι³ το περιεχόμενον ανακοινώσεως, την οποίαν μου έκαμεν ο ενταύθα πρεσβευτής, κατ' εντολήν του σερ Εδουαρδ Γκρέυ⁴. Δια της ανακοινώσεως ταύτης η Ελλάδα τίθεται πάλιν ενώπιον μιας των κρισιμωτάτων περιστάσεων της εθνικής αυτής ιστορίας. Μέχρι σήμερον η πολιτική ημών συνίστατο εις διατήρησιν της ουδετερότητος, εφ' όσον τουλάχιστον την εξ' αυτής έξοδον δεν επέβαλλεν ημίν η συμμαχική υποχρέωσις προς την Σερβίαν. Αλλ' ήδη καλούμεθα να μετάσχωμεν του πολέμου επ' ανταλλάγμασι, τα οποία πραγματοποιούμενα θα δημιουργήσωσι μίαν Ελλάδα μεγάλην και ισχυράν. [...] Ένεκα των λόγων τούτων, κρίνω απολύτως επιβεβλημένην την υπό τους ανωτέρω όρους συμμετοχή ημών εις τον Πόλεμον. Αύτη, ως και αρχικώς είπον, εγκλείει βεβαίως και σοβαρούς κινδύνους. Απέναντι δε των κινδύνων, εις τους οποίους θα εκτεθώμεν μετέχοντες του πολέμου υπάρχει η προσδοκία, προσδοκία βάσιμος, ως ελπίζω, του να σώσωμεν το μέγα μέρος του εν Τουρκία Ελληνισμού, και να δημιουργήσωμεν μίαν μεγάλην και ισχυράν Ελλάδα.

Σκουλάτος Β. - Δημακοπούλου Ν. – Κόνδης Σ., Ιστορία νεότερη και σύγχρονη, τεύχος Γ', Γ' Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1992, σ. 74-75. (διασκευή).

68. ΘΕΜΑ_3_27154

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να εντοπίσετε τους λόγους εκδήλωσης του κινήματος της «Εθνικής Άμυνας» και τη στάση του Βενιζέλου απέναντι σε αυτό
- β. να αναφερθείτε στις συγκρούσεις των βασιλικών και των βενιζελικών την ίδια περίοδο.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Βενιζέλος δεν ημποδισε την εξέλιξιν της εν Θεσσαλονίκη καταστάσεως.[...] Ευρίσκετο αύτη μέσα στον πόλεμον. Η Σερβική Κυβέρνησις που είχε εγκαταλείψει την Κέρκυραν ενεκαθίστατο προσωρινώς εις την Θεσσαλονίκην. Νέοι κίνδυνοι εκ της μεταβολής ταύτης ανεφαίνοντο[...]. Διαδίδετο, και πιθανότατα όχι αβασίμως, ότι οι Σέρβοι κατέβαλον προσπαθείας δια να αναγνωριστή η Θεσσαλονίκη ως η προσωρινή πρωτεύουσα του Σερβικού κράτους, εις το οποίο θα περιήρχετο ούτω η Διοίκησις της ολόκληρος. Συγχρόνως με τας διαδόσεις

³ στη Μεγαλειότητά Σας

⁴ Υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας

ταύτας, κατέφθανον συνεχώς πρόσφυγες εις αθλίαν κατάστασιν εκ των ελληνικών περιφερειών που είχαν εγκαταλειφθή από τας ελληνικάς αρχάς και καταληφθή παρά του βουλγαρικού στρατού. Η εντύπωση που παρήγετο εκ της προσφυγικής ταύτης συρροής εις βάρος της ελληνικής κυβερνήσεως και της παρ' αυτής ακολουθουμένης πολιτικής ήτο πλέον ή οδυνηρά.

Ζαβιτσιάνου, Κ.Γ., Αι Αναμνήσεις του εκ της ιστορικής διαφωνίας Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου όπως την έζησε (1914-1920), Πρώτος Τόμος, Ελληνική Πρωτοπορία, Αθήνα 1946, σ. 161.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το κίνημα της Θεσσαλονίκης ηύξησε τα πάθη και το χάσμα μεταξύ των δυο παρατάξεων εγένετο βαθύτερον. Η μια παράταξις, η βασιλική, εθεώρει ότι όλοι αυτοί οι Κουντουριώτηδες, οι Δαγκλήδες, οι Βενιζέλοι και τόσο άλλοι υποστηρικτές του κινήματος ήσαν πουλημένοι στους Άγγλους και τους Γάλλους.[...] Αλλά και η άλλη παράταξις, η βενιζελική, δεν εσταύρωσε τα χέρια της. Εγνώριζε να ανταποδίδει τας ύβρεις και τας συκοφαντίας. Είχε κι αυτή οπαδούς πολλούς και τύπον ιδιόν της.

Ζαβιτσιάνου, Κ.Γ., Αι Αναμνήσεις του εκ της ιστορικής διαφωνίας Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου όπως την έζησε (1914-1920), Πρώτος Τόμος, Ελληνική Πρωτοπορία, Αθήνα 1946, σ. 201.

69. ΘΕΜΑ 3_28598

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

- α. να παρουσιάσετε τη διάσταση απόψεων μεταξύ βασιλιά Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου ως προς τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο,
- β. να αναφερθείτε στα γεγονότα που εκτυλίχθηκαν τον Νοέμβριο του 1916 στην Αθήνα («Νοεμβριανά») και να παρουσιάσετε τις συνέπειές τους.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η [...] πολιτική της ουδετερότητας την οποία σταθερά πρόβαλλε [ο Κωνσταντίνος] μέχρι την αποπομπή του από τις δυνάμεις της Αντάντ το καλοκαίρι του 1917, δεν αντιστοιχούσε, βεβαίως, σε κάποια διάθεση τηρήσεως ίσων αποστάσεων από τους δύο εμπολέμους συνασπισμούς. Ήταν απλώς η φιλογερμανικότερη δυνατή πολιτική που μπορούσε να ακολουθήσει μία χώρα της οποίας η γεωγραφική θέση την καθιστούσε όμηρο των διαθέσεων του πανίσχυρου βρετανικού στόλου που κυριαρχούσε τότε στην ανατολική Μεσόγειο. Σε συνεχή τηλεγραφική επικοινωνία με τον γυναικαδελφό του γερμανού αυτοκράτορα[...] είχε εξασφαλίσει την πλήρη έγκριση του Βερολίνου στο ζήτημα αυτό.

Γιανουλόπουλος, Γ.Ν., «Η ευγενής μας τύφλωσις...», εξωτερική πολιτική και «εθνικά θέματα» από την ήττα του 1897 έως τη Μικρασιατική Καταστροφή, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003, σ. 227.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β⁵

Ο αποκλεισμός [του Πειραιά από την Αντάντ] συνεχίζεται και μάλιστα στενότερατος. Στάρι υπήρχε ελάχιστο, όσον δηλαδή παρήγετο στον τόπο, το οποίον μάλιστα παρέμενεν εις την ύπαιθρον και δεν έφτανε στις πόλεις. Το κάρβουνο είχε λείψει τελείως. Αι στερήσεις ήσαν απερίγραπτοι. Το πράγμα έφτανε μέχρι αφαντάστου

⁵ Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε, όμως, η ορθογραφία του.

σκληρότητας.[...] Ο πολύς κόσμος πίστευε ότι όλα αυτά έγινοντο δια να εξαναγκασθή η Ελλάς να πολεμήση με την Αντάντ. [...] αι Δυνάμεις της Συνενοήσεως υπελόγιζον ότι ο ελληνικός λαός θα εγκατέλιπε τον Βασιλέα και θα εστρέφετο προς τον Βενιζέλον.[...] Όσον [όμως] ο λαός ετυραννείτο τόσον και περισσότερον συνεσπειρούτο, αλλά και τόσον περισσότερον αφωσιώνετο προς τον Βασιλέα.

Ζαβιτσιάνου, Κ.Γ., Αι Αναμνήσεις του εκ της ιστορικής διαφωνίας Βασιλέως Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου όπως την έζησε (1914-1920), τ. Α', Ελληνική Πρωτοπορία, Αθήνα 1946, σ. 237.

70. ΘΕΜΑ 3_30369

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να εξηγήσετε γιατί έγινε το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» στη Θεσσαλονίκη το 1916
- β. να περιγράψετε τι συνέβη στα Νοεμβριανά του 1916.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στις 28 Αυγούστου 1916 οι βουλγαρικές και γερμανικές δυνάμεις κατέλαβαν ολόκληρη την ανατολική Μακεδονία. Την επομένη, 29 Αυγούστου, βενιζελικοί αξιωματικοί κήρυξαν στη Θεσσαλονίκη το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας». Τρεις εβδομάδες αργότερα ο Βενιζέλος σχημάτισε «προσωρινή κυβέρνηση», οργάνωσε το εκεί στράτευμα και κήρυξε τον πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις και τη Βουλγαρία. Ο εμφύλιος είχε χωρίσει την Ελλάδα σε δύο κράτη. Στις 22 Οκτωβρίου 1916 η Αντάντ απηύθυνε νέο τελεσίγραφο στον βασιλιά και την κυβέρνηση των Αθηνών, ζητώντας τους να παραδώσουν το μεγαλύτερο μέρος του στόλου που διατηρούσαν ακόμη υπό τον έλεγχό τους, καθώς και τον μισό βαρύ οπλισμό του στρατού. Όταν ο Κωνσταντίνος απέρριψε το τελεσίγραφο, ο αγγλογαλλικός στόλος αποβίβασε αγήματα στον Πειραιά. Κατά τη σύντομη αλλά αιματηρή μάχη που ακολούθησε στις 30 Νοεμβρίου ελληνικές δυνάμεις τα απώθησαν. Εξοργισμένοι οι βασιλικοί της Αθήνας και του Πειραιά, με επικεφαλής τους συλλόγους των «Επιστράτων», επιδόθηκαν σε οργανωμένες διώξεις κατά των βενιζελικών με εξαιρετική βιαιότητα και εκατοντάδες θύματα στην πλευρά των βενιζελικών.

Δερτιλής, Γ.Β., Ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1750-2015, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2021, σ. 713-714. (διασκευή)

71. ΘΕΜΑ 3_30392

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α. Ποια ήταν η θέση του Βενιζέλου και ποια του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' σχετικά με την είσοδο της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο;
- β. Πώς αιτιολογείτε τη στάση του καθενός από τους δύο;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στη μία πλευρά, ήταν η Τριπλή Συνεννόηση (η «Αντάντ»), που περιλάμβανε τις αυτοκρατορίες της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας· στην άλλη, οι Κεντρικές Δυνάμεις, δηλαδή το Γερμανικό Ράιχ, η Αυστροουγγρική Αυτοκρατορία και, από τον Οκτώβριο, η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τι θα έκανε η ελληνική

κυβέρνηση; Αν η Ελλάδα έμπαινε στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ, δύο εκατομμύρια Έλληνες περίπου, οι οποίοι ζούσαν στην οθωμανική επικράτεια ως Οθωμανοί υπήκοοι, θα μετατρέπονταν στην πράξη σε ομήρους. Από την άλλη, αν νικούσε η Αντάντ και αν η Ελλάδα είχε συμβάλει στην ήττα του κύριου εχθρού της, αυτοί οι Οθωμανοί Έλληνες θα απελευθερώνονταν και οι περιοχές τους θα ενσωματώνονταν σε μια μεγάλη Ελλάδα. Ο πρωθυπουργός Βενιζέλος ήταν υπέρ της εισόδου στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ, ενώ ο πρώην διάδοχος, ο οποίος πλέον ήταν ο βασιλιάς Κωνσταντίνος Α΄, παντρεμένος με την αδελφή του Κάιζερ Γουλιέλμου της Γερμανίας, ήταν υπέρ της ουδετερότητας.

Beaton, R., Οι Έλληνες. Μια Παγκόσμια Ιστορία, μτφρ. Μ. Αστερίου, Πατάκης, Αθήνα 2022, σ. 453.

72. ΘΕΜΑ_3_31347

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στους λόγους για τους οποίους ο Βενιζέλος προχώρησε στη συγκρότηση επαναστατικής κυβέρνησης
- β. στις συνέπειες της επανάστασης του 1916.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α⁶

Το ποτήριον των πικριών, των εξευτελισμών και των ταπεινώσεων υπερεπληρώθη⁷. Μια πολιτική της οποίας δεν θέλομε να εξετάσωμεν τα ελατήρια⁸, απειργάσθη⁹ ενός και ημίσεως έτους τοιαύτας εθνικής συμφοράς, ώστε ο συγκρίνων την Ελλάδα της σήμερα προς την προ ενός και ημίσεως έτους Ελλάδα να αμφιβάλλη αν πρόκειται περί ενός και του αυτού κράτους. Το Στέμμα εισακούσαν εισηγήσεις κακών συμβούλων επεδίωξε την εφαρμογήν προσωπικής πολιτικής διά της οποίας η Ελλάς απομακρυνθείσα των κατά παράδοσιν φίλων της, επεζήτησε να προσεγγίση τους κληρονομικούς εχθρούς της.

Προκήρυξη της Επαναστατικής Κυβέρνησης (Κυβέρνησης Εθνικής Αμύνης) στο υπ' αριθμόν 1 φύλλο της Εφημερίδας της Προσωρινής Κυβερνήσεως, που εκδόθηκε στα Χανιά, στις 15 Σεπτεμβρίου 1916.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Στο πρώτο φύλλο της με ημερομηνία 15 Σεπτεμβρίου 1916, η Εφημερίς της Προσωρινής Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος δημοσίευσε προκήρυξη προς τον ελληνικό λαό που υπέγραφαν ο Βενιζέλος και ο Κουντουριώτης.[...] Ορίστηκε έτσι ο Εθνικός Διχασμός ως αντιπαράθεση ανάμεσα στο «Κράτος» του Κωνσταντίνου και στο «Έθνος» ως ευρύτερο σύνολο. Κατά βάθος, επρόκειτο για σύγκρουση ανάμεσα στην πλειοψηφία της Παλαιάς Ελλάδας (σε συμμαχία με τους αλλοεθνείς πληθυσμούς των Νέων Χωρών) και την πλειοψηφία του Ελληνισμού: των αλύτρωτων, των Ελλήνων των Νέων Χωρών, καθώς και εκείνων των παροικιών. Γεωγραφικά, ο Διχασμός αποτυπώθηκε με την κρατική διάσπαση σε «κράτος των Αθηνών» και «κράτος της Θεσσαλονίκης».

⁶ Το κείμενο έχει αποδοθεί στο μονοτονικό, αλλά έχει διατηρηθεί η ορθογραφία του.

⁷ ξεχείλισε

⁸ βαθύτερα κίνητρα

⁹ απεργάζομαι= προετοιμάζω, σχεδιάζω (συνήθως στα κρυφά κάτι κακό)

73. ΘΕΜΑ 3_33569

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από την ιστορική πηγή που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στη στάση της Ελλάδας κατά την κήρυξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και στη διαφωνία Κωνσταντίνου-Ε. Βενιζέλου,
- β. στην πρόταση της αγγλικής κυβέρνησης στην Ελλάδα και στις ενέργειες του Ε. Βενιζέλου μέχρι τον Φεβρουάριο του 1915.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Βενιζέλος είχε έντονους συναισθηματικούς δεσμούς με τη Βρετανία και τη Γαλλία, οι οποίες, μαζί με τη Ρωσία, σχημάτιζαν τις Δυνάμεις της Αντάντ. Όχι μόνο θεωρούσε ότι θα είναι οι νικήτριες Δυνάμεις, αλλά και ότι θα ευνοούσαν περισσότερο την επίτευξη και των υπόλοιπων εδαφικών προσδοκιών της χώρας. Ο Κωνσταντίνος, αντίθετα, επίτιμος στρατάρχης του γερμανικού στρατού και παντρεμένος με την αδελφή του κάιζερ της Γερμανίας Γουλιέλμου Β΄, έτρεφε μεγαλύτερο σεβασμό προς τις στρατιωτικές ικανότητες των Κεντρικών Δυνάμεων, της Γερμανίας και της Αυστροουγγαρίας [...], ιδίως μετά τις στρατιωτικές νίκες των Γερμανών και Αυστριακών σε όλα τα μέτωπα και την αποτυχία της Αντάντ στα Δαρδανέλλια.

Richard Clogg, Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-2000, Αθήνα, 2003, σελ. 109-111

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Τον Ιανουάριο του 1915 ο Υπουργός Εξωτερικών της Μ. Βρετανίας Έντουαρντ Γκρέι πρότεινε να παραχωρήσει η Ελλάδα στη Βουλγαρία τις νεοαποκτηθείσες περιοχές της Καβάλας, της Δράμας και των Σερρών, με αντάλλαγμα αφενός τη Βόρειο Ήπειρο. Αφετέρου, έκανε την ακόμα πιο ελκυστική –αν και αόριστη– υπόσχεση σημαντικών εδαφικών παραχωρήσεων στις ακτές της Μικράς Ασίας, η οποία με τον μεγάλο ελληνικό πληθυσμό της, συνιστούσε σημαντικό στόχο των αλυτρωτικών φιλοδοξιών του Βενιζέλου.

Richard Clogg, Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-2000, Αθήνα, 2003, σελ. 109-111

74. ΘΕΜΑ 1_25772

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας ονομαζόταν Γεώργιος Γκλύξμπουργκ.
 2. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος προσκλήθηκε από την ηγεσία του Στρατιωτικού Συνδέσμου από την Κρήτη στην Αθήνα με τη σαφή εντολή να προχωρήσει σε ευρύτατες μεταρρυθμίσεις.
 3. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) τερμάτισε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.
 4. Η Βρετανία, η Γαλλία και η Ρωσία αποτελούσαν την Τριπλή Συμμαχία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
 5. Με τη Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920) παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα η Κωνσταντινούπολη και τα Στενά.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο.

- α. Αρχή της δεδηλωμένης
- β. 14 σημεία του προέδρου Wilson
- γ. Δολοφονία του Καποδίστρια
- δ. Συνθήκη της Λωζάννης
- ε. Έναρξη του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εθνικός Διχασμός.

75. ΘΕΜΑ 1_28556

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το ελληνικό εθνικό κίνημα δεν ήταν πολιτικό κίνημα.
2. Το εθνικό όραμα της Μεγάλης ιδέας και ο αλυτρωτισμός δημιούργησαν ευρύτατη συναίνεση στο ζήτημα της απελευθέρωσης των ιστορικών ελληνικών τόπων.
3. Η πίστη στην ανωτερότητα του δυτικού πολιτισμού δεν υπήρξε βάση της αποικιοκρατικής εξόδου των χωρών της Ευρώπης στην Αφρική και την Ασία.
4. Το έργο του Χαρίλαου Τρικούπη συνέχισε ο Ελευθέριος Βενιζέλος.
5. Η μετά το 1915 περίοδος της πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας έμεινε γνωστή ως εποχή του «Εθνικού Διχασμού».

(II) Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Αλέξανδρος Υψηλάντης	α. τήρηση «διαρκούς ουδετερότητας» στον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. νομοθετικές και διοικητικές αλλαγές το 1911-1912
4. Ελευθέριος Βενιζέλος	δ. δολοφονία του στο Ναύπλιο
5. βασιλιάς Γεώργιος Α΄	ε. πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και δημοσίων έργων το 1880-1890
6. βασιλιάς Κωνσταντίνος Α΄	

β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Συνθήκη των Σεβρών.

76. ΘΕΜΑ 1_28593

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1814 από τον Εμμανουήλ Ξάνθο, τον Ιωάννη Καποδίστρια και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ.
2. Το 1832 η Ελλάδα περιλάμβανε τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τις Κυκλάδες.

3. Η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 οδήγησε στην παραχώρηση του πρώτου συντάγματος του Ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.
 4. Τα Επτάνησα αποδόθηκαν στην Ελλάδα από την Πύλη το 1863.
 5. Η Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου / 10 Αυγούστου 1920) προέβλεπε την παραχώρηση των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Κίνημα στο Γουδή
 - β. Κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας
 - γ. Εκθρόνιση του βασιλιά Κωνσταντίνου
 - δ. Κίνημα αξιωματικών υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα
 - ε. Αποδοχή της αρχής της δεδηλωμένης
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Ανατολικό Ζήτημα.

77. ΘΕΜΑ_1_28634

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Οθωμανική Αυτοκρατορία τάχθηκε με το μέρος των Κεντρικών Δυνάμεων.
 2. Η δήλωση του Προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον τον Ιανουάριο 1918 αφορούσε στην αυτοδιάθεση των λαών.
 3. Το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας τον Δεκέμβριο του 1913 επιδίκασε στην Ελλάδα τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.
 4. Τον Μάιο του 1916 το οχυρό του Ρούπελ καταλήφθηκε από σερβικές δυνάμεις.
 5. Η Συνθήκη των Σεβρών (1920) χαρακτήρισε την Κωνσταντινούπολη και τα Στενά ουδέτερη ζώνη υπό τον έλεγχο συμμαχικής επιτροπής.
- (II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Βενιζέλος	α. Πτώχευση Ελλάδα
2. Γεώργιος Α΄	β. Βασιλιάς της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. Εθνικός Διχασμός
4. Κωνσταντίνος	δ. Πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας
5. Κ. Παπαρηγόπουλος	ε. Βασιλιάς που διαδέχτηκε τον Όθωνα
	στ. Ιστοριογράφος

- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

78. ΘΕΜΑ_1_28635

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η νέα αποικιοκρατία, ως ιστορικό φαινόμενο, έμεινε γνωστό ως ιμπεριαλισμός.
 2. Οι Έλληνες της Διασποράς τον 19ο αιώνα ασχολήθηκαν κυρίως με το εμπόριο, το οποίο παρουσίαζε εξαιρετική ανάπτυξη.
 3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης υπήρξε φανατικός πολέμιος του εκσυγχρονισμού.
 4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο και για τους άλλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
 5. Με τη Συνθήκη του Λονδίνου (1913) ο Σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στα Δωδεκάνησα.
- (II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Βουκουρέστι	α. Εκεί υπογράφηκε η Συνθήκη που λήγει τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
2. Λωζάννη	β. Εκεί ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρία
3. Βερσαλλίες	γ. Εκεί υπογράφηκε η Συνθήκη που τερμάτισε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο
4. Νείγυ	δ. Εκεί δολοφονήθηκε ο Καποδίστριας
5. Οδησός	ε. Εκεί υπογράφηκε ταπεινωτική Συνθήκη για την Ελλάδα
6. Ναύπλιο	

- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, «Νοεμβριανά».

79. ΘΕΜΑ_1_28637

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Οι νέες αποικίες εγκαθιδρύθηκαν από χώρες της Ευρώπης και από τις ΗΠΑ σε υπανάπτυκτες οικονομικά και ανίσχυρες στρατιωτικά περιοχές του κόσμου.
 2. Ένας από τους παράγοντες που επιβράδυναν τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και την οικονομική εξέλιξη της Ελλάδας ήταν και η πολιτική αστάθεια.
 3. Ο ηγέτης του κινήματος στο Γουδή ήταν ο Βενιζέλος.
 4. Η Συνθήκη Ειρήνης που υπογράφηκε στο Λονδίνο το 1913 τερμάτιζε τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο.
 5. Με τη λήξη του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου, η Καβάλα έμεινε έξω από τα όρια του ελληνικού κράτους.
- (II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Σέβρες	α. Εκεί εκδηλώθηκε το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας»
2. Βουκουρέστι	β. Έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου
3. Θεσσαλονίκη	γ. Εκεί οι νικητές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου υπέγραψαν Συνθήκη με την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία
4. Κωνσταντινούπολη	δ. Εκεί υπογράφηκε η Συνθήκη που έληγε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο
5. Παρίσι	ε. Εκεί δολοφονήθηκε ο Καποδίστριας
	στ. Εκεί πραγματοποιήθηκε το συνέδριο ειρήνης μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

80. ΘΕΜΑ_1_29576

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- Ένας από τους λόγους εισόδου των ΗΠΑ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το 1917 ήταν και η απεριόριστη χρήση του υποβρυχίου.
- Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήταν οπαδός της «διαρκούς ουδετερότητας» και δεν επιθυμούσε την είσοδο της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Τα «Νοεμβριανά» του 1916 αφορούσαν σε συγκρούσεις που συνέβησαν στην Αθήνα μεταξύ υποστηρικτών της κυβέρνησης και στρατιωτικών αγημάτων της Αγγλίας.
- Η ανάπτυξη ακραίων εθνικιστικών κινήματων στη Γερμανία στη δεκαετία του 1930 οφειλόταν και στην επίσημη καταδίκη της χώρας για τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Η Συνθήκη της Λωζάννης (1923) προέβλεπε την υποχρεωτική ανταλλαγή των Ελλήνων ορθοδόξων της Τουρκίας και των μουσουλμάνων της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένων και των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης και των νησιών Ίμβρου και Τενέδου.

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Στα νεότερα χρόνια, από το 16ο αιώνα και εξής, οι ευρωπαϊκές χώρες ίδρυσαν αποικίες κυρίως:
 - στην Αμερική και την Ασία
 - στην Αμερική και την Αφρική
 - στην Ασία και την Αφρική
 - στην Ασία και την Αυστραλία
- Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος ηγήθηκε το 1909:
 - του Εθνικού Διχασμού
 - του κινήματος στο Γουδί
 - του Μακεδονικού Αγώνα
 - των «Νοεμβριανών»
- Η Ελλάδα πτώχευσε:

- α. το 1893
- β. το 1892
- γ. το 1891
- δ. το 1894

4. Τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο (1912) προκάλεσε:

- α. η Σερβία
- β. η Βουλγαρία
- γ. η Ελλάδα
- δ. το Μαυροβούνιο

5. Ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος έληξε με πλήρη ήττα:

- α. της Ρουμανίας
- β. της Ελλάδας
- γ. της Βουλγαρίας
- δ. της Σερβίας

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Εκσυγχρονισμός (19^{ος} αιώνας).

81. ΘΕΜΑ_1_29637

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η καταγγελία της εξουσίας του Οθωμανού σουλτάνου ως αυθαίρετης αποτέλεσε βασικό συστατικό στοιχείο του ελληνικού εθνικού κινήματος.
2. Ο Εμμανουήλ Ροΐδης διαφωνούσε στο ζήτημα της άσκησης αλτρωτικής πολιτικής από την πλευρά των ελληνικών κυβερνήσεων.
3. Ο υπουργός Εξωτερικών Γεώργιος Στρέιτ έκρινε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να ενταχθεί στη συμμαχία της Τριπλής Συνεννόησης (Entente) στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
4. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος απομακρύνθηκε από τον θρόνο της Ελλάδας στις 29 Μαΐου/11 Ιουνίου 1917 μετά από τηλεσίγραφο που του επέδωσε ειδικός εκπρόσωπος της Γαλλίας.
5. Χωριστή σύμβαση, συνημμένη στη Συνθήκη του Νεϊγύ (14/27 Νοεμβρίου 1919), προέβλεπε την υποχρεωτική μετανάστευση των Βουλγάρων από την Ελλάδα και των Ελλήνων από τη Βουλγαρία.

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

82. ΘΕΜΑ_1_30016

α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Οι ηγέτες της Φιλικής Εταιρείας πέτυχαν από τους στόχους τους:
 - α. να αναθέσουν την ηγεσία στον Ιωάννη Καποδίστρια
 - β. να εξασφαλίσουν την υποστήριξη της κραταιάς και ομόδοξης χώρας του Βορρά
 - γ. να κατηχήσουν στην Εταιρεία όσο το δυνατόν σημαίνοντες Έλληνες
 - δ. να προκληθεί γενική επανάσταση των Ελλήνων εναντίον των Οθωμανών Τούρκων

2. Με το Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830) έμειναν εκτός του ελληνικού κράτους:
- η Στερεά Ελλάδα
 - τα νησιά του βόρειου και ανατολικού Αιγαίου
 - η Πελοπόννησος
 - οι Κυκλάδες
3. Ποιο από τα ακόλουθα μέτρα δεν ανήκει στην πολιτική του Χ. Τρικούπη:
- πρόσκληση στρατιωτικών αποστολών από τη Γαλλία και την Αγγλία για τον εκσυγχρονισμό του στρατού και του στόλου
 - μετάκληση στρατιωτικών ειδικών από τη Γαλλία και την Αυστρία
 - ορισμός αυστηρών κριτηρίων επιλογής των δημοσίων υπαλλήλων
 - προώθηση γενναίας εκκαθάρισης του δικαστικού κλάδου από τους κομματικούς εγκάθετους
4. Τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο (1912) εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας προκάλεσε:
- η Ελλάδα
 - η Σερβία
 - η Βουλγαρία
 - το Μαυροβούνιο
5. Σύμφωνα με τους όρους της Συνθήκης των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) η Γερμανία:
- έχασε την Αλσατία και τη Λορραίνη
 - έχασε όλες τις αποικίες της
 - υποχρεώθηκε να καταβάλει πολεμικές αποζημιώσεις
 - όλα τα παραπάνω
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, Εθνικός Διχασμός.

83. ΘΕΜΑ_1_30393

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
- Η Φιλική Εταιρεία ήταν μυστική οργάνωση:
 - της οποίας την ηγεσία ανέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας
 - της οποίας την ηγεσία ανέλαβε ο Δημήτριος Υψηλάντης
 - η οποία είχε ως σκοπό την πρόκληση Επανάστασης των Ελλήνων
 - η οποία υποστηρίχθηκε από τον τσάρο Αλέξανδρο Α΄
 - Στις 3 Σεπτεμβρίου 1843 το Συμβούλιο της Επικρατείας συνέταξε μια αναφορά προς τον βασιλιά με αίτημα:
 - να ψηφιστεί Σύνταγμα
 - να σταματήσει η επέμβαση των ξένων δυνάμεων στα εσωτερικά της Ελλάδας
 - να ανατεθεί στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο η πρωθυπουργία
 - να αλλάξει το φορολογικό σύστημα
 - Με την αρχή της δεδηλωμένης (1875) είναι απαραίτητο:
 - ο βασιλιάς να δηλώνει την εμπιστοσύνη του στη βουλή
 - η κυβέρνηση να δηλώνει την εμπιστοσύνη της στον βασιλιά

γ. ο βασιλιάς και η βουλή να δηλώνουν την εμπιστοσύνη τους στην κυβέρνηση

δ. η βουλή να δηλώνει την εμπιστοσύνη της στην κυβέρνηση

4. Η Κοινωνία των Εθνών ιδρύθηκε:

α. το 1913 με τη λήξη του Α΄ Βαλκανικού πολέμου

β. το 1914 με την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου

γ. το 1916 κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, προκειμένου να σταματήσουν οι εχθροπραξίες

δ. το 1919 με τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου

5. Με τη συνθήκη ειρήνης της Λωζάννης (1923):

α. παραχωρήθηκε στην Τουρκία η Δυτική Θράκη

β. ορίστηκε ο Έβρος ως σύνορο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας

γ. παραχωρήθηκε στην Ελλάδα η Δυτική και Ανατολική Θράκη

δ. ανατέθηκε στην Ελλάδα προσωρινά η διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, αναθεωρητισμός (μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο).

84. ΘΕΜΑ_1_30901

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το ελληνικό εθνικό κίνημα, που οδήγησε στην επανάσταση του 1821, στόχευε τόσο στην απελευθέρωση όσο και στη σύσταση ευνομούμενης πολιτείας.

2. Οι δυτικοί αποικιοκράτες δημιούργησαν στις αποικίες της Αφρικής και της Ασίας σταθερούς θεσμούς διακυβέρνησης, γεγονός που συνέβαλε σημαντικά στην ευημερία των κρατών αυτών κατά τον 20^ο αιώνα, όταν απέκτησαν την ανεξαρτησία τους.

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι έθεσαν τέλος στην τουρκική κυριαρχία στην Ευρώπη.

4. Η Ελλάδα λόγω του Εθνικού Διχασμού συμμετείχε καθυστερημένα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ (Τριπλή Συνεννόηση).

5. Οι όροι της συνθήκης των Σεβρών ήταν σκληροί και ταπεινωτικοί για την Ελλάδα.

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Νοεμβριανά.

85. ΘΕΜΑ_1_30983

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Αγγλία κατά την Βιομηχανική Επανάσταση δεν διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα, ούτε νομοθεσία που ευνοούσε την απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς.

2. Η νέα αποικιοκρατία, ως ιστορικό φαινόμενο που έμεινε γνωστό ως ιμπεριαλισμός.

3. Τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο προκάλεσε το Μαυροβούνιο στις 25 Σεπτεμβρίου/8 Οκτωβρίου 1912.

4. Στις 11 Νοεμβρίου 1918 υπογράφηκε η ανακωχή και η λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

5. Η Συνθήκη των Σεβρών προέβλεπε την αμοιβαία και εθελούσια μετανάστευση.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Εμμανουήλ Ξάνθος	α. Στρατιωτικός Σύνδεσμος
2. «Πελοποννησιακή Γερουσία»	β. Επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου
3. Όθων	γ. Α' Εθνοσυνέλευση
4. Γεώργιος Α΄	δ. αρχή της δεδηλωμένης
5. Ελευθέριος Βενιζέλος	ε. Φιλική Εταιρεία
	στ. νεήλυδες

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Εθνικός Διχασμός.

86. ΘΕΜΑ_1_31161

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Καποδίστριας, στο μικρό διάστημα της διακυβέρνησής του, έθεσε τις βάσεις της οικονομίας, της δημόσιας διοίκησης και δικαιοσύνης, του στρατού και της εκπαίδευσης.
2. Η αποδοχή της αρχής της δεδηλωμένης υποχρέωσε τον ανώτατο άρχοντα να σέβεται τη λαϊκή ετυμηγορία.
3. Στην Αγγλία, το 18ο αιώνα, δεν υπήρχαν τα απαραίτητα κεφάλαια για επενδύσεις.
4. Ο Τρικούπης δεν προσπάθησε να προσελκύσει το ελληνικό παροικιακό κεφάλαιο.
5. Τον Οκτώβριο του 1912 η Ελλάδα, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία προκάλεσαν πόλεμο εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης.

87. ΘΕΜΑ_1_32045

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε κατά την περίοδο διακυβέρνησης του Όθωνος.
2. Με τη διεύρυνση της εκλογικής περιφέρειας ο Χαρίλαος Τρικούπης απέβλεψε στην ενίσχυση του τοπάρχη βουλευτή.
3. Κατά τον Α΄ Βαλκανικό πόλεμο η Ελλάδα, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία προκάλεσαν πόλεμο εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
4. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ουίλσον με τα «14 σημεία» του εναντιωνόταν στη διάλυση της Αυστροουγγαρίας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
5. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος θεωρούσε συμφέρουσα για την Ελλάδα τη συμμετοχή της στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο στο πλευρό της Τριπλής Συνεννόησης.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: νέα αποικιοκρατία, αναθεωρητισμός (μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο).

88. ΘΕΜΑ_1_32821

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Ελληνική Επανάσταση ήταν εθνικό, αλλά όχι φιλελεύθερο κίνημα.
 2. Το πρώτο Σύνταγμα του ανεξάρτητου πολιτικού βίου της Ελλάδας ψηφίστηκε το 1844.
 3. Εισηγητής της Αρχής της Δεδηλωμένης (1875) ήταν ο Χαρίλαος Τρικούπης.
 4. Η χώρα από την οποία ξεκίνησε η Βιομηχανική Επανάσταση (1750) ήταν η Γαλλία.
 5. Ο Τρικούπης μείωσε τον αριθμό των σχολείων και των μαθητών σε όλη τη χώρα.
 6. Ο πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας ονομαζόταν Γεώργιος Γκλύξμπουργκ.
 7. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος προσκλήθηκε από την ηγεσία του Στρατιωτικού Συνδέσμου από την Κρήτη στην Αθήνα με τη σαφή εντολή να προχωρήσει σε ευρύτατες μεταρρυθμίσεις.
 8. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) τερμάτισε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.
 9. Η Βρετανία, η Γαλλία και η Ρωσία αποτελούσαν την Τριπλή Συμμαχία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
 10. Με τη Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920) παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα η Κωνσταντινούπολη και τα Στενά.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

89. ΘΕΜΑ_3_31350

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

- α. στις παραχωρήσεις από τις Συνθήκες Ειρήνης του 1919-1920 που αφορούσαν την Ελλάδα
- β. στους λόγους για τους οποίους τα κέρδη της Ελλάδας από τη συμμετοχή της στον Α΄ παγκόσμιο Πόλεμο δεν ήταν ούτε επαρκή, ούτε τα αναμενόμενα.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο ρόλος της Ελλάδας στο συνέδριο ειρήνης δεν ήταν εύκολος. Αν τα ζητήματα της Μακεδονίας και της Δυτικής Θράκης βρήκαν σχετικά εύκολη λύση – με τη Συνθήκη του Νεϊγύ (27 Νοεμβρίου 1919) η Βουλγαρία εγκατέλειπε την ακτή του Αιγαίου ως τον Έβρο (Μαρίτσα), περιοχή που παραχωρήθηκε στην Ελλάδα – οι διεκδικήσεις της Ελλάδας, που θεωρούσαν ως «σύμμαχο της τελευταίας ώρας», στη Βόρειο Ήπειρο, στα ελληνικά νησιά και στη Μ. Ασία προσέκρουσαν στον ιταλικό ιμπεριαλισμό απ' το ένα μέρος και στο γαλλοβρετανικό ανταγωνισμό από το άλλο. [...] Στη συνθήκη αυτή (Συνθήκη των Σεβρών (10 Αυγούστου 1920)), όμως, δεν υπήρχε τίποτε για τη Βόρειο Ήπειρο και η Τουρκία παραιτούνταν για χάρη της Ιταλίας απ' τα δικαιώματά της στα Δωδεκάνησα.

Σβορώνος, Ν., Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, Θεμέλιο, Αθήνα 1986, σ. 122.

90. ΘΕΜΑ_1_25330

- α. (I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Αλέξανδρος Υψηλάντης	α. παροικιακό κεφάλαιο
2. Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος	β. ανεξαρτησία του Πόντου
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. Μικρασιατικός πόλεμος
4. Μητροπολίτης Χρύσανθος	δ. ελληνικό έθνος
5. Νικόλαος Πλαστήρας	ε. Φιλική Εταιρεία
	στ. μακεδονικό μέτωπο

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Συνθήκη της Λωζάννης
 - β. Εθνικός Διχασμός
 - γ. Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 - δ. Συνθήκη των Βερσαλιών
 - ε. Δήλωση του Προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον για την αυτοδιάθεση των λαών
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

91. ΘΕΜΑ 1_25509

α. (I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Αλέξανδρος Υψηλάντης	α. παροικιακό κεφάλαιο
2. Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος	β. ανεξαρτησία του Πόντου
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. Μικρασιατικός πόλεμος
4. Μητροπολίτης Χρύσανθος	δ. ελληνικό έθνος
5. Νικόλαος Πλαστήρας	ε. Φιλική Εταιρεία
	στ. μακεδονικό μέτωπο

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Συνθήκη της Λωζάννης
 - β. Εθνικός Διχασμός
 - γ. Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 - δ. Συνθήκη των Βερσαλιών
 - ε. Δήλωση του Προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον για την αυτοδιάθεση των λαών
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

92. ΘΕΜΑ 1_25809

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος θεωρούσε εφικτή την ίδρυση ενός ανεξάρτητου ποντιακού ή ποντιαρμενικού κράτους.
2. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία έσπευσε να ταχθεί με το μέρος της Τριπλής Συνεννόησης τον Νοέμβριο του 1914.
3. Ο Ιωάννης Καποδίστριας αρνήθηκε να ζητήσει από τον Ρώσο αυτοκράτορα Αλέξανδρο Α τη συνδρομή της Ρωσίας στη σχεδιαζόμενη επανάσταση των Ελλήνων .
4. Για τη χρηματοδότηση του φιλόδοξου αναπτυξιακού προγράμματός του ο Χαρίλαος Τρικούπης προσπάθησε να προσελκύσει το ελληνικό παροικιακό κεφάλαιο και συνήψε σειρά δανείων στο εξωτερικό.
5. Το Σύνταγμα του 1844, ένα από τα πιο φιλελεύθερα Συντάγματα της εποχής, κατοχύρωνε τη λαϊκή κυριαρχία.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Κήρυξη πτώχευσης της χώρας από τον Χ Τρικούπη.
- β. Υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου.
- γ. Τα «Νοεμβριανά».
- δ. Αποδοχή της αρχής της δεδηλωμένης.
- ε. Έξοδος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής από την ουδετερότητα.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

93. ΘΕΜΑ 1_26585

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση:

1. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1817 στην Οδησό της Ρωσίας.
2. Η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 οδήγησε στην ψήφιση του πρώτου Συντάγματος του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.
3. Στην Αγγλία η εκβιομηχάνιση της παραγωγής ξεκίνησε από τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας.
4. Οι νέες αποικίες του 19ου αιώνα εγκαθιδρύθηκαν από χώρες της Ευρώπης και τις ΗΠΑ σε υπανάπτυκτες περιοχές του κόσμου για πολιτιστικούς λόγους.
5. Οι πρώτες σοβαρές προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό της Ελλάδας αναλήφθηκαν στη δεκαετία του 1880 από τον Χ. Τρικούπη.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας (Λονδίνο, 22 Ιανουαρίου / 3 Φεβρουαρίου 1830)	α. ένταξη της περιοχής της Καβάλας στον ελληνικό εθνικό κορμό
2. Συνθήκη του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913)	β. ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους
3. Συνθήκη του Βουκουρεστίου	γ. παραχώρηση όλων των οθωμανικών κτήσεων

<p>(28 Ιουλίου / 10 Αυγούστου 1913)</p> <p>4. Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου / 10 Αυγούστου 1920)</p> <p>5. Σύμβαση της Λωζάνης (30 Ιανουαρίου / 12 Φεβρουαρίου 1923)</p>	<p>στα δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Σερβία και το Μαυροβούνιο.</p> <p>δ. παραχώρηση της Αλσατίας και της Λοραίνης από τη Γερμανία στη Γαλλία</p> <p>ε. παραχώρηση της Ανατολικής Θράκης στην Ελλάδα</p> <p>στ. υποχρεωτική ανταλλαγή των Ελλήνων ορθοδόξων χριστιανών της Τουρκίας και των μουσουλμάνων της Ελλάδας</p>
---	--

β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Ανατολικό Ζήτημα.

94. ΘΕΜΑ_1_27177

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης αρνήθηκε να αναλάβει την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας.
2. Οι πρόκριτοι υποστήριζαν τη δημοκρατική αρχή της ανάδειξης των αρχόντων δια της ψήφου του λαού.
3. Το Ανατολικό Ζήτημα προκλήθηκε από τη βαθμιαία υποχώρηση της ισχύος της Αυστροουγγαρίας στη Χερσόνησο του Αίμου.
4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο για τους άλλους υπόδουλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
5. Ο μητροπολίτης Χρύσανθος απέρριπτε τη συμβιβαστική λύση της ίδρυσης ενός ποντοαρμενικού κράτους.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α.** Υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών
- β.** Έναρξη Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου
- γ.** Ίδρυση Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
- δ.** Έναρξη Α΄ Βαλκανικού πολέμου
- ε.** Υπογραφή της Συνθήκης του Μπρεστ-Λιτόφσκ

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

95. ΘΕΜΑ_1_29630

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι πρόκριτοι της Πελοποννήσου υποστήριζαν την απευθείας από τον λαό εκλογή των αντιπροσώπων στην εξουσία.
2. Πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας αναγορεύτηκε ο Γεώργιος Γκλύξμπουργκ.
3. Το Σύνταγμα του 1864 κατοχύρωσε συνταγματικά τη λαϊκή κυριαρχία.

4. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Οθωμανική Αυτοκρατορία τάχθηκε στο πλευρό των συμμάχων της Τριπλής Συνεννόησης.
 5. Ο μητροπολίτης Χρυσάνθος απέρριπτε τη συμβιβαστική λύση ενός ποντοαρμενικού κράτους.
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Εθνικός Διχασμός.

96. ΘΕΜΑ_1_29633

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Ιωάννης Καποδίστριας δολοφονήθηκε το 1831 στην Αθήνα.
 2. Στην Αγγλία υπήρχε αγροτικό πλεόνασμα από τις περιφράξεις κοινοτικών γαιών από τους μεγάλους γαιοκτήμονες στα κτήματά τους, γεγονός που ευνόησε την εκδήλωση της Βιομηχανικής Επανάστασης στη χώρα.
 3. Εισηγητής της Αρχής της Δεδηλωμένης (1875) ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος.
 4. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (30 Μαΐου 1913) ο Σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στην Κρήτη.
 5. Οι δυσχέρειες της Ελλάδας στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου προέρχονταν κυρίως από την Ιταλία και τις ΗΠΑ.
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: νέα αποικιοκρατία, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

97. ΘΕΜΑ_1_29636

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Χαρίλαος Τρικούπης διεύρυνε την εκλογική περιφέρεια από επαρχιακή σε νομαρχιακή.
 2. Με τις συνταγματικές ρυθμίσεις του 1911 ο Ελευθέριος Βενιζέλος έδωσε τη δυνατότητα στους εν ενεργεία αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων να εκλέγονται στο αξίωμα του βουλευτή.
 3. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο για τους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
 4. Τον Οκτώβριο του 1912 η Ελλάδα, η Σερβία και το Μαυροβούνιο προκάλεσαν πόλεμο εναντίον της Βουλγαρίας.
 5. Δύο μεραρχίες του Α΄ Σώματος Στρατού συμμετείχαν το 1919 στην εκστρατεία των Αγγλογάλλων στην Ουκρανία εναντίον των Μπολσεβίκων.
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, Ανατολικό ζήτημα.

98. ΘΕΜΑ_1_30372

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Ποια από τα παρακάτω δεν αποτελούν τοπικά επαναστατικά συμβούλια των Ελλήνων:
 - α. γερουσίες
 - β. διευθυντήρια
 - γ. εφορίες
 - δ. καγκελαρίες
 2. Το 1829 αναγνωρίστηκε η αυτονομία της Σερβίας με:

- α. το Συνέδριο του Βερολίνου
 - β. τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου
 - γ. τη Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης
 - δ. το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας
3. Η χώρα που δεν συμμετείχε στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο ήταν η:
- α. Αλβανία
 - β. Ελλάδα
 - γ. Σερβία
 - δ. Βουλγαρία
4. Το 1913, πριν την υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου, είχαν αναγνωριστεί από τους Έλληνες και τους Ρουμάνους προνόμια:
- α. στους Μαυροβούνιους της Ηπείρου
 - β. στους Βλάχους της Ηπείρου και της Μακεδονίας
 - γ. στους Μολδαβούς της Θράκης
 - δ. στους Σέρβους της Ανατολικής Μακεδονίας
5. Το 1918, με τη Συνθήκη του Μπρεστ –Λιτόφσκ, η περιοχή που δεν εγκατέλειπε η Ρωσία στη Γερμανία ήταν:
- α. οι επαρχίες της Βαλτικής
 - β. η Πολωνία
 - γ. η Λιθουανία
 - δ. ο Καύκασος
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εθνικός Διχασμός, Ποντοαρμενική Ομοσπονδία.

99. ΘΕΜΑ_3_25508

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στο ζήτημα του Ποντιακού ελληνισμού, έτσι όπως εξελίχθηκε με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και τις ελπίδες για δημιουργία ανεξάρτητου ποντιακού κράτους.
- β. στις αποφάσεις των Διεθνών Συνθηκών, στο Συνέδριο Ειρήνης των Παρισίων, σε σχέση με το ζήτημα του Πόντου.

ΕΙΚΟΝΑ-Χάρτης της Συνθήκης των Σεβρών

Πηγή:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%85%CE%BD%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%A3%CE%B5%CE%B2%CF%81%CF%8E%CE%BD_\(%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CF%82](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%85%CE%BD%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%A3%CE%B5%CE%B2%CF%81%CF%8E%CE%BD_(%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CF%82) (Προσπέλαση: 08/03/2023)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 88. Η Τουρκία δηλοί ότι αναγνωρίζει, ως έπραξαν ήδη αι σύμμαχαι δυνάμεις, την Αρμενίαν ως κράτος ελεύθερον και ανεξάρτητον.

Άρθρο 89. Η Τουρκία και η Αρμενία, ως και τα λοιπά Υψηλά Συμβαλλόμενα μέλη, συμφωνούσι όπως υποβάλωσιν, υπό την διαιτησίαν του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής τον καθορισμόν των μεταξύ της Τουρκίας και της Αρμενίας συνόρων, εν τοις βιλαετίοις Ερζερούμ, Τραπεζούντος, Βαν και Βιτλίδος, και όπως αποδεχθώσιν την απόφασιν αυτού και παν ό, τι θα ώριζεν εν σχέσει προς την έξοδον της Αρμενίας προς την θάλασσαν, ως και εν σχέσει προς την διάλυσιν του στρατού παντός οθωμανικού εδάφους συνεχομένου τοις ειρημένοις συνόροις.

Απόσπασμα από το κείμενο της Συνθήκης των Σεβρών (1920), άρθρα 88-89.

100. ΘΕΜΑ_3_28638

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

- α. να εντοπίσετε τους λόγους που υποχρέωναν τους Έλληνες του Πόντου και τους Αρμενίους να συνεργαστούν σε μια μορφή Ομοσπονδίας
- β. να αναφερθείτε στους λόγους διάλυσης της Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η κοινή τύχη στα χρόνια της τουρκοκρατίας δημιούργησε τις προϋποθέσεις ώστε οι Έλληνες και οι Αρμένιοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας να ακολουθήσουν πορεία παράλληλη στην οικονομική και κοινωνική τους εξέλιξη. Ανάλογος επίσης ήταν και ο ρόλος που έπαιξε στην εθνική αφύπνιση των δυο λαών η δημιουργία πολυάριθμων παραιοικιών[...]. Για τους λόγους αυτούς, αλλά και άλλους που έχουν σχέση με το ιστορικό τους παρελθόν ή τη γεωγραφική τους θέση, οι Έλληνες και οι Αρμένιοι εξοικειώθηκαν με τις πολιτικές ιδεολογίες της Δύσης και αναζήτησαν την εκπλήρωση των εθνικών τους προσδοκιών στους ίδιους εξωτερικούς παράγοντες: τις μεγάλες Δυνάμεις.[...] Στη συνθήκη των Σεβρών προβλεπόταν η ίδρυση εκτεταμένου αρμενικού κράτους, ενώ γίνονταν προσπάθειες για μια ποντοαρμενική ομοσπονδία. Αλλά η τουρκοσοβιετική προσέγγιση, η άρνηση των ΗΠΑ να αναλάβουν ως σφαίρα επιρροής το νέο κράτος και οι συμβιβασμοί που έκαναν οι άλλοτε σύμμαχοι (Ιταλία και Γαλλία) με το κεμαλικό καθεστώς εξανέμισαν τις ελπίδες για την εφαρμογή των όρων της συνθήκης των Σεβρών. Ο αρμενοτουρκικός πόλεμος που ξέσπασε στη συνέχεια διάλυσε το αδύναμο νέο κράτος.

Κασεσιάν, Ι., Ο αρμενικός απελευθερωτικός αγώνας, Αθήνα 1979, σ. 35.

101. ΘΕΜΑ_3_30918

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να εκθέσετε:

- α. το σχέδιο του Βενιζέλου για την περιοχή του Πόντου.
- β. τους λόγους που υπαγόρευαν την υιοθέτηση της συγκεκριμένης θέσης.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Βενιζέλος προέκρινε την ένταξη του ελληνισμού του Πόντου σε μια ευρύτερη φίλια ενότητα. Η πρώτη ιδέα ήταν η συγκρότηση μιας Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας: σε αυτό το σενάριο, οι Έλληνες Πόντιοι θα συνδιοικούσαν το κράτος ως ισότιμοι εταίροι. Το σενάριο αυτό αποδείχθηκε υπερβολικά αισιόδοξο, καθώς οι Αρμένιοι δεν ήταν διατεθειμένοι να μοιραστούν την εξουσία του εθνικού τους κράτους με μια κοινότητα σημαντική μεν, που όμως συγκροτούσε τοπική μειονότητα. Έτσι, τελικά, ο Βενιζέλος προσανατολίστηκε στην ένταξη των Ελλήνων Ποντίων στο αρμενικό κράτος [...]. Δεν επρόκειτο σε καμία περίπτωση για «αγνόηση» του ποντιακού ελληνισμού. Ήταν μια ρεαλιστική επιλογή με δεδομένη τη γεωγραφική και τη δημογραφική του θέση στο δεδομένο πλαίσιο. Επαναλαμβάνεται ότι ο Βενιζέλος θεωρούσε κρίσιμο να μπορέσει η Ελλάδα να εφαρμόσει τη Συνθήκη των Σεβρών. Εάν τα κατάφερνε, η αναβίβαση της διεθνούς της θέσεως θα της επέτρεπε να μεριμνήσει και για τα συμφέροντα των Ελλήνων που δεν θα εντάσσονταν τελικά στα στενότερα σύνορα αυτού που θα αναδυόταν ως το ελληνικό κράτος, αλλά θα εντάσσονταν σε φίλια κράτη όπως το αρμενικό.

Συρίγος, Α. – Χατζηβασιλείου, Ε., Μικρασιατική Καταστροφή, 50 ερωτήματα και απαντήσεις, Πατάκης, Αθήνα 2022, σ. 113.

102. ΘΕΜΑ_1_25511

- α. (I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Αθανάσιος Τσακάλωφ	α. Μικρασιατικός Πόλεμος
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. Συνέδριο του Βερολίνου
3. Όθων	γ. Κίνημα στο Γουδή
4. Ελευθέριος Βενιζέλος	δ. Γ' Εθνοσυνέλευση
5. Κωνσταντίνος Α'	ε. Φιλική Εταιρεία
	στ. Επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου

- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Κίνημα της «Εθνικής Άμυνας»
- β. Α' Βαλκανικός Πόλεμος
- γ. ίδρυση της ΕΣΣΔ
- δ. συγκρότηση «Πελοποννησιακής Γερουσίας»
- ε. Συνθήκη της Λωζάννης

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, νέα αποικιοκρατία.

103. ΘΕΜΑ 1_25512

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ηγεσία της Εταιρείας δόθηκε το 1821 στον Δημήτριο Υψηλάντη.
2. Η Μεγάλης Ιδέα δημιούργησε ευρύτατη εθνική συναίνεση.
3. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε στις 11 Νοεμβρίου 1918.
4. Ο μητροπολίτης Χρυσάνθος δεν δεχόταν τη συμβιβαστική λύση ενός ποντοαρμενικού κράτους.
5. Ο Νικόλαος Μπουχάριν υποστήριζε τη συνέχιση του πολέμου.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. «Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος»	α. συνταγματικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις
2. Βιομηχανική επανάσταση	β. εθνικισμός
3. νέα Αποικιοκρατία	γ. ανάπτυξη της τεχνολογίας
4. Κίνημα στο Γουδή	δ. τοπικό επαναστατικό συμβούλιο
5. Συνθήκη του Νεϊγύ	ε. ουδέτερη ζώνη υπό τον έλεγχο συμμαχικής επιτροπής
	στ. αμοιβαία και εθελούσια μετανάστευση

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος», «Νοεμβριανά».

104. ΘΕΜΑ 1_25513

α. (I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στην πολιτική συγκρότηση της Ελληνικής Επανάστασης ως «δημοκρατικοί» ήταν γνωστοί οι:
 - α. οι πρόκριτοι
 - β. οι Φιλικοί
 - γ. οι «Πολεμικοί»
 - δ. οι φιλελεύθεροι νεήλυδες
2. Ποια από τις παρακάτω εφευρέσεις εισήγαγε την Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία;
 - α. το ολμοβόλο
 - β. η ατμομηχανή
 - γ. η μηχανική ανέμη
 - δ. η ατμάμαξα
3. Ποια από τα παρακάτω δεν αποτελεί αίτιο για την αποικιοκρατία του 19^{ου} αι.;
 - α. η αναζήτηση αγορών και πηγών πρώτων υλών
 - β. η ακλόνητη πίστη στην ανωτερότητα του δυτικού πολιτισμού
 - γ. η φιλανθρωπία
 - δ. το δημογραφικό πλεόνασμα

4. Η Θεσσαλία ενσωματώθηκε στην Ελλάδα:
 - α. το 1844, αφού παραχωρήθηκε από την Πύλη
 - β. το 1864, με την έλευση του Γεωργίου Α΄
 - γ. το 1881, μετά το Συνέδριο του Βερολίνου
 - δ. το 1913, με τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου
5. Την έξοδο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής από την ουδετερότητα το 1917 προκάλεσε:
 - α. η άνοδος του Κλεμανσό στη γαλλική πρωθυπουργία
 - β. η Ρωσική Επανάσταση του 1917
 - γ. η αποτυχία των Βρετανών να εκπορθήσουν τα Στενά
 - δ. η απεριόριστη χρήση του υποβρυχίου που απειλούσε τον εμπορικό αμερικανικό στόλο

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ
- β. το πρώτο ελληνικό Σύνταγμα
- γ. Συνθήκη του Βουκουρεστίου
- δ. Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης
- ε. το Κίνημα στο Γουδή

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

105. ΘΕΜΑ 1_25810

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τον Ιανουάριο του 1822 ψηφίστηκε το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα της χώρας.
2. Η ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας δόθηκε εν τέλει στις αρχές του 1820 στον Δημήτριο Υψηλάντη, γόνο επιφανούς οικογένειας Φαναριωτών.
3. Το Σύνταγμα του 1864 καθιέρωσε συνταγματικά τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.
4. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (30 Μαΐου 1913) ο Σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στην Κρήτη.
5. Με τη Συνθήκη των Σεβρών ανατέθηκε στην Ελλάδα η προσωρινή διοίκηση των Στενών.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Είσοδος της Ελλάδας στον Α Παγκόσμιο Πόλεμο.
- β. Υπογραφή της Συνθήκης του Μπρεστ-Λιτόφσκ.
- γ. Συνθήκη του Νεϊγύ.
- δ. Κίνημα στο Γουδή.
- ε. Αποδοχή της αρχής της δεδηλωμένης.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

106. ΘΕΜΑ 1_26900

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η εξυπηρέτηση οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων ήταν το μοναδικό κίνητρο της νέας αποικιοκρατίας.
2. Στη δεκαετία του 1880 και στα πρώτα χρόνια της επόμενης δεκαετίας, ο Χαρίλαος Τρικούπης προώθησε ευρύ πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και δημοσίων έργων.
3. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο και για τους άλλους λαούς της νοτιοανατολικής Ευρώπης.
4. Στις 17/30 Μαΐου 1913 υπογράφηκε στο Παρίσι συνθήκη ειρήνης με την οποία τερματίστηκε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος.
5. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στη Σερβία.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Χαρίλαος Τρικούπης	α. Ηγέτης της Ρωσίας κατά την επίλυση του Ανατολικού Ζητήματος
2. Ελευθέριος Βενιζέλος	β. Αναθεώρηση του Συντάγματος 1911
3. Βασιλιάς Κωνσταντίνος	γ. Πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας
4. Μεγάλη Αικατερίνη	δ. Εκσυγχρονιστής πρωθυπουργός της Ελλάδας
5. Όθων	ε. Υποστηρικτής της ουδετερότητας της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
6. Καποδίστριας	

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών

107. ΘΕΜΑ 1_26909

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Αγγλία διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα, αλλά και νομοθεσία που ευνοούσε την απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς.
2. Ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι Φιλικοί και οι «Πολεμικοί» της Πελοποννήσου ήταν γνωστοί ως «δημοκρατικοί».
3. Τα Επτάνησα αποδόθηκαν στην Ελλάδα (1863) από την Τουρκία.
4. Η Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου (1913) κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στην Ελλάδα.
5. Ο Λέον Τρότσκι εκπροσωπούσε μια συμβιβαστική λύση: όχι την ειρήνη αλλά τη συνέχιση του πολέμου.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Γεώργιος Στρέιτ	α. Κίνημα αξιωματικών του στρατού
2. Πρόεδρος των ΗΠΑ Ουίλσον	β. Μείωσε την πλειοψηφία από το ήμισυ των βουλευτών στο ένα τρίτο
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. Στόχος η ανεξαρτησία του Πόντου
4. Νικόλαος Πλαστήρας	δ. Μείωσε στο ήμισυ τον αριθμό των βουλευτών
5. Ελευθέριος Βενιζέλος	ε. Διαρκής ουδετερότητα
	στ. Δήλωση για την αυτοδιάθεση των λαών

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, νέα αποικιοκρατία.

108. ΘΕΜΑ 1_26911

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ρωσική κυβέρνηση ενθάρρυνε τραπεζικούς κύκλους, ώστε να χορηγήσουν δάνεια στις ελληνικές επαναστατικές κυβερνήσεις.
2. Με την επικράτηση της επανάστασης της 3^{ης} Σεπτεμβρίου διαμορφώθηκαν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη σταθερών πολιτικών κομμάτων.
3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης περιόρισε δραστικά τη δυνατότητα των αξιωματικών των ενόπλων δυνάμεων να εκλέγονται βουλευτές.
4. Η Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (17/ 30 Μαΐου 1913) προέβλεπε ρητά λύση ως προς την τύχη των Δωδεκανήσων.
5. Ο Νικόλαος Μπουχάριν υποστήριζε τη συνέχιση του πολέμου.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. «Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος»
- β. Άφιξη Καποδίστρια στην Ελλάδα
- γ. Έξοδος του Αλέξανδρου Υψηλάντη στις Παραδουνάβιες ηγεμονίες
- δ. Ίδρυση του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
- ε. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας της Ελλάδας

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

109. ΘΕΜΑ 1_26912

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/ 3 Φεβρουαρίου 1830) απέτρεπε παρεμβάσεις των τριών μεγάλων δυνάμεων στην άσκηση της εθνικής πολιτικής.

2. Με τη Σύμβαση της Λωζάννης επιβεβαιώθηκε η παραμονή στην Κωνσταντινούπολη του Οικουμενικού Πατριαρχείου.
 3. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών συνδύαζε την αρχή της αυτονομίας των εθνοτήτων με αυτή του διεθνισμού.
 4. Στη συνθήκη των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) υπερίσχυσαν οι απόψεις και οι επιδιώξεις της Γαλλίας.
 5. Η εκβιομηχάνιση του δευτερογενούς τομέα παραγωγής στην Αγγλία συντελέστηκε από τον δημόσιο τομέα.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:
- α. Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης
 - β. Συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ
 - γ. Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας
 - δ. Είσοδος της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
 - ε. Διάσπαση του ελληνικού μετώπου στη Μ.Ασία
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, Εθνικός Διχασμός.

110. ΘΕΜΑ_1_27137

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Αγγλία διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα, αλλά και νομοθεσία που ευνοούσε την απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς.
 2. Ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι Φιλικοί και οι «Πολεμικοί» της Πελοποννήσου ήταν γνωστοί ως «δημοκρατικοί».
 3. Τα Επτάνησα αποδόθηκαν στην Ελλάδα (1863) από την Τουρκία.
 4. Η Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου (1913) κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στην Ελλάδα.
 5. Ο Λέον Τρότσκυ εκπροσωπούσε μια συμβιβαστική λύση: όχι την ειρήνη αλλά τη συνέχιση του πολέμου.
- (II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Γεώργιος Στρέιτ	α. Κίνημα αξιωματικών του στρατού
2. Πρόεδρος των ΗΠΑ Ουίλσον	β. Μείωσε την πλειοψηφία από το ήμισυ των βουλευτών στο ένα τρίτο
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. Στόχος η ανεξαρτησία του Πόντου
4. Νικόλαος Πλαστήρας	δ. Μείωσε στο ήμισυ τον αριθμό των βουλευτών
5. Ελευθέριος Βενιζέλος	ε. Διαρκής ουδετερότητα
	στ. Δήλωση για την αυτοδιάθεση των λαών

- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, νέα αποικιοκρατία.

111. ΘΕΜΑ 1_27138

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο αλυτρωτισμός δέσποξε στον πολιτικό βίο της χώρας και επηρέαζε σοβαρά τα δημόσια πράγματα γενικώς.
 2. Το Σύνταγμα του 1864 καθιέρωσε συνταγματικά τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.
 3. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (30 Μαΐου 1913) ο Σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στην Κρήτη.
 4. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία έσπευσε να ταχθεί με το μέρος της Τριπλής Συνεννόησης τον Νοέμβριο του 1914.
 5. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περιλάμβανε αρχικά πέντε δημοκρατίες.
- (II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Δημήτριος Υψηλάντης	α. Ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. Έγινε δεκτός στην Ελλάδα ως μεσσίας
3. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	γ. Αποδοχή της «αρχής της δεδηλωμένης»
4. Βασιλιάς Όθων	δ. Επικρίσεις στην άσκηση αλυτρωτικής πολιτικής.
5. Αλέξανδρος Υψηλάντης	ε. Έθεσε τις βάσεις της οικονομίας
	στ. Αμφισβήτηση της εξουσίας των προκρίτων

- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

112. ΘΕΜΑ 1_27153

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Τα «Βαλκάνια», εκτός από τοπωνύμιο, είχαν γίνει συνώνυμο της αστάθειας και των συγκρούσεων εθνοφυλετικού χαρακτήρα στα τέλη του 19ου αι. και των αρχών του 20ου.
 2. Η αποικιοκρατία συνδέθηκε με τον εθνικισμό και τον μεσσιανισμό.
 3. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913) τερμάτισε τον Γ΄ Βαλκανικό Πόλεμο.
 4. Ο Χαρ. Τρικούπης ευνόησε τη δραστική επέκταση του σιδηροδρομικού και οδικού δικτύου της χώρας.
 5. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι διεξήχθησαν με αντιπάλους την Ελλάδα και τη Σερβία.
- (II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Συνθήκη των Σεβρών
 - β. Συνθήκη των Βερσαλλιών
 - γ. Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας
 - δ. Α΄ Σύνταγμα της Ελλάδας

ε. Άφιξη του Καποδίστρια στην Ελλάδα

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

113. ΘΕΜΑ 1_28592

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης αρνήθηκε να αναλάβει την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας.
2. Οι πρόκριτοι υποστήριζαν τη δημοκρατική αρχή της ανάδειξης των αρχόντων δια της ψήφου του λαού.
3. Το Ανατολικό Ζήτημα προκλήθηκε από τη βαθμιαία υποχώρηση της ισχύος της Αυστροουγγαρίας στη Χερσόνησο του Αίμου.
4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο για τους άλλους υπόδουλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
5. Ο μητροπολίτης Χρυσάνθος απέρριπτε τη συμβιβαστική λύση της ίδρυσης ενός ποντοαρμενικού κράτους.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών
- β. Έναρξη Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου
- γ. Ίδρυση Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
- δ. Έναρξη Α΄ Βαλκανικού πολέμου
- ε. Υπογραφή της Συνθήκης του Μπρεστ-Λιτόφσκ

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

114. ΘΕΜΑ 1_28594

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το αποικιακό εμπόριο υπήρξε σημαντικός παράγοντας για την εκβιομηχάνιση της Αγγλίας.
2. Με νομοθετική ρύθμιση ο Χαρίλαος Τρικούπης έδινε τη δυνατότητα στους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων να εκλέγονται βουλευτές.
3. Κατά τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο η Ελλάδα και η Σερβία συμμάχησαν για να περιορίσουν τις διεκδικήσεις της Βουλγαρίας.
4. Στη Συνθήκη των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) υπερίσχυσαν οι απόψεις και οι επιδιώξεις της Γαλλίας.
5. Η διαφωνία του Ελ. Βενιζέλου με τον βασιλιά Κωνσταντίνο, που οδήγησε στον Εθνικό Διχασμό, οφείλεται στην προσπάθεια του βασιλιά να εντάξει τη χώρα στο πλευρό των δυνάμεων της Τριπλής Συνεννόησης.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης
- β. Κίνημα της Εθνικής Άμυνας

- γ. Κίνημα στο Γουδί
 - δ. Υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών
 - ε. Εκθρόνιση του βασιλιά Κωνσταντίνου
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

115. ΘΕΜΑ 1_28595

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Α΄ Εθνοσυνέλευση θέσπισε το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδας» (1822).
 2. Τα Επτάνησα παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα το 1863 από τη Γαλλία.
 3. Το εξαιρετικά αναπτυγμένο σύστημα πλωτής και οδικής συγκοινωνίας που διέθετε η Αγγλία ευνόησε την εκβιομηχάνισή της.
 4. Μετά την κατάληψη της εξουσίας από τους Μπολσεβίκους (Οκτώβριος 1917) ο Λένιν ευνοούσε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς.
 5. Με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) η Γερμανία προσάρτησε την Αλσατία και τη Λοραίνη.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Είσοδος της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
 - β. Κίνημα αξιωματικών υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα
 - γ. Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου
 - δ. Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης
 - ε. Ίδρυση του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Αλυτρωτισμός, Εθνικός Διχασμός.

116. ΘΕΜΑ 1_28596

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, με την έξοδό του στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, υπολόγιζε στην πρόκληση ενός ρωσοτουρκικού πολέμου.
 2. Το Σύνταγμα του 1844, ένα από τα πιο φιλελεύθερα συντάγματα της εποχής, κατοχύρωνε τη λαϊκή κυριαρχία.
 3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης όρισε αυστηρά κριτήρια επιλογής των δημοσίων υπαλλήλων.
 4. Τον Οκτώβριο του 1912 η Ελλάδα, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία προκάλεσαν πόλεμο εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος).
 5. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος θεωρούσε εφικτή την ίδρυση ενός ανεξάρτητου ποντιακού κράτους, για αυτό και υπέβαλε σχετικό αίτημα στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Υπογραφή της Συνθήκης του Νεϊγύ
 - β. Πυρπόληση της Σμύρνης από τους Τούρκους
 - γ. Έκρηξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου
 - δ. Κήρυξη πτώχευσης της Ελλάδας από τον Χαρίλαο Τρικούπη
 - ε. Κίνημα της Εθνικής Άμυνας
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

117. ΘΕΜΑ_1_28633

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Ελληνική Επανάσταση ήταν αποκλειστικά πολιτικό κίνημα.
 2. Η Φιλική Εταιρία ιδρύθηκε από τρεις Έλληνες άσημους εμπόρους ή γραμματείς εμπόρων.
 3. Κατά την Ελληνική Επανάσταση, οι τρεις πρώτες τοπικές γερουσίες που συγκροτήθηκαν ήταν η «Πελοποννησιακή Γερουσία», ο «Άρειος Πάγος» και η «Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος».
 4. Η Ελλάδα του 1830 ήταν μια χώρα με κατεστραμμένες όλες τις παραγωγικές της υποδομές.
 5. Ο πρώτος ηγεμόνας του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους ήταν Γάλλος.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- α. Συνθήκη του Μπρέστ-Λιτόφσκ
 - β. Έκρηξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου
 - γ. Ίδρυση του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
 - δ. Κήρυξη από τον Τρικούπη της πτώχευσης της Ελλάδας
 - ε. Α΄ Σύνταγμα του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

118. ΘΕΜΑ_1_28636

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Ιωάννης Καποδίστριας ζήτησε από τον αυτοκράτορα Αλέξανδρο Α΄ την συνδρομή της Ρωσίας στη σχεδιαζόμενη επανάσταση των Ελλήνων.
 2. Οι τρεις Μεγάλες Δυνάμεις, Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία, παρενέβαιναν στην άσκηση της εθνικής πολιτικής του νεοσύστατου ελληνικού κράτους.
 3. Ο Όθων ήταν θαυμαστής του κλασικισμού.
 4. Το Σύνταγμα του 1844 κατοχύρωνε την λαϊκή κυριαρχία.
 5. Το αποικιακό εμπόριο υπήρξε σημαντικός παράγοντας για την εκβιομηχάνιση της Αγγλίας.
- (II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Βενιζέλος	α. 14 σημεία
2. Ουίλσον	β. Δολοφονήθηκε στο Παρίσι
3. Λένιν	γ. Ιδρυτής της Φιλικής Εταιρίας
4. Τρότσκυ	δ. Πρωθυπουργός της Ελλάδας
5. Τσακάλωφ	ε. Υποστηρικτής της ειρήνης στην Οκτωβριανή Επανάσταση
	στ. Εκπρόσωπος της συμβιβαστικής λύσης στην Οκτωβριανή Επανάσταση

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

119. ΘΕΜΑ_1_28640

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο πλαίσιο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τα υποβρύχια προξένησαν τεράστιες ζημιές στην εμπορική ναυτιλία και των εμπολέμων και των ουδετέρων.
2. Μια από τις αρνητικές συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν να υποβιβαστεί το επίπεδο των διεθνών σχέσεων.
3. Το οχυρό Ρούπελ καταλήφθηκε τον Μάιο του 1916 από τις γερμανικές δυνάμεις.
4. Στο συνέδριο της ειρήνης στο Παρίσι (1919-1920) ο Αμερικανός Πρόεδρος που συμμετείχε λεγόταν Λούντ Τζορτζ.
5. Η συνθήκη του Νεϊγύ υπεγράφη ανάμεσα στους νικητές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Βενιζέλος	α. 14 σημεία
2. Ουίλσον	β. Δολοφονήθηκε στο Παρίσι
3. Λένιν	γ. Ένας από τους ιδρυτές της Φιλικής Εταιρίας
4. Τρότσκυ	δ. Πρωθυπουργός της Ελλάδας
5. Τσακάλωφ	ε. Υποστηρικτής της ειρήνης στην Οκτωβριανή Επανάσταση
	στ. Εκπρόσωπος της συμβιβαστικής λύσης στην Οκτωβριανή Επανάσταση

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

120. ΘΕΜΑ_1_28641

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Γεώργιος Α΄ των Γλυξβούργων της Δανίας διαδέχτηκε τον Όθωνα στη θέση του ηγεμόνα της Ελλάδας.
 2. Ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος υπήρξε ο ιστοριογράφος που θεμελίωσε την αδιάλειπτη συνέχεια της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού.
 3. Με την Συνθήκη Ειρήνης της Ανδριανούπολης (1829) η Οθωμανική Αυτοκρατορία αναγνώρισε την αυτονομία της Ρουμανίας.
 4. Οι επαναστατικές αλλαγές στην τεχνολογία και στην οργάνωση της βιομηχανικής παραγωγής συνέβησαν πρώτα στη Γαλλία.
 5. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1843 ο Όθων συγκάλεσε εθνοσυνέλευση και παραχώρησε για πρώτη φορά Σύνταγμα στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος.
- (II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο.
- α. Συνέδριο του Βερολίνου
 - β. Ίδρυση της ΕΣΣΔ
 - γ. Είσοδος της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
 - δ. Ανάλυση της ηγεσίας της Φιλικής Εταιρίας από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη
 - ε. Κίνημα στο Γουδί
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

121. ΘΕΜΑ_1_28642

- α. (I)** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Την ηγεσία της Φιλικής Εταιρίας στις αρχές του 1820 ανέλαβε ο:
 - α. Δημήτριος Υψηλάντης
 - β. Αλέξανδρος Υψηλάντης
 - γ. Ιωάννης Καποδίστριας
 - δ. Εμμανουήλ Ξάνθος
 2. Το Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους υπογράφηκε το:
 - α. 1831
 - β. 1829
 - γ. 1830
 - δ. 1832
 3. Η εκβιομηχάνιση της παραγωγής στην Αγγλία συντελέστηκε πρώτα στον τομέα της:
 - α. υαλουργίας
 - β. μεταλλουργίας
 - γ. σιδηρουργίας
 - δ. κλωστοϋφαντουργίας
 4. Η Συνθήκη που έληξε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο υπογράφηκε:
 - α. στο Βουκουρέστι
 - β. στις Σέβρες

γ. στη Λωζάννη

δ. στο Παρίσι

5. Η ΕΣΣΔ περιλάμβανε αρχικά τέσσερις δημοκρατίες:

α. την Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία και Λετονία

β. την Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία και Υπερκαυκασία

γ. την Ρωσία, Λευκορωσία, Λετονία και Εσθονία

δ. την Ρωσία, Λιθουανία, Λετονία και Εσθονία

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

α. Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου

β. Συνθήκη του Τριανόν

γ. «Νοεμβριανά»

δ. Συνέδριο του Βερολίνου

ε. «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδας»

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εθνικός Διχασμός.

122. ΘΕΜΑ_1_28643

α. (I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Την Φιλική Εταιρία ίδρυσαν το 1814 οι:

α. Ξάνθος, Σκουφάς, Αναγνωστόπουλος

β. Ξάνθος, Σκουφάς, Σέκερης

γ. Ξάνθος, Σκουφάς, Τσακάλωφ

δ. Ξάνθος, Σέκερης, Αναγνωστόπουλος

2. «Εγγυήτριες» δυνάμεις της ανεξαρτησίας της χώρας μας υπήρξαν οι χώρες:

α. Βρετανία, Γαλλία, Πρωσία

β. Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία

γ. Βρετανία, Πρωσία, Αυστρία

δ. Βρετανία, Γαλλία, Αυστρία

3. Η Ελλάδα πτώχευσε το 1893 υπό την πρωθυπουργία του:

α. Βενιζέλου

β. Πλαστήρα

γ. Τρικούπη

δ. Παπαρρηγόπουλου

4. Η Συνθήκη των Βερσαλλιών (1919) υπογράφηκε ανάμεσα στις νικήτριες δυνάμεις και στην:

α. ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία

β. ηττημένη Ουγγαρία

γ. ηττημένη Βουλγαρία

δ. ηττημένη Γερμανία

5. Η Συνθήκη της Λωζάννης υπογράφηκε το:

α. 1923

β. 1922

γ. 1924

δ. 1921

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

α. Ίδρυση της ΕΣΣΔ

β. Συνθήκη των Σεβρών

γ. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας της Ελλάδας

δ. Συνθήκη του Σαιν Ζερμαίν

ε. Συνθήκη Ειρήνης της Ανδριανούπολης

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

123. ΘΕΜΑ_1_28702

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Με την έξοδό του στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες ο Αλέξανδρος Υψηλάντης φαίνεται πως υπολόγιζε περισσότερο στην πρόκληση γενικής εξέγερσης.

2. Με την απαλλαγή από τους εκπροσώπους της οθωμανικής διοίκησης παρατηρήθηκε συνέχεια της προεπαναστατικής ελληνικής εξουσίας.

3. Οι Γάλλοι έσπευσαν αρωγοί της Πύλης στην Αίγυπτο (1798) και αποκατέστησαν την εξουσία του Σουλτάνου στην Αίγυπτο.

4. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) οι έξι μεγάλες δυνάμεις αναλάμβαναν να καθορίσουν το μέλλον των νήσων του Αιγαίου.

5. Οι μέθοδοι που χρησιμοποίησαν οι ηγέτες της Ρωσικής Επανάστασης, σύμφωνες με την κομμουνιστική ιδεολογία, δεν σημείωσαν την επιθυμητή επιτυχία.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

α. Συνθήκη Ειρήνης της Ανδριανούπολης

β. Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος

γ. Καταστροφή της Πελοποννήσου από τα αιγυπτιακά στρατεύματα του Ιμπραήμ Πασά

δ. Συνέδριο του Βερολίνου

ε. Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Εθνικός Διχασμός.

124. ΘΕΜΑ_1_28703

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Με τη γενική εξέγερση στη νοτιοανατολική Ευρώπη η Φιλική Εταιρεία αποσκοπούσε στην ίδρυση «Βαλκανικής Ομοσπονδίας».

2. Στην Αγγλία υπήρχαν τα απαραίτητα κεφάλαια για επενδύσεις από τη συσσώρευση πλούτου που εξασφάλισε η Εμπορική Επανάσταση.

3. Το Μαυροβούνιο προκάλεσε τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο ύστερα από αξίωσή του, την οποία δεν αποδέχτηκε η Πύλη.
 4. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος θεωρούσε εφικτή την ίδρυση ενός ανεξάρτητου ποντιακού ή ποντιαρμενικού κράτους.
 5. Με τη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης η Τουρκία ανέκτησε την Ανατολική Θράκη και την περιοχή της Σμύρνης.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:
- α. Δήλωση του προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον για την αυτοδιάθεση των λαών
 - β. Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου
 - γ. Ίδρυση της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
 - δ. Κίνημα στο Γουδή
 - ε. Τα «Νοεμβριανά»
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

125. ΘΕΜΑ_1_28704

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το ελληνικό εθνικό κίνημα αποσκοπούσε αποκλειστικά στη συγκρότηση ανεξάρτητου εθνικού κράτους.
 2. Ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι Φιλικοί και οι «Πολεμικοί» της Πελοποννήσου ήταν γνωστοί ως «δημοκρατικοί».
 3. Κατά την Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου συντηρητικά στοιχεία συμμάχησαν κατά της απόλυτης μοναρχίας με φιλελεύθερους πολιτικούς και διανοούμενους.
 4. Μισό αιώνα μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους (1830) μόνο το εμπόριο παρουσίαζε αξιόλογη ανάπτυξη, χάρη ιδίως στους Έλληνες της διασποράς.
 5. Το κίνημα αξιωματικών του στρατού υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα παρέπεμψε σε δίκη, με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας, επτά στελέχη της βασιλικής παράταξης.
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:
- α. Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος
 - β. Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας
 - γ. Ίδρυση Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
 - δ. Έξοδος του Αλέξανδρου Υψηλάντη στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες
 - ε. Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας της Ελλάδας
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

126. ΘΕΜΑ_1_28705

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας δόθηκε εν τέλει στις αρχές του 1820 στον Δημήτριο Υψηλάντη, γόνο επιφανούς οικογένειας Φαναριωτών.
2. Το Σύνταγμα του 1844, ένα από τα πιο φιλελεύθερα Συντάγματα της εποχής, κατοχύρωνε τη λαϊκή κυριαρχία.
3. Η απόκτηση αποικιών σε υπανάπτυκτες και εν πολλοίς άγνωστες περιοχές του κόσμου υπήρξε εθνική επιδίωξη, που απέκτησε λαϊκή υποστήριξη.
4. Η συνθήκη του Βουκουρεστίου άφησε ανοικτά το ζήτημα των ελληνοαλβανικών συνόρων και αυτό των νήσων του Ανατολικού Αιγαίου.
5. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών συνδύαζε την αρχή της αυτονομίας των εθνοτήτων με αυτή του διεθνισμού.

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

Α	Β
1. Νικόλαος Μπουχάριν	α. Ευνοούσε την ειρήνη στην Οκτωβριανή Επανάσταση
2. Νικόλαος Πλαστήρας	β. Τήρηση «διαρκούς ουδετερότητας» σε Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
3. Μουσταφά Κεμάλ (Ατατούρκ)	γ. Έθεσε στη διάθεση της Αγγλίας και Γαλλίας το Α΄ Σώμα Στρατού
4. Λένιν	δ. Κίνημα αξιωματικών του στρατού
5. Γεώργιος Στρέιτ	ε. Επικεφαλής εθνικιστικού κινήματος
	στ. Υποστήριζε τη συνέχιση του πολέμου στην Οκτωβριανή Επανάσταση

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εθνικός Διχασμός.

127. ΘΕΜΑ 1_29570

α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στη μάχη της Καλλίπολης το 1915 πέθαναν χιλιάδες στρατιώτες της Βρετανικής Κοινοπολιτείας.
2. Ο «Εθνικός Διχασμός» διαίρεσε το έθνος για πάνω από 20 χρόνια και προκάλεσε πολιτικές και συνταγματικές στρεβλώσεις.
3. Το 1917, όταν ο βασιλιάς Κωνσταντίνος απομακρύνθηκε από τον θρόνο της Ελλάδας, τον διαδέχτηκε ο γιος του Γεώργιος.
4. Η ήττα και η αποχώρηση του ελληνικού στρατού από τη Μικρά Ασία καθώς και η πυρπόληση της Σμύρνης από τους Τούρκους συνέβησαν το 1923.
5. Το κομμουνιστικό Κόμμα είχε όλη την εξουσία στα χέρια του στην ΕΣΣΔ.

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στα νεότερα χρόνια, από το 16ο αιώνα και εξής, οι ευρωπαϊκές χώρες ίδρυσαν αποικίες:
 - α. στην Αμερική και την Ασία
 - β. στην Αμερική και την Αφρική

- γ. στην Ασία και την Αφρική
δ. στην Ασία και την Αυστραλία
2. Μετά το Συνέδριο του Βερολίνου (1878), η Ελλάδα έφτανε μέχρι και την:
- α. Μακεδονία
β. Θεσσαλία
γ. Δυτική Θράκη
δ. Ανατολική Θράκη
3. Τον Δεκέμβριο του 1893 κήρυξε την πτώχευση της Ελλάδας ο:
- α. Ελευθέριος Βενιζέλος
β. Νικόλαος Πλαστήρας
γ. Χαρίλαος Τρικούπης
δ. Ιωάννης Καποδίστριας
4. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι ήταν:
- α. ένας
β. τρεις
γ. τέσσερις
δ. δυο
5. Μετά το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων η Ελλάδα περιελάμβανε και την:
- α. Ξάνθη με την περιοχή της
β. Καβάλα με την περιοχή της
γ. Κομοτηνή με την περιοχή της
δ. Αλεξανδρούπολη
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας)

128. ΘΕΜΑ_1_29572

- α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Βουλγαρία μπήκε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Τριπλής Συμμαχίας.
 2. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος είχε μεγάλο κόστος τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και στο επίπεδο των διεθνών σχέσεων.
 3. Με το πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (1913) η Αλβανία έχασε τη Χιμάρα, το Αργυρόκαστρο και την Κορυτσά.
 4. Ο «Εθνικός Διχασμός» έφερε ρήξη στην κορυφή της εξουσίας μετά το 1915 και δίχασε το έθνος για ένα σύντομο διάστημα τριών ετών.
 5. Ο Μουσταφά Κεμάλ οργάνωσε το εθνικό κίνημα των Τούρκων.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

129. ΘΕΜΑ_1_29573

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ένα από τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν η καταγγελία της τουρκικής κυριαρχίας ως παράνομης και της εξουσίας του Οθωμανού σουλτάνου ως αυθαίρετης.
 2. Τα τοπικά επαναστατικά συμβούλια που είχαν σχηματιστεί ήταν οι «εφορίες», οι «σύγκλητοι», οι «καγκελαρίες» και τα «διευθυντήρια».
 3. Στόχος της Φιλικής Εταιρείας, όπως και του Ρήγα, ήταν αποκλειστικά η ίδρυση «Βαλκανικής Ομοσπονδίας».
 4. «Φυσικοί ηγέτες» του τόπου στα πρώτα χρόνια του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους ήταν οι πρόκριτοι και οι λόγιοι του έθνους.
 5. Η Αγγλία διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα την εποχή της εκβιομηχάνισής της.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

130. ΘΕΜΑ_1_29574

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Δυο συμμαχικοί συνασπισμοί πρωταγωνίστησαν στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Τριπλή Συμμαχία και η Τριπλή Συνεννόηση.
 2. Η τελευταία χώρα που υπέγραψε ανακωχή στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν η Γερμανία.
 3. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου έλυσε οριστικά το ζήτημα των ελληνοαλβανικών συνόρων και αυτό των νήσων του Ανατολικού Αιγαίου.
 4. Μετά την εκθρόνιση του Κωνσταντίνου το 1917 ανέβηκε στο θρόνο ο Γεώργιος Α΄.
 5. Οι τέσσερις δημοκρατίες που απάρτιζαν την ΕΣΣΔ ήταν: η Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία και Υπερκαυκασία.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, «Νοεμβριανά».

131. ΘΕΜΑ_1_29577

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ένα από τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν και η ταύτιση των Ελλήνων με τους άλλους Ευρωπαίους και η διάκρισή τους από τους Τούρκους.
 2. Μετά την έναρξη της Επανάστασης του 1821 την εξουσία στην επαναστατημένη χώρα κατέλαβαν οι νεήλυδες από την Ελληνική Διασπορά, με στόχο την απαλλαγή από την Οθωμανική εξουσία.
 3. Το ανεξάρτητο ελληνικό κράτος δημιουργήθηκε το 1830.
 4. Ο πρώτος βασιλιάς των Ελλήνων ήταν ο Όθων από την Αυστρία.
 5. «Ανατολικό Ζήτημα» ονομάζεται το διεθνές ζήτημα που προκλήθηκε από τη βαθμιαία αύξηση της ισχύος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- (II)** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Οθωμανική Αυτοκρατορία έσπευσε να ταχθεί με το μέρος:
 - α. της Τριπλής Συνεννόησης
 - β. των Κεντρικών Δυνάμεων
 - γ. της Ρωσίας
 - δ. κανενός
 2. Στην έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, βασιλιάς της Ελλάδας ήταν:
 - α. ο Γεώργιος Α΄
 - β. ο Όθων
 - γ. ο Κωνσταντίνος
 - δ. ο Γεώργιος Β
 3. Η Συνθήκη των Σεβρών (1920) υπογράφηκε ανάμεσα στους νικητές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την ηττημένη:
 - α. Αυστρία
 - β. Βουλγαρία
 - γ. Ουγγαρία
 - δ. Οθωμανική Αυτοκρατορία
 4. Τον Σεπτέμβριο του 1922 εκδηλώθηκε κίνημα αξιωματικών του στρατού με αρχηγό τον:
 - α. Νικόλαο Πλαστήρα
 - β. Νικόλαο Σκουφά
 - γ. Αλέξανδρο Παπάγο
 - δ. Ιωάννη Μεταξά
 5. Η επαναστατική κυβέρνηση που προέκυψε από την Οκτωβριανή Επανάσταση (1917) μετέφερε την πρωτεύουσα από την Πετρούπολη:
 - α. στο Στάλινγκραντ
 - β. στη Μόσχα
 - γ. στο Λένινγκραντ
 - δ. στην Οδησό
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

132. ΘΕΜΑ_1_29578

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1814 στην Πετρούπολη της Ρωσίας.
 2. Ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε στην Αθήνα το 1831.
 3. Η Ελλάδα του 1830 ήταν μια χώρα με σοβαρές παραγωγικές υποδομές, εύρωστο εμπορικό στόλο και άριστες συγκοινωνίες.
 4. Ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος θεμελίωσε την πολιτιστική συνέχεια του έθνους στον χώρο και στον χρόνο.

5. Ένα από τα τεχνολογικά επιτεύγματα της Βιομηχανικής Επανάστασης στην Αγγλία ήταν και η μηχανική ανέμη, η «κλώστρια Τζένη» όπως ονομάστηκε.

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε:

α. το 1917

β. το 1918

γ. το 1919

δ. το 1920

2. Τα «14 σημεία» για την αυτοδιάθεση των λαών ήταν πρωτοβουλία του:

α. προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον

β. πρωθυπουργού της Γαλλίας Κλεμανσό

γ. πρωθυπουργού της Αγγλίας Λόντ Τζόρτζ

δ. πρωθυπουργού της Ελλάδας Βενιζέλου

3. Το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» εκδηλώθηκε:

α. στην Καβάλα

β. στο Ναύπλιο

γ. στην Αθήνα

δ. στην Θεσσαλονίκη

4. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος μεταξύ των συμμάχων της Αντάντ και της Γερμανίας τερματίστηκε με τη Συνθήκη:

α. του Νεϊγύ

β. των Βερσαλλιών

γ. του Σαιν Ζερμαίν

δ. των Σεβρών

5. Με την Οκτωβριανή Επανάσταση (1917):

α. οι Μπολσεβίκοι ανέτρεψαν τους σοσιαλιστές

β. οι σοσιαλιστές ανέτρεψαν τους Μπολσεβίκους

γ. οι Μπολσεβίκοι κατέλαβαν την εξουσία

δ. η τσαρική μοναρχία ανέτρεψε τους Μπολσεβίκους

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

133. ΘΕΜΑ 1_29581

α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Ιταλία συμμετείχε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Τριπλής Συνεννόησης.

2. Το τελευταίο μέτωπο στο οποίο σταμάτησαν οι εχθροπραξίες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν το Δυτικό.

3. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήταν υπέρμαχος της εισόδου της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

4. Την εποχή του «Εθνικού Διχασμού» οι «Επίστρατοι» ήταν οι βασιλικοί που ήταν ταυτόχρονα και αντιβενιζελικοί.

5. Οι τέσσερις δημοκρατίες που απάρτιζαν την ΕΣΣΔ ήταν αυτόνομες, αλλά στο πλαίσιο μιας ομοσπονδίας.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

134. ΘΕΜΑ 1_29634

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Οι τρεις πρώτες τοπικές γερουσίες που συγκροτήθηκαν με την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης ήταν η «Πελοποννησιακή Γερουσία», ο «Άρειος Πάγος της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος» και η «Γερουσία της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος».
 2. Αποκλειστικός σκοπός του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν η απελευθέρωση του έθνους και η συγκρότηση ανεξάρτητου εθνικού κράτους.
 3. Το κίνημα της Εθνικής Άμυνας (Θεσσαλονίκη 1916) αρχικά δεν είχε την υποστήριξη του Ελευθερίου Βενιζέλου.
 4. Με τη Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920) παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα η Δυτική και η Ανατολική Θράκη.
 5. Ο Νικόλαος Μπουχάριν υποστήριζε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς.
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), «Νοεμβριανά».

135. ΘΕΜΑ 1_29635

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το 1832 το ελληνικό κράτος περιλάμβανε τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τη Θεσσαλία.
 2. Ο Χαρίλαος Τρικούπης υπερδιπλασίασε τον αριθμό των βουλευτών.
 3. Η αποδυνάμωση των μεσαιωνικών συντεχνιών συνέβαλε στην εκβιομηχάνιση της παραγωγής στην Αγγλία στα τέλη του 18ου-αρχές 19ου αιώνα.
 4. Η Σερβία προκάλεσε τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο ύστερα από αξίωσή της να αποκτήσει ευνοϊκή συνοριακή ρύθμιση
 5. Με τη σύμβαση της Λωζάννης (30 Ιανουαρίου/12 Φεβρουαρίου 1923) εξαιρέθηκαν από την υποχρεωτική ανταλλαγή οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου.
- (II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Ένα από τα κίνητρα της δημιουργίας αποικιών σε υπανάπτυκτες χώρες της Αφρικής και της Ασίας από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν:
 - α. η πίστη στην ανωτερότητα του δυτικού πολιτισμού
 - β. η ύπαρξη ανεπιθύμητων θρησκευτικών ομάδων
 - γ. η εξυπηρέτηση των οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων των μητροπολιτικών χωρών
 - δ. το δημογραφικό πλεόνασμα
 2. Το κίνημα στο Γουδή(1909) ήταν κίνημα:
 - α. που επιδίωξε την εκθρόνιση του βασιλιά Γεωργίου
 - β. που οργανώθηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο

- γ. που εκδηλώθηκε με τη συμμετοχή αγηγμάτων των ξένων δυνάμεων
 - δ. που προώθησε μεταρρυθμίσεις σε διάφορους τομείς
3. Μεγάλη ηττημένη στον Β' Βαλκανικό Πόλεμο αναδείχτηκε:
- α. η Βουλγαρία
 - β. η Σερβία
 - γ. η Οθωμανική Αυτοκρατορία
 - δ. η Ελλάδα
4. Με τη Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920) προσαρτήθηκε στην Ελλάδα:
- α. η Ανατολική και Δυτική Θράκη
 - β. η Ήπειρος
 - γ. η Κρήτη
 - δ. η Θεσσαλία
5. Όσον αφορά το ζήτημα του Α' Παγκοσμίου Πολέμου:
- α. ο Λένιν υποστήριζε τη συνέχιση του πολέμου
 - β. ο Λέον Τρότσκι υποστήριζε την ειρήνη και τη διακοπή του πολέμου
 - γ. ο Νικόλαος Μπουχάριν υποστήριζε τη διακοπή του πολέμου
 - δ. ο Λένιν υποστήριζε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, «Νοεμβριανά».

136. ΘΕΜΑ 1_29811

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Στα χρόνια της επανάστασης του 1821 ο Υψηλάντης και οι Φιλικοί ήταν γνωστοί ως «δημοκρατικοί».
 2. Ο ιστοριογράφος Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος θεμελίωσε την πολιτιστική συνέχεια του ελληνικού έθνους στον χώρο και τον χρόνο.
 3. Στις μεταρρυθμίσεις του ο Τρικούπης όρισε αυστηρά κριτήρια για την επιλογή των δημοσίων υπαλλήλων.
 4. Κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο η Τουρκία παρέμεινε ουδέτερη.
 5. Το 1917 εκθρονίστηκε ο βασιλιάς Κωνσταντίνος.
- (II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Το 1830 η Ελλάδα δεν περιλάμβανε:
 - α. την Κρήτη
 - β. τη Στερεά Ελλάδα
 - γ. την Πελοπόννησο
 - δ. τις Κυκλάδες
 2. Η Αγγλία την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης δεν διέθετε:
 - α. πηγές πρώτων υλών
 - β. αγορές βιομηχανικών προϊόντων
 - γ. ισχυρές μεσαιωνικές συντεχνίες
 - δ. εμπορικό στόλο

3. Η χώρα που δεν συμμετείχε στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο ήταν η:
- Ελλάδα
 - Αλβανία
 - Σερβία
 - Βουλγαρία
4. Το 1919 η ελληνική κυριαρχία στα εδάφη μεταξύ του Έβρου και του Νέστου μέχρι τα τουρκοβουλγαρικά σύνορα επιβεβαιώθηκε με:
- τη Συνθήκη του Σαιν Ζερμαίν
 - τη Συνθήκη των Σεβρών
 - τη Συνθήκη του Νεϊγύ
 - τη Συνθήκη του Τριανόν
5. Το 1920 οι Έλληνες του Πόντου προέκριναν τη:
- δημιουργία ποντοαρμενικού κράτους
 - δημιουργία ποντιακού κράτους
 - δημιουργία αρμενικού κράτους
 - δημιουργία Ποντοαρμενικής Ομοσπονδίας
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλτρωτισμός, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

137. ΘΕΜΑ 1_30015

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
- Ένα από τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος υπήρξε και η προβολή των Ελλήνων της εποχής ως απογόνων και κληρονόμων των αρχαίων Ελλήνων.
 - Το «σύστημα» το οποίο παρέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας, όταν έφτασε στην Ελλάδα το 1828 ήταν αποκεντρωτικό και πατερναλιστικό, δυνάμει αντιπροσωπευτικό.
 - Η απόκτηση αποικιών σε υποανάπτυκτες και εν πολλοίς άγνωστες περιοχές του κόσμου υπήρξε εθνική επιδίωξη, που απέκτησε λαϊκή υποστήριξη.
 - Η Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου (1913) κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στην Ελλάδα.
 - Στην Οκτωβριανή Επανάσταση κατά τη διάρκεια της τελευταίας γερμανικής επίθεσης η επαναστατική κυβέρνηση μετέθεσε την πρωτεύουσα του κράτους από τη Μόσχα στην Πετρούπολη.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, νέα αποικιοκρατία.

138. ΘΕΜΑ 1_30018

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
- Με την απαλλαγή από τους εκπροσώπους της οθωμανικής διοίκησης το 1821 παρατηρήθηκε συνέχεια της προεπαναστατικής ελληνικής εξουσίας.
 - Η έκταση του ελληνικού κράτους και το καθεστώς του υπήρξαν ζητήματα που καθόρισαν τις εσωτερικές εξελίξεις και τις εξωτερικές σχέσεις από το 1821 έως το 1880.

3. Μισό αιώνα μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους μόνο το εμπόριο παρουσίαζε αξιόλογη ανάπτυξη, χάρη ιδίως στους Έλληνες της διασποράς.
 4. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος εισήγαγε ή επέτεινε θεσμούς, όπως τον κρατικό παρεμβατισμό στην οικονομία και την παρέμβαση των στρατιωτικών στην πολιτική.
 5. Τα «Νοεμβριανά» του 1916 είχαν ως συνέπεια τη σκλήρυνση της θέσης της Αγγλίας έναντι του Κωνσταντίνου και την εκθρόνισή του.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

139. ΘΕΜΑ 1_30019

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Η ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας δόθηκε στις αρχές του 1820:
 - α. στον Δημήτριο Υψηλάντη
 - β. τον Ιωάννη Καποδίστρια
 - γ. στον Αλέξανδρο Υψηλάντη
 - δ. στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο
 2. Η Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843 προκλήθηκε:
 - α. από παλαιούς άρχοντες, οι οποίοι βρέθηκαν παραγκωνισμένοι από τα δημόσια πράγματα
 - β. από φιλελεύθερους πολιτικούς και διανοούμενους
 - γ. από συντηρητικούς κύκλους της Εκκλησίας
 - δ. όλα τα παραπάνω
 3. Μετά τη σύσταση του Συνεδρίου του Βερολίνου (1878) η Ελλάδα δεν είχε ακόμη απελευθερώσει:
 - α. τις Κυκλάδες
 - β. την Ήπειρο
 - γ. τα Επτάνησα
 - δ. τη Στερεά Ελλάδα
 4. Ποιος από τους παρακάτω ηγέτες δεν ήταν από τους πρωτεργάτες του Συνεδρίου Ειρήνης των Παρισίων (1919-1920):
 - α. ο Γάλλος Πρωθυπουργός Κλεμανσό
 - β. ο Αμερικανός πρόεδρος Ουίλσον
 - γ. ο πρωθυπουργός της Βρετανίας Λόντ Τζορτζ
 - δ. ο πρωθυπουργός της Ελλάδας Ελευθέριος Βενιζέλος
 5. Κατά την Οκτωβριανή Επανάσταση (1917) τη στάση της επαναστατικής ηγεσίας διαμόρφωσε στο τέλος:
 - α. η άποψη του Λένιν
 - β. η άποψη του Λέον Τρότσκι
 - γ. η ραγδαία προέλαση των Γερμανών τον χειμώνα του 1917-1918
 - δ. η άποψη του Νικολάου Μπουχάριν
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, νέα αποικιοκρατία.

140. ΘΕΜΑ_1_30897

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Στην επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 συμμετείχαν ετερόκλητες ιδεολογικά ομάδες.
 2. Τα αίτια της αποικιοκρατίας ήταν αμιγώς οικονομικά.
 3. Η δημιουργία του σιδηροδρομικού δικτύου ήταν αποτέλεσμα της εκσυγχρονιστικής πολιτικής του Ελ. Βενιζέλου.
 4. Οι στρατιωτικοί όροι της Συνθήκης των Βερσαλλιών (1919) ήταν επαχθείς για τη Γερμανία.
 5. Ο Ελ. Βενιζέλος υποστήριξε θερμά την ίδρυση ανεξάρτητου Ποντιακού κράτους στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι.
- β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εθνικός Διχασμός, Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ).

141. ΘΕΜΑ_1_30980

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το ελληνικό εθνικό κίνημα ήταν πολιτικό κίνημα αποσκοπούσε δηλαδή στη σύσταση αντιπροσωπευτικής και ευνομούμενης πολιτείας.
 2. Η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας θεσπίστηκε με το Σύνταγμα του 1844.
 3. Με τη Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης (1829) αναγνωρίστηκε η αυτονομία της Σερβίας.
 4. Η αποικιοκρατία του 19ου αι. ήταν άρρηκτα και οργανικά συνδεδεμένη με τον εθνικισμό και είχε λαϊκή υποστήριξη.
 5. Ο Τρικούπης καθιέρωσε συνταγματικά τη μονιμότητα των δημόσιων υπαλλήλων.
- (II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. Δημήτριος Υψηλάντης	α. ποντοαρμενικό κράτος
2. Ιωάννης Καποδίστριας	β. αρχή της δεδηλωμένης
3. Χαρίλαος Τρικούπης	γ. κίνημα αξιωματικών του στρατού
4. Ελευθέριος Βενιζέλος	δ. Γ Εθνοσυνέλευση
5. Νικόλαος Πλαστήρας	ε. «ολιγαρχικοί»
	στ. Κίνημα Εθνικής Άμυνας

- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ).

142. ΘΕΜΑ_1_32822

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων υπήρξε πρότυπο και για τους άλλους λαούς της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

2. Στη δεκαετία του 1880 και στα πρώτα χρόνια της επόμενης δεκαετίας, ο Χαρίλαος Τρικούπης προώθησε ευρύ πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και δημοσίων έργων.
 3. Η εξυπηρέτηση οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων ήταν το μοναδικό κίνητρο της νέας αποικιοκρατίας.
 4. Στις 17/30 Μαΐου 1913 υπογράφηκε στο Παρίσι συνθήκη ειρήνης με την οποία τερματίστηκε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος.
 5. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) κατακύρωσε την Καβάλα και την περιοχή της στη Σερβία.
 6. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος είχε πολύ λίγα θύματα μεταξύ των αμάχων.
 7. Ο Βενιζέλος υποστήριξε από την πρώτη στιγμή το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» (1916).
 8. Ένας από τους πρωτεργάτες του συνεδρίου ειρήνης του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ο Γάλλος πρωθυπουργός Κλεμανσό.
 9. Ο μητροπολίτης Χρυσάνθος συμφωνούσε με τη συμβιβαστική λύση ενός Ποντοαρμενικού κράτους (1920).
 10. Η Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περιελάμβανε αρχικά δυο δημοκρατίες: τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

143. ΘΕΜΑ_1_32823

- α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913) έλυσε οριστικά το ζήτημα των ελληνοαλβανικών συνόρων και των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου.
 2. Στο πλαίσιο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τα υποβρύχια προξένησαν τεράστιες ζημιές στην εμπορική ναυτιλία και των εμπολέμων και των ουδετέρων.
 3. Μια από τις αρνητικές συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν να υποβιβαστεί το επίπεδο των διεθνών σχέσεων.
 4. Το οχυρό Ρούπελ καταλήφθηκε τον Μάιο του 1916 από τις γερμανικές δυνάμεις.
 5. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε το φθινόπωρο του 1919.
 6. Στο Συνέδριο της Ειρήνης στο Παρίσι (1919-1920) ο Αμερικανός Πρόεδρος που συμμετείχε λεγόταν Λόντ Τζορτζ.
 7. Η συνθήκη του Νεϊγύ υπεγράφη ανάμεσα στους νικητές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία.
 8. Η Ελλάδα μπήκε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το 1917 στο πλευρό της Τριπλής Συνεννόησης.
 9. Από το καλοκαίρι του 1918 προωθείτο το αίτημα για την ίδρυση του ανεξάρτητου ποντιακού ή ποντοαρμενικού κράτους.
 10. Το Κομμουνιστικό Κόμμα με επικεφαλής τον γενικό γραμματέα του κόμματος είχε τον απόλυτο έλεγχο της ΕΣΣΔ.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19^{ος} αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

144. ΘΕΜΑ_1_32824

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ένα από τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν η καταγγελία της τουρκικής κυριαρχίας ως παράνομης και της εξουσίας του Οθωμανού σουλτάνου ως αυθαίρετης.
 2. Τα τοπικά επαναστατικά συμβούλια που είχαν σχηματιστεί ήταν οι «εφορίες», οι «σύγκλητοι», οι «καγκελαρίες» και τα «διευθυντήρια».
 3. Στόχος της Φιλικής Εταιρείας, όπως και του Ρήγα, ήταν αποκλειστικά η ίδρυση «Βαλκανικής Ομοσπονδίας».
 4. «Φυσικοί ηγέτες» του τόπου στα πρώτα χρόνια του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους ήταν οι πρόκριτοι και οι λόγιοι του έθνους.
 5. Ένα από τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν και η ταύτιση των Ελλήνων με τους άλλους Ευρωπαίους και η διάκρισή τους από τους Τούρκους.
 6. Μετά την έναρξη της Επανάστασης του 1821, την εξουσία στην επαναστατημένη χώρα κατέλαβαν οι νεήλυδες από την Ελληνική Διασπορά με στόχο την απαλλαγή από την Οθωμανική εξουσία.
 7. Το ανεξάρτητο ελληνικό κράτος δημιουργήθηκε το 1830.
 8. Ο πρώτος βασιλιάς των Ελλήνων ήταν ο Όθων από την Αυστρία.
 9. «Ανατολικό Ζήτημα» ονομάζεται το διεθνές ζήτημα που προκλήθηκε από τη βαθμιαία αύξηση της ισχύος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
 10. Η Αγγλία διέθετε ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα την εποχή της εκβιομηχάνισής της.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

145. ΘΕΜΑ_1_32925

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Ιωάννης Καποδίστριας ζήτησε από τον Ρώσο αυτοκράτορα Αλέξανδρο Α΄ τη συνδρομή της Ρωσίας στη σχεδιαζόμενη επανάσταση των Ελλήνων .
 2. Με την επικράτηση της επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843 διαμορφώθηκαν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη σταθερών πολιτικών κομμάτων.
 3. Η εκβιομηχάνιση του δευτερογενούς τομέα παραγωγής στην Αγγλία συντελέστηκε από τον ιδιωτικό τομέα.
 4. Το Μαυροβούνιο προκάλεσε τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο ύστερα από αξίωσή του, την οποία δεν αποδέχτηκε η Πύλη.
 5. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περιλάμβανε αρχικά τέσσερις δημοκρατίες.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Στρατιωτικός Σύνδεσμος.

146. ΘΕΜΑ_1_32927

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Δημήτριος Υψηλάντης κάλεσε στις επαναστατικές του προκηρύξεις όλους τους χριστιανούς των Βαλκανίων να εξεγερθούν εναντίον της οθωμανικής αυτοκρατορίας.
 2. Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος διαφωνούσε στο ζήτημα της απελευθέρωσης των ιστορικών ελληνικών τόπων.
 3. Στην Αγγλία υπήρχαν τα απαραίτητα κεφάλαια για επενδύσεις από τη συσσώρευση πλούτου που εξασφάλισε η Εμπορική Επανάσταση.
 4. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) οι τέσσερις μεγάλες δυνάμεις αναλάμβαναν να ορίσουν τα σύνορα της Αλβανίας.
 5. Ο Νικόλαος Μπουχάριν υποστήριζε τη συνέχιση του πολέμου.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, νέα αποικιοκρατία.

147. ΘΕΜΑ 1_32928

- α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Από τους ακόλουθους δεν ανήκει στους ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας:
 - α. ο Νικόλαος Σκουφάς
 - β. ο Αθανάσιος Τσακάλωφ
 - γ. ο Παναγιώτης Σέκερης
 - δ. ο Εμμανουήλ Ξάνθος
 2. Με το Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830) περιλήφθηκε/αν στο ελληνικό κράτος:
 - α. η Κρήτη
 - β. οι Κυκλάδες
 - γ. τα Επτάνησα
 - δ. τα νησιά του βόρειου και ανατολικού Αιγαίου
 3. Από τα ακόλουθα μέτρα δεν ανήκει στην πολιτική του Ε. Βενιζέλου:
 - α. πρόσκληση στρατιωτικών αποστολών από τη Γαλλία και την Αγγλία για τον εκσυγχρονισμό του στρατού και του στόλου
 - β. συνταγματική καθιέρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων
 - γ. μείωση της πλειοψηφίας από το ήμισυ των βουλευτών στο ένα τρίτο
 - δ. διεύρυνση της εκλογικής περιφέρειας από επαρχιακή σε νομαρχιακή
 4. Καθοριστικής σημασίας γεγονός για τη τελική έκβαση του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου υπήρξε:
 - α. η Ρωσική Επανάσταση
 - β. η έξοδος των ΗΠΑ στον πόλεμο στο πλευρό των συμμάχων
 - γ. η άνοδος του πολιτικού Κλεμανσό στη γαλλική πρωθυπουργία
 - δ. όλα τα παραπάνω
 5. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών δεν περιλάμβανε αρχικά:
 - α. τη Λετονία
 - β. τη Ρωσία
 - γ. την Ουκρανία
 - δ. τη Λευκορωσία

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: νέα αποικιοκρατία, Εθνικός Διχασμός.

148. ΘΕΜΑ 3_28639

Το παρακάτω κείμενο προέρχεται από την πρώτη επίσημη ομιλία του Λένιν στη συνεδρίαση του σοβιέτ της Πετρούπολης στις 26 Οκτωβρίου 1917. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται:

α. να αναφερθείτε στην αποχώρηση της Σοβιετικής Ρωσίας από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο (1918)

β. να εξηγήσετε τα βασικά στοιχεία της πολιτικής των ηγετών της Ρωσικής Επανάστασης.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Σύντροφοι, η εργατοαγροτική επανάσταση πραγματοποιήθηκε. Από σήμερα αρχίζει μια νέα εποχή στην ιστορία της Ρωσίας. Ένα από τα άμεσα καθήκοντά μας είναι να τερματίσουμε αμέσως τον πόλεμο. Η δίκαιη και άμεση ειρήνη που θα προτείνουμε στη διεθνή κοινότητα θα βρει παντού θερμή απήχηση μέσα στις διεθνείς προλεταριακές μάζες. [...] Την εποχή του τσαρισμού το καθεστώς υποδαύλιζε τα μίσση και διέγειρε τον ένα λαό εναντίον του άλλου. Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής είναι γνωστά: σφαγές και υποδούλωση των λαών. Σήμερα δεν μπορεί να υπάρξει επάνοδος σε αυτή την επονείδιστη πολιτική, η οποία πρέπει να αντικατασταθεί με μια πολιτική συσπείρωσης των λαών της Ρωσίας. Ζητάμε: ισοτιμία και κυριαρχικά δικαιώματα σε όλους τους λαούς της Ρωσίας, δικαίωμα όλων των λαών της Ρωσίας για αυτοδιάθεση ως την αποχώριση και το σχηματισμό ανεξάρτητου κράτους και τέλος κατάργηση όλων των προνομίων, της τσιφλικιάδικης ιδιοκτησίας και των εθνικών ή θρησκευτικών περιορισμών.

Λένιν, Β.Ι., Άπαντα, τ. 26, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1976, σ. 220-221.

149. ΘΕΜΑ 3_32472

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφερθείτε:

α. στις συνθήκες εκδήλωσης και τις οικονομικές συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης (1929-1932)

β. στις συνθήκες που συνέβαλαν στην άνοδο και την κυριαρχία του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος του Αδόλφου Χίτλερ στο πολιτικό σκηνικό της Γερμανίας μετά την εκδήλωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Το καίριο πλήγμα προήλθε από την κατάρρευση του χρηματιστηρίου [της Νέας Υόρκης] τον Οκτώβριο του 1929. Οι εντολές πωλήσεων, που διογκώθηκαν απότομα στις 22 του μήνα, πήραν τη μορφή χιονοστιβάδας στη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου. [...] Όλοι δοκιμάζουν να ξεφορτωθούν τους τίτλους τους μια ώρα αρχύτερα, και οι τιμές πέφτουν κατακόρυφα. Πάμπολλες τράπεζες που είχαν επενδύσει τις καταθέσεις των πελατών τους σε μετοχές οδηγούνται σε χρεοκοπία [...]. Τρεις μήνες μετά το κραχ της Γουόλ Στριτ η παραγωγή αυτοκινήτων έχει κιόλας μειωθεί στο μισό, παρασύροντας τις βιομηχανίες εξαρτημάτων, ελαστικών και πετρελαίου[...].

Bernstein S. & Milza, P., Ιστορία της Ευρώπης, τ. 3, μτφρ. Μ. Κοκολάκης, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997, σ. 67-68.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η κρίση θα μετατρέψει το NSDAP (Εθνικοσοσιαλιστικό Γερμανικό Εργατικό Κόμμα) σε πολιτικό παράγοντα πρώτου μεγέθους. Αντλώντας τα μέλη του και τους ψηφοφόρους του από τα κοινωνικά εκείνα στρώματα που είχαν περισσότερο θιγεί, θα βρει οπαδούς ανάμεσα στους χωρικούς που πλήττονται από την κάμψη των αγροτικών εξαγωγών, στους μικροαστούς και μεσοαστούς[...], στους ανέργους και τους περιθωριακούς που βρίσκουν στις ναζιστικές οργανώσεις προσωρινή διέξοδο στην αθλιότητά τους, στους νέους επίσης που[...] αρπάζονται στην απελπισία τους από τη δημαγωγία του Χίτλερ. [...] Μπροστά σε μια τόσο ετερόκλητη εκλογική πελατεία, στην οποία ο υποψήφιος δικτάτορας υπόσχεται τα αντιφατικότερα πράγματα, η ναζιστική προπαγάνδα κάνει θαύματα.[...] Στο εξής το ναζιστικό κόμμα αποτελεί τη σπουδαιότερη πολιτική δύναμη της χώρας.

Bernstein S. & Milza, P., Ιστορία της Ευρώπης, τ. 3, μτφρ. Μ. Κοκολάκης, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997, σ. 77-78.

150. ΘΕΜΑ 3_25965

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου που εγκαθιδρύθηκε από τον Ιωάννη Μεταξά.
- β. στους λόγους που οδήγησαν στην επικράτηση του εν λόγω καθεστώτος.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η ονομασία του καθεστώτος μόνο από την ημερομηνία επιβολής του (4η Αυγούστου) μαρτυρεί την αδυναμία να (αυτό)χαρακτηριστεί με ουσιαστικότερο τρόπο. Δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ η φιλοδοξία να γίνει ολοκληρωτικό καθεστώς κατά το πρότυπο συγχρόνων του φασιστικών καθεστώτων. Στην ουσία παρέμεινε προσωπική δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά, περιστοιχισμένου από ελάχιστους έμπιστους συνεργάτες. [...] Το άλλο εμπόδιο ήταν ο ανεξέλεγκτος ρόλος της βασιλείας στο πρόσωπο του Γεωργίου Β΄, που δεν έπαψε να αποτελεί τον ισχυρότερο πόλο εξουσίας χάρη στην υποστήριξη των ενόπλων δυνάμεων και της Μεγάλης Βρετανίας.

Μαυρογορδάτος, Γ., «Μεταξύ δυο πολέμων, πολιτική ιστορία 1922-1940», στο Β. Παναγιωτόπουλος (επιμ.). Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τ. 7, σ. 30.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Μεταξάς, που δεν έκρυβε την περιφρόνησή του προς τον «πολιτικό κόσμο», κατάφερε να εκμεταλλευτεί τόσο τη διαφαινόμενη ανικανότητα των πολιτικών να υπερβούν τις διαφορές τους, όσο και τις σοβαρές εργατικές ταραχές, για να προδιαθέσει τον βασιλιά να δεχτεί τις προτάσεις του για «ισχυρή» κυβέρνηση. [...] Η εγκαθίδρυση του «Καθεστώτος της 4ης Αυγούστου 1936», όπως άρεσε στον Μεταξά να αποκαλεί τη δικτατορία του, αποτέλεσε μέρος της γενικότερης τάσης προς βασιλικές δικτατορίες στα Βαλκάνια, στα τέλη της δεκαετίας του 1930, καθώς τα ασταθή κοινοβουλευτικά καθεστάτα που είχαν εγκαθιδρυθεί αποδείχθηκαν ανίκανα να ανταποκριθούν στις εντάσεις που προκάλούσε η οικονομική κρίση.

Clogg, R. Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-1990, Κάτοπτρο, Αθήνα 2003, σ. 142.

151. ΘΕΜΑ_1_32827

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Στάλιν διαδέχτηκε τον Λένιν στην ηγεσία του Κομμουνιστικού Κόμματος και στόχος του ήταν η οικοδόμηση του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ.
 2. Το 1927 συγκροτήθηκε Οικουμενική Κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Αλέξανδρο Ζαΐμη.
 3. Το 1934 ο Χίτλερ, μετά από δημοψήφισμα, κατάργησε τη Δημοκρατία και αυτοαναγορεύτηκε Πρόεδρος του Ράιχ.
 4. Ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ, μετά την οικονομική κρίση, καλλιέργησε ένα κλίμα «απομονωτισμού» των ΗΠΑ από τον υπόλοιπο κόσμο.
 5. Στις εκλογές του 1933 επικράτησε το Κόμμα των Φιλελευθέρων με πρωθυπουργό τον Παναγή Τσαλδάρη.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, «Νοεμβριανά».

152. ΘΕΜΑ_1_32828

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Στην τετραετία 1928-1932 σταθεροποιήθηκε οριστικά το πολίτευμα της προεδρευομένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.
 2. Ένας βασικός λόγος της ανόδου του ναζισμού στη Γερμανία στη δεκαετία του 1930 ήταν η διεθνής οικονομική κρίση του 1929.
 3. Εμπνευστής της φασιστικής ιδεολογίας στην Ιταλία, μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ήταν ο Σκόμπυ.
 4. Τον Νοέμβριο του 1937 ο έκπτωτος βασιλιάς Γεώργιος επανήλθε στον θρόνο ως Γεώργιος Β΄.
 5. Ο δημοκρατικός Φραγκλίνος Ρούσβελτ διαδέχτηκε τον ρεπουμπλικάνο Πρόεδρο Χούβερ στις ΗΠΑ το 1933.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), Εθνικός Διχασμός.

153. ΘΕΜΑ_1_34037

- α.** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Την ηγεσία του Κομμουνιστικού Κόμματος στην ΕΣΣΔ το 1924 ανέλαβε:
 - α. ο Λένιν
 - β. ο Τρότσκι
 - γ. ο Στάλιν
 - δ. ο Γιόντλ
 2. Την Οικουμενική Κυβέρνηση του 1927 συγκρότησε:
 - α. ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου
 - β. ο Αλέξανδρος Ζαΐμης
 - γ. ο Ελευθέριος Βενιζέλος
 - δ. ο Θεόδωρος Πάγκαλος
 3. Η μεγάλη οικονομική κρίση των ετών 1928-1932 ξεκίνησε με την πτώση των τιμών στο χρηματιστήριο:
 - α. της Ουάσιγκτον

- β. του Λονδίνου
 - γ. του Τόκυο
 - δ. της Νέας Υόρκης
4. Η κυβέρνηση που σχηματίστηκε μετά τις εκλογές του 1933 είχε πρωθυπουργό:
- α. τον Παναγή Τσαλδάρη
 - β. τον Δημήτριο Μάξιμο
 - γ. τον Ιωάννη Μεταξά
 - δ. τον Ελευθέριο Βενιζέλο
5. Η νέα τολμηρή πολιτική «New Deal» εφαρμόστηκε το 1933 από τον Αμερικανό Πρόεδρο:
- α. Χούβερ
 - β. Τρούμαν
 - γ. Ρούζβελτ
 - δ. Ουίλσον
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

154. ΘΕΜΑ_1_35232

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Ελλάδα του 1830 ήταν μια χώρα με υγιείς παραγωγικές υποδομές.
 2. Η αποικιοκρατία από τα μέσα του 19ου αιώνα ως τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο χαρακτηριζόταν από την πίστη στην ανωτερότητα του δυτικού ανθρώπου.
 3. Ο Δηλιγιάννης προώθησε ένα ευρύ πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και εκτέλεσης δημόσιων έργων στη δεκαετία του 1880 και στα πρώτα χρόνια της επόμενης δεκαετίας.
 4. Κατά την τετραετία 1928-1932 με τη διακυβέρνηση του κόμματος των Φιλελευθέρων φάνηκε να σταθεροποιείται το κοινοβουλευτικό καθεστώς.
 5. Στη δίκη της Νυρεμβέργης (1946) κλήθηκαν να λογοδοτήσουν οι υπεύθυνοι για τη διάπραξη εγκλημάτων πολέμου κατά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αρχή της δεδηλωμένης, «14 σημεία» (προέδρου Ουίλσον).

155. ΘΕΜΑ_1_32462

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Το εθνικό όραμα της Μεγάλης Ιδέας και ο αλυτρωτισμός δημιούργησαν ευρύτατη εθνική συναίνεση στο ζήτημα της απελευθέρωσης των ιστορικών ελληνικών τόπων.
 2. Το Ανατολικό Ζήτημα προέκυψε από τη βαθμιαία ενίσχυση της θέσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Εγγύς Ανατολή και στη Χερσόνησο του Αίμου.
 3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης αναδιοργάνωσε τον ελληνικό στρατό και στόλο με τη μετάκληση στρατιωτικών ειδικών από τη Γαλλία και την Αυστρία.

4. Στις εκλογές της 5ης Μαρτίου 1933 επικράτησε το Λαϊκό Κόμμα και σχηματίστηκε νέα κυβέρνηση υπό τον Δημήτριο Μάξιμο.

5. Η Γαλλία και η Βρετανία κήρυξαν τον πόλεμο στη Γερμανία στις 3 Σεπτεμβρίου 1939.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, «Νοεμβριανά».

156. ΘΕΜΑ_1_32463

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Με το Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830) έμειναν εκτός του ελληνικού κράτους οι Κυκλάδες.
2. Η δημιουργία των αποικιών κατά τον 19ο αιώνα οφείλεται στην ανάγκη των ευρωπαϊκών χωρών να αποσυμφορηθούν από το δημογραφικό τους πλεόνασμα.
3. Με τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) ο Σουλτάνος εκχώρησε όλες τις κτήσεις του στα δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας, εκτός της Αλβανίας, στους ηγεμόνες των νικητριών δυνάμεων του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου.
4. Ο μητροπολίτης Χρυσάνθος απέρριπτε την ιδέα της συμβιβαστικής λύσης ενός ποντοαρμενικού κράτους.
5. Η εαρινή επίθεση που εξαπέλυσαν οι Ιταλοί τον Μάρτιο του 1941 αποκρούστηκε με επιτυχία από τον ελληνικό στρατό.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Φιλική Εταιρεία, New Deal.

157. ΘΕΜΑ_1_35311

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Καποδίστριας, στα χρόνια της διακυβέρνησης της Ελλάδας, έθεσε τις βάσεις της δημόσιας διοίκησης, της οικονομίας, του στρατού, της δικαιοσύνης και της εκπαίδευσης.
2. Κατά τον Β΄ Βαλκανικό πόλεμο οι Βούλγαροι θριάμβευσαν σε όλα τα πεδία των μαχών εναντίον των Ελλήνων και Σέρβων.
3. Το 1923 στη διάσκεψη της Λωζάννης επιβεβαιώθηκε η παραμονή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.
4. Το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Αδόλφου Χίτλερ μείωσε αισθητά τη δύναμή του μετά την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης στα τέλη της δεκαετίας του 1920.
5. Μετά την κατάκτηση της Ελλάδας από τις δυνάμεις του Άξονα ο Ιερός Λόχος συνέχισε τον πόλεμο με επιδρομές στο Αιγαίο.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλυτρωτισμός, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

158. ΘΕΜΑ_1_32929

α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στις αρχές του 1821 προέκυψε οξεία διαμάχη ανάμεσα:
 - α. στον Αλέξανδρο Υψηλάντη και στους προκρίτους της Πελοποννήσου

- β. στον Δημήτριο Υψηλάντη και πολλούς φιλικούς από το ένα μέρος και στους προκρίτους της Πελοποννήσου από το άλλο μέρος
 - γ. στον Δημήτριο Υψηλάντη και στον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη
 - δ. στον Δημήτριο Υψηλάντη και στους «ολιγαρχικούς»
2. Δεν εντάσσεται στους παράγοντες που επιβράδυναν ή απέτρεπαν τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας από το 1830-1880:
- α. η πολιτική αστάθεια
 - β. η ανασφάλεια στην ύπαιθρο
 - γ. οι συνταγματικοί θεσμοί του 1844 και 1864
 - δ. η χαμηλή πίστη της χώρας διεθνώς
3. Σύμφωνα με τους όρους της Συνθήκης των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920):
- α. παραχωρήθηκε η Δυτική και Ανατολική Θράκη στην Ελλάδα
 - β. αναγνωρίστηκε η ελληνική κυριαρχία στα νησιά του Αιγαίου, εκτός από τα Δωδεκάνησα
 - γ. η Κωνσταντινούπολη και τα Στενά αποτέλεσαν ουδέτερη ζώνη
 - δ. όλα τα παραπάνω
4. Στις 25 Μαρτίου 1924 ανακηρύχθηκε από τη Βουλή η αβασίλευτη δημοκρατία με πρωτοβουλία κυρίως:
- α. του Ελευθέριου Βενιζέλου
 - β. του Αλέξανδρου Ζαΐμη
 - γ. του Αλέξανδρου Παπαναστασίου
 - δ. του Γεωργίου Παπανδρέου
5. Η συνθηκολόγηση άνευ όρων της Γερμανίας υπογράφηκε στις 8 Μαΐου 1945 στη Reims από:
- α. τον στρατηγό Γιοντλ
 - β. τον Αδόλφο Χίτλερ
 - γ. τον Ρώσο αρχιστράτηγο Ζούκοφ
 - δ. το α και το γ μαζί
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: «Νοεμβριανά», «New Deal».

159. ΘΕΜΑ 1_32467

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
 - 1. Ο πρώτος ηγεμόνας των Ελλήνων ήταν ο Γεώργιος Α΄ των Γλυξβούργων της Δανίας.
 - 2. Οι αποικίες του 19ου αιώνα εγκαθιδρύθηκαν από χώρες της Ευρώπης και από τις ΗΠΑ σε υπανάπτυκτες περιοχές του κόσμου κυρίως για να αποσυμφορηθούν από το δημογραφικό τους πλεόνασμα.
 - 3. Με τη Συνθήκη του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913) ο σουλτάνος παραιτήθηκε από τα δικαιώματά του στην Κρήτη.
 - 4. Η συμμετοχή της Ελλάδος στη συμμαχική εκστρατεία εναντίον των Μπολσεβίκων είχε ολέθριες συνέπειες για τις ελληνικές κοινότητες της νότιας Ρωσίας.
 - 5. Η μεγάλη οικονομική κρίση των ετών 1928-1932 ξεκίνησε με την πτώση των τιμών στο χρηματιστήριο του Λονδίνου.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, Δίκη της Νυρεμβέργης.

160. ΘΕΜΑ_1_35310

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο ιστοριογράφος Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος υπήρξε από τους βασικούς θεμελιωτές του σύγχρονου ελληνικού έθνους.
 2. Η Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου στις 17/30 Μαΐου 1913 καθόρισε το καθεστώς κατοχής των Δωδεκανήσων.
 3. Το 1915 οι Η.Π.Α. εξήλθαν από την ουδετερότητα και τάχθηκαν ενεργά στο πλευρό των Συμμάχων.
 4. Τον Αύγουστο του 1928 επικράτησε εκλογικά το Κόμμα των Φιλελευθέρων.
 5. Ο ελληνικός στρατός, με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Παπάγο, ανέκοψε την προέλαση των Ιταλών κατά τη διάρκεια της έναρξης του πολέμου του 1940.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: καθεστώς της 4^{ης} Αυγούστου, «τελική λύση» (κατά τους ναζί).

161. ΘΕΜΑ_1_32931

- α.** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Με το Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830) έμειναν εκτός του ελληνικού κράτους:
 - α. η Στερεά Ελλάδα
 - β. τα νησιά του βόρειου και ανατολικού Αιγαίου
 - γ. η Πελοπόννησος
 - δ. οι Κυκλάδες
 2. Από τα ακόλουθα μέτρα δεν ανήκει στην πολιτική του Ελευθερίου Βενιζέλου:
 - α. η πρόσκληση στρατιωτικών αποστολών από τη Γαλλία και την Αγγλία για τον εκσυγχρονισμό του στρατού και του στόλου
 - β. η μετάκληση στρατιωτικών ειδικών από τη Γαλλία και την Αυστρία
 - γ. η συνταγματική καθιέρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων
 - δ. η μείωση της πλειοψηφίας από το ήμισυ των βουλευτών στο ένα τρίτο
 3. Σύμφωνα με τους όρους της Συνθήκης των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) η Γερμανία:
 - α. έχασε την Αλσατία και τη Λορραίνη
 - β. έχασε όλες τις αποικίες της
 - γ. υποχρεώθηκε να καταβάλει πολεμικές αποζημιώσεις
 - δ. όλα τα παραπάνω
 4. Ο Χίτλερ κατήγγησε και μετά από δημοψήφισμα το 1934 τη δημοκρατία και αυτοαναγορεύτηκε:
 - α. πρόεδρος της Γερμανίας
 - β. «καγκελάριος» της Γερμανίας
 - γ. πρόεδρος του Ράιχ
 - δ. πρωθυπουργός της Γερμανίας
 5. Από τους ακόλουθους ηγέτες δεν συμμετείχε στη Συνδιάσκεψη των Τριών Μεγάλων στη Γιάλτα στις 4-11 Φεβρουαρίου 1945:

- α. ο Χάρν Τρούμαν
- β. ο Ουίνστον Τσόρτσιλ
- γ. ο Φρανκλίνος Ρούσβελτ
- δ. ο Ιωσήφ Στάλιν

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, δίκη της Νυρεμβέργης.

162. ΘΕΜΑ_1_34036

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ξεκίνησε με την εισβολή των Γερμανών στην Πολωνία τον Σεπτέμβριο του 1939.
2. Αρχιστράτηγος του ελληνικού στρατού το 1940 εναντίον των ιταλικών στρατευμάτων ήταν ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου.
3. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος έληξε με τη συνθηκολόγηση πρώτα της Ιαπωνίας και μετά της Γερμανίας.
4. Τα ηγετικά πολιτικά και στρατιωτικά στελέχη της χιτλερικής Γερμανίας αθώωθηκαν για τα εγκλήματα πολέμου στη δίκη που έγινε στην πόλη της Νυρεμβέργης τον Οκτώβριο του 1946.
5. Τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ακολούθησε μια παρατεταμένη περίοδος ανελέητου ανταγωνισμού μεταξύ των νικητών του πολέμου, ο λεγόμενος «Ψυχρός Πόλεμος».

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας).

163. ΘΕΜΑ_1_35231

α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Με την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 ο Γεώργιος Α΄ υποχρεώθηκε να παραχωρήσει Σύνταγμα.
2. Ο Χαρίλαος Τρικούπης συνήψε δάνεια στο εξωτερικό, προκειμένου να εφαρμόσει το φιλόδοξο αναπτυξιακό του πρόγραμμα.
3. Η οικονομική κρίση των ετών 1929-1932 είχε ως αφετηρία τη ραγδαία πτώση των τιμών στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.
4. Ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ ήταν αντίθετος στην εγκαθίδρυση της δικτατορίας του Μεταξά.
5. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος ξεκίνησε με την εισβολή των γερμανικών στρατευμάτων στην Πολωνία τον Σεπτέμβριο του 1939.

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Νιου Ντηλ (New Deal), σιδηρούς παραπέτασμα (iron curtain).

164. ΘΕΜΑ_1_32460

α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Με το εκσυγχρονιστικό του πρόγραμμα ο Χαρίλαος Τρικούπης προώθησε:
 - α. την αύξηση του αριθμού των βουλευτών
 - β. τη συνταγματική καθιέρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων

- γ. τη γενναία εκκαθάριση του δικαστικού κλάδου από κομματικούς εγκάθετους
 δ. τον αποκλεισμό των εν ενεργεία αξιωματικών των ενόπλων δυνάμεων από το αξίωμα του βουλευτή
2. Στα εδαφικά οφέλη της Ελλάδας από τους Βαλκανικούς πολέμους δεν συμπεριλαμβάνεται:
- α. η Καβάλα
 β. η Ανατολική Θράκη
 γ. η Ήπειρος
 δ. η Θεσσαλονίκη
3. Ο μικρασιατικός πόλεμος καλύπτει χρονικά την περίοδο:
- α. 1919-1922
 β. 1918-1922
 γ. 1921-1923
 δ. 1920-1923
4. Η Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών αρχικά περιλάμβανε:
- α. τέσσερις δημοκρατίες, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Λευκορωσία και την Υπερκαυκασία
 β. τρεις δημοκρατίες, τη Ρωσία, την Ουκρανία και την Υπερκαυκασία
 γ. δύο δημοκρατίες, τη Ρωσία και την Ουκρανία
 δ. πέντε δημοκρατίες, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Λευκορωσία, τη Λιθουανία και την Υπερκαυκασία
5. Η ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε:
- α. με τη Συνθήκη της Λωζάννης (24 Ιουλίου 1923)
 β. με τη Συνθήκη των Παρισίων (10 Φεβρουαρίου 1947)
 γ. με τη Συνθήκη των Σεβρών (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920)
 δ. με τη Συνθήκη του Νειγύ (27 Νοεμβρίου 1919)
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εκσυγχρονισμός (19ος αιώνας), New Deal.

165. ΘΕΜΑ_1_32465

- α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
- Στην εκδήλωση της Βιομηχανικής Επανάστασης στην Αγγλία συνέβαλε σημαντικά το αγροτικό πλεόνασμα από τις περιφράξεις κοινοτικών γαιών από τους μεγάλους γαιοκτήμονες στα κτήματά τους.
 - Με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών (28 Ιουνίου 1919) η Γερμανία προσάρτησε την Αλσατία και τη Λορραίνη.
 - Στις εθνικές διεκδικήσεις της Ελλάδος που υπέβαλε ο Ελευθέριος Βενιζέλος τον Δεκέμβριο του 1918 στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι περιλαμβάνονταν και ο Πόντος.
 - Οι αρνητικές επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης (1929-1932) στην οικονομία της Γερμανίας συνέβαλαν στην εντυπωσιακή αύξηση της δύναμης του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος του Αδόλφου Χίτλερ.
 - Η Σοβιετική Ένωση, η κομμουνιστική Κίνα και η Ιταλία αρνήθηκαν να υπογράψουν τη Συνθήκη Ειρήνης του Αγίου Φραγκίσκου (7 Σεπτεμβρίου 1951), η οποία αναφερόταν στο μέλλον της Ιαπωνίας.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: Ανατολικό Ζήτημα, New Deal.

166. ΘΕΜΑ_1_32826

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ξεκίνησε με την εισβολή των Γερμανών στην Τσεχία τον Σεπτέμβριο του 1939.
 2. Ο Πρωθυπουργός που απάντησε αρνητικά στο τηλεγράφο της Ιταλίας τον Οκτώβριο του 1940 ήταν ο Αλέξανδρος Παπάγος.
 3. Μια από τις συνέπειες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν και η ρίψη της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι.
 4. Οι τρεις Μεγάλες Δυνάμεις που συμμετείχαν στην Συνδιάσκεψη της Γιάλτας το 1945 ήταν η Αγγλία, οι ΗΠΑ και η ΕΣΣΔ.
 5. Μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η ηττημένη Γερμανία διαιρέθηκε σε τέσσερις ζώνες κατοχής.
- β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Νοεμβριανά, New Deal.

167. ΘΕΜΑ_1_28561

- α. (I)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Η Ελλάδα, μετά την Επανάσταση, ως νέα χώρα της Ευρώπης, δεν ήταν εύκολο να αποκτήσει πολίτευμα δημοκρατικό.
 2. Η Ελλάδα του 1830 ήταν μια χώρα με κατεστραμμένες τις παραγωγικές της δομές.
 3. Η εξυπηρέτηση οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων ήταν το μοναδικό κίνητρο της δυτικής αποικιοκρατίας.
 4. Το εθνικό κίνημα των Ελλήνων δεν υπήρξε πρότυπο για τους άλλους λαούς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
 5. Ο Α΄ παγκόσμιος πόλεμος οδήγησε στην αναθεώρηση πολλών αρχών και δογμάτων που ρύθμιζαν ως τότε τις διεθνείς σχέσεις.
- (II)** Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

A	B
1. Μουσταφά Κεμάλ	α. Πακιστάν
2. Αδόλφος Χίτλερ	β. Ινδία
3. Ουίνστον Τσόρτσιλ	γ. Τουρκία
4. Ιωσήφ Στάλιν	δ. Γερμανία
5. Μαχάτμα Γκάντι	ε. Σοβιετική Ένωση
	στ. Μεγάλη Βρετανία

- β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Εθνικός Διχασμός, Σχέδιο Μάρσαλ.

168. ΘΕΜΑ_1_34035

- α.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Μπενίτο Μουσολίνι ήταν ο εμπνευστής της φασιστικής ιδεολογίας που αναπτύχθηκε στην Ιταλία μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
 2. Η Αβασίλευτη Δημοκρατία στην Ελλάδα προέκυψε μετά από δημοψήφισμα που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 1924.
 3. Πρόεδρος του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος στη Γερμανία ήταν ο Χίμλερ.
 4. Στις εκλογές του 1933 νίκησε το Λαϊκό κόμμα και έγινε πρωθυπουργός ο Παναγής Τσαλδάρης.
 5. Η αμερικανική τολμηρή πολιτική, γνωστή ως «New Deal», ήταν έμπνευσης του ρεπουμπλικανού προέδρου Χούβερ.
- β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Σιδηρούν παραπέτασμα, Σχέδιο Μάρσαλ.

169. ΘΕΜΑ 1_25961

- α. (I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:
1. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης είχε απόλυτη συναίσθηση των πολιτικών πλευρών του εγχειρήματος της Ελληνικής Επανάστασης και την τεράστια ευθύνη που αναλάμβανε απέναντι στο ελληνικό έθνος.
 2. Η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 οδήγησε στην παραχώρηση του πρώτου Συντάγματος του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους.
 3. Με τη συνθήκη του Νεϊγύ ανατέθηκε στην Ελλάδα η προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης.
 4. Από την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή εξαιρέθηκαν μόνο οι Τούρκοι της Δυτικής Θράκης και οι Έλληνες των νησιών της Ίμβρου και της Τενέδου.
 5. Ο όρος «σιδηρούν παραπέτασμα» (iron curtain) ανήκει στον πρόεδρο των ΗΠΑ, Χάρυ Τρούμαν.
- (II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β (2 στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν).

A	B
1. Χαρίλαος Τρικούπης	α. Αραβικός Εθνικισμός
2. Ρομπέρ Σουμάν	β. Συνδιάσκεψη στη Γιάλτα
3. Γκαμάλ Αμπντέλ Νάσερ	γ. Κίνημα στο Γουδή
4. Στρατιωτικός Σύνδεσμος	δ. Συνθήκη Μπρεστ-Λιτόφσκ
5. Ιωσήφ Στάλιν	ε. Αρχή της Δεδηλωμένης στ. ΕΚΑΧ ζ. Συνθήκη της Λωζάννης

- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Ανατολικό ζήτημα, New Deal.

170. ΘΕΜΑ 1_25962

- α. (I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:
1. Το Ανατολικό Ζήτημα προκλήθηκε από τη σταδιακή υποχώρηση ισχύος της:
 - α. Αυτοκρατορίας των Αψβούργων
 - β. Ρωσίας
 - γ. Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

- δ. Γαλλίας
2. Με ποια από τις ακόλουθες συμφωνίες κατοχυρώθηκε στο Ελληνικό κράτος η λαϊκή κυριαρχία;
- το Σύνταγμα του 1864
 - το Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας (22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830)
 - το Σύνταγμα του 1911
 - το Σύνταγμα του 1844
3. Ποιες χώρες συνασπίστηκαν κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας;
- Ελλάδα-Σερβία-Ρωσία-Αυστρία
 - Ελλάδα-Ρωσία-Γαλλία-Μαυροβούνιο
 - Ελλάδα-Βουλγαρία-Ρωσία-Σερβία
 - Ελλάδα-Βουλγαρία-Σερβία-Μαυροβούνιο
4. Ποιος πολιτικός υπερασπίστηκε με τα περίφημα «14 σημεία» την αυτοδιάθεση των λαών;
- Φρανκλίνος Ρούζβελτ
 - Γούντροου Γουίλσον
 - Λούντ Τζώρτζ
 - Ζωρζ Κλεμανσό
5. Με ποια από τις ακόλουθες συνθήκες παραχωρήθηκε στην Ελλάδα η προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης;
- Συνθήκη των Βερσαλλιών
 - Συνθήκη των Σεβρών
 - Συνθήκη του Νειγύ
 - Συνθήκη του Τριανόν
- (II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:
- Συνδιάσκεψη στο Πότσταμ
 - Συνθήκη του Μάαστριχτ
 - Συνθήκη των Βερσαλλιών
 - Κίνημα στο Γουδή
 - Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος
- β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: Μεγάλη Ιδέα, Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ).